

Asseco Poland S.A.

Raport roczny

Raport roczny za rok zakończony dnia
31 grudnia 2017 roku

ASSECO
POLAND

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ASSECO POLAND S.A.

za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

WYBRANE DANE FINANSOWE ASSECO POLAND S.A.	5
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ASSECO POLAND S.A.	8
SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH ASSECO POLAND S.A.	9
BILANS ASSECO POLAND S.A.	10
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ASSECO POLAND S.A.	12
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ASSECO POLAND S.A.	13
DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	14
I. PODSTAWOWE INFORMACJE.....	14
II. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	15
1. Podstawa sporządzenia	15
2. Oświadczenie o zgodności.....	15
3. Szacunki.....	15
4. Profesjonalny osąd.....	15
5. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	16
6. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	16
7. Korekta błędów.....	22
III. ISTOTNE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI	23
1. Rzeczowe aktywa trwałe	23
2. Wartości niematerialne.....	23
3. Dotacje rządowe	25
4. Koszty finansowania zewnętrznego	25
5. Utrata wartości aktywów niefinansowych	25
6. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych.....	26
7. Połączenia jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą	26
8. Aktywa finansowe	27
9. Umowy gwarancji finansowych.....	28
10. Zapasy	28
11. Czynne rozliczenia międzyokresowe	28
12. Należności z tytułu dostaw i usług	29
13. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	30
14. Leasing (Spółka jako leasingobiorca).....	30
15. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	30
16. Transakcje i pozycje w walutach obcych.....	30
17. Rezerwy.....	31
18. Rezerwa na naprawy gwarancyjne.....	31
19. Przychody	31
20. Przychody i koszty z realizacji kontraktów wdrożeniowych	32
21. Koszty operacyjne	34
22. Podatek dochodowy i podatek od towarów i usług	34
23. Zysk netto na akcję (podstawowy i rozwodniony)	35
IV. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI.....	36
V. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	38
1. Struktura przychodów ze sprzedaży i kosztów działalności operacyjnej	38
2. Pozostałe przychody i koszty operacyjne.....	39
3. Przychody i koszty finansowe.....	40
4. Podatek dochodowy.....	42

5.	Działalność zaniechana.....	45
6.	Zysk przypadający na jedną akcję	45
7.	Informacja dotycząca wypłaconej dywidendy	45
8.	Rzeczowe aktywa trwałe	46
9.	Wartości niematerialne	48
10.	Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	53
11.	Testy na utratę wartości aktywów niefinansowych	56
12.	Inne aktywa finansowe	61
13.	Czynne rozliczenia międzyokresowe	63
14.	Należności długoterminowe i krótkoterminowe.....	63
15.	Kontrakty wdrożeniowe	65
16.	Zapasy	66
17.	Środki pieniężne	66
18.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	66
19.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS.....	66
20.	Kapitał zakładowy i pozostałe elementy kapitału własnego	67
21.	Oprocentowane kredyty bankowe i emisje papierów wartościowych	68
22.	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i inne zobowiązania finansowe	69
23.	Rezerwy	71
24.	Zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	72
25.	Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów	73
26.	Transakcje z podmiotami powiązаныmi	74
27.	Dodatkowe objaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych	77
28.	Zobowiązania pozabilansowe na rzecz jednostek powiązanych	79
29.	Zobowiązania pozabilansowe wobec pozostałych podmiotów	79
30.	Zatrudnienie	79
31.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym.....	80
32.	Informacje o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	85
33.	Wynagrodzenie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Asseco Poland S.A.	85
34.	Zarządzanie kapitałem	86
35.	Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym	87

Wybrane dane finansowe

Asseco Poland S.A.

Wybrane dane finansowe za rok
zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

WYBRANE DANE FINANSOWE ASSECO POLAND S.A.

W poniższej tabeli zaprezentowano wybrane dane finansowe Asseco Poland S.A.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 roku mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 roku mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 roku mln EUR	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 roku mln EUR
Przychody ze sprzedaży	861,2	936,8	202,9	214,1
Zysk z działalności operacyjnej	120,6	191,0	28,4	43,7
Zysk brutto	204,8	389,7	48,2	89,1
Zysk netto z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy	175,6	353,4	41,4	80,8
Zysk netto za okres sprawozdawczy	175,6	352,1	41,4	80,5
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	67,1	149,2	15,8	34,1
Środki pieniężne netto wygenerowane (wykorzystane) w działalności inwestycyjnej	484,9	113,6	114,2	26,0
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(263,6)	(286,2)	(62,1)	(65,4)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	308,0	21,7	73,8	4,9
Zysk netto na jedną akcję zwykłą z działalności kontynuowanej (w PLN/EUR)	2,12	4,26	0,50	0,97

Wybrane dane finansowe prezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym przeliczono na walutę EUR w następujący sposób:

- Pozycje dotyczące rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ogłaszanych przez NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca. Kursy te wynosiły odpowiednio:
 - w okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku 1 EUR = 4,2447 PLN
 - w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku 1 EUR = 4,3757 PLN
- Stan środków pieniężnych Spółki na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego oraz w okresie poprzednim przeliczono według średnich kursów dziennych ogłoszonych przez NBP. Kursy te wynosiły odpowiednio:
 - kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2017 roku 1 EUR = 4,1709 PLN
 - kurs obowiązujący w dniu 31 grudnia 2016 roku 1 EUR = 4,4240 PLN

Sprawozdanie finansowe Asseco Poland S.A.

Sprawozdanie finansowe za rok zakończony
dnia 31 grudnia 2017 roku
sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi przez UE

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Asseco Poland S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Asseco Poland S.A. do publikacji w dniu 19 marca 2018 roku.

Zarząd:

Adam Góral	Prezes Zarządu
Andrzej Dopierała	Wiceprezes Zarządu
Tadeusz Dyrga	Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Groyecki	Wiceprezes Zarządu
Rafał Kozłowski	Wiceprezes Zarządu
Marek Panek	Wiceprezes Zarządu
Paweł Piwowar	Wiceprezes Zarządu
Zbigniew Pomianek	Wiceprezes Zarządu
Artur Wiza	Wiceprezes Zarządu
Gabriela Żukowicz	Wiceprezes Zarządu

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Renata Bojdo	Główna Księgowa
--------------	-----------------

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ASSECO POLAND S.A.

	Noty	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	<u>1</u>	861,2	936,8
Koszt własny sprzedaży	<u>1</u>	(603,6)	(622,2)
Zysk brutto ze sprzedaży		257,6	314,6
Koszty sprzedaży	<u>1</u>	(50,8)	(44,2)
Koszty ogólnego zarządu	<u>1</u>	(87,2)	(81,0)
Zysk netto ze sprzedaży		119,6	189,4
Pozostałe przychody operacyjne	<u>2</u>	5,5	3,2
Pozostałe koszty operacyjne	<u>2</u>	(4,5)	(1,6)
Zysk z działalności operacyjnej		120,6	191,0
Przychody finansowe	<u>3</u>	370,9	217,0
Koszty finansowe	<u>3</u>	(286,7)	(18,3)
Zysk brutto		204,8	389,7
Podatek dochodowy (bieżące i odroczone obciążenie podatkowe)	<u>4</u>	(29,2)	(36,3)
Zysk netto z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy		175,6	353,4
Działalność zaniechana			
Zysk netto z działalności zaniechanej za okres sprawozdawczy	<u>5</u>	-	(1,3)
Zysk netto za okres sprawozdawczy		175,6	352,1
Zysk netto przypadający na jedną akcję (w złotych):			
podstawowy z zysku netto z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy	<u>6</u>	2,12	4,26
rozwodniony z zysku netto z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy	<u>6</u>	2,12	4,26

SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH ASSECO POLAND S.A.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Zysk za okres sprawozdawczy	175,6	352,1
Pozostałe dochody całkowite:		
<i>Elementy, które mogą podlegać przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat</i>		
Zysk/strata netto z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży po uwzględnieniu podatku odroczonego	0,6	-
<i>Elementy, które nie podlegają przeklasyfikowaniu do rachunku zysków i strat</i>		
Amortyzacja wartości niematerialnych rozpoznana bezpośrednio w kapitale własnym po uwzględnieniu podatku odroczonego	(0,8)	(0,8)
Razem pozostałe dochody całkowite:	(0,2)	(0,8)
SUMA DOCHODÓW CAŁKOWITYCH ZA OKRES	175,4	351,3

BILANS ASSECO POLAND S.A.

AKTYWA	Noty	31 grudnia 2017 mln PLN	31 grudnia 2016 mln PLN
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	<u>8</u>	322,1	335,4
Wartości niematerialne	<u>9</u>	2 217,1	2 311,7
<i>w tym wartość firmy z połączenia</i>	<u>9,11</u>	1 932,5	2 012,6
Nieruchomości inwestycyjne		0,4	0,4
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	<u>10</u>	2 046,2	2 404,8
Należności długoterminowe	<u>14</u>	87,9	15,5
Inne długoterminowe aktywa finansowe	<u>12</u>	37,2	63,9
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	<u>13</u>	1,8	1,9
		4 712,7	5 133,6
Aktywa obrotowe			
Zapasy	<u>16</u>	2,7	6,5
Należności z tytułu dostaw i usług	<u>14</u>	393,8	366,0
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		29,1	7,4
Pozostałe należności	<u>14</u>	27,1	44,2
Pozostałe aktywa niefinansowe		0,9	1,3
Inne aktywa finansowe	<u>12</u>	11,7	3,7
Rozliczenia międzyokresowe	<u>13</u>	8,1	8,8
Środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe	<u>17</u>	308,0	21,7
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	<u>18</u>	3,9	6,7
		785,3	466,3
SUMA AKTYWÓW		5 498,0	5 599,9

BILANS ASSECO POLAND S.A.

PASywa	Noty	31 grudnia 2017 mln PLN	31 grudnia 2016 mln PLN
KAPITAŁ WŁASNY OGÓŁEM			
Kapitał zakładowy	<u>20</u>	83,0	83,0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	<u>20</u>	4 180,1	4 180,1
Zyski z lat ubiegłych i wynik okresu bieżącego		772,6	847,0
		5 035,7	5 110,1
Zobowiązania długoterminowe			
Długoterminowe oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	<u>21</u>	63,6	68,7
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	<u>22</u>	44,0	66,5
Inne długoterminowe zobowiązanie finansowe	<u>22</u>	-	9,5
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	<u>4</u>	18,7	15,3
Długoterminowe pozostałe zobowiązania	<u>24</u>	0,3	3,6
Długoterminowe rezerwy	<u>23</u>	22,3	37,8
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów	<u>25</u>	34,9	38,3
		183,8	239,7
Zobowiązania krótkoterminowe			
Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki, dłużne papiery wartościowe	<u>21</u>	25,3	17,1
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	<u>22</u>	21,5	22,4
Inne zobowiązania finansowe	<u>22</u>	16,8	14,9
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	<u>24</u>	122,4	94,6
Zobowiązania budżetowe	<u>24</u>	11,3	15,0
Pozostałe zobowiązania	<u>24</u>	18,3	5,8
Rezerwy	<u>23</u>	16,2	30,5
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	<u>25</u>	31,0	37,4
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	<u>25</u>	15,7	12,4
		278,5	250,1
SUMA ZOBOWIĄZAŃ		462,3	489,8
SUMA PASYWÓW		5 498,0	5 599,9

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM ASSECO POLAND S.A.

	Noty	Kapitał podstawowy mln PLN	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej mln PLN	Zyski/straty z lat ubiegłych oraz zysk okresu bieżącego mln PLN	Kapitał własny ogółem mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2017 roku		83,0	4 180,1	847,0	5 110,1
Zysk netto za okres sprawozdawczy		-	-	175,6	175,6
Suma pozostałych dochodów całkowitych za okres sprawozdawczy		-	-	(0,2)	(0,2)
Dywidenda za 2016 rok	Z	-	-	(249,8)	(249,8)
Na dzień 31 grudnia 2017 roku		83,0	4 180,1	772,6	5 035,7
Na dzień 1 stycznia 2016 roku		83,0	4 180,1	726,5	4 989,6
Zysk netto za okres sprawozdawczy		-	-	352,1	352,1
Suma pozostałych dochodów całkowitych za okres sprawozdawczy		-	-	(0,8)	(0,8)
Dywidenda za 2015 rok	Z	-	-	(249,8)	(249,8)
Połączenie ze spółką Infovide -Matrix S.A.		-	-	19,0	19,0
Na dzień 31 grudnia 2016 roku		83,0	4 180,1	847,0	5 110,1

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH ASSECO POLAND S.A.

		12 miesięcy do 31 grudnia 2017	12 miesięcy do 31 grudnia 2016
	Noty	mln PLN	mln PLN
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto z działalności kontynuowanej i zaniechanej		204,8	388,1
Korekty o pozycje:		(93,4)	(212,0)
Amortyzacja	<u>1</u>	54,1	53,2
Zmiany stanu kapitału pracującego	<u>27</u>	(29,0)	(64,8)
Przychody/koszty z tytułu odsetek		2,6	3,9
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych		0,7	(0,5)
Przychody ze sprzedaży akcji/udziałów		(145,3)	-
Przychody z tytułu dywidend		(127,4)	(209,3)
Pozostałe (przychody)/koszty finansowe		72,5	6,8
Odpis aktualizujący wartości niematerialne		81,2	0,6
(Zyski)/straty z działalności inwestycyjnej		(2,8)	(1,9)
Środki pieniężne wygenerowane z działalności operacyjnej		111,4	176,1
Zapłacony podatek dochodowy		(44,3)	(26,9)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		67,1	149,2
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy ze sprzedaży aktywów trwałych i wartości niematerialnych		10,9	1,3
Nabycie aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	<u>27</u>	(15,2)	(12,4)
Wydatki z tytułu prowadzonych projektów rozwojowych	<u>27</u>	(10,0)	(11,9)
Wpływy ze sprzedaży/likwidacji inwestycji w jednostkach powiązanych	<u>27</u>	340,3	61,8
Nabycie akcji/udziałów w jednostkach powiązanych	<u>27</u>	(10,4)	(124,0)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w nabytych jednostkach zależnych		-	(1,6)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		3,0	2,7
Pożyczki spłacone	<u>27</u>	9,3	43,6
Pożyczki udzielone	<u>27</u>	(3,8)	(42,7)
Otrzymane odsetki		4,6	3,5
Dywidendy otrzymane	<u>27</u>	156,2	193,3
Środki pieniężne netto wykorzystane w działalności inwestycyjnej		484,9	113,6
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wyplacona dywidenda	<u>27</u>	(249,8)	(249,8)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		19,5	6,4
Wydatki z tytułu spłaty kredytów	<u>27</u>	(15,0)	(12,9)
Dotacje otrzymane		9,9	-
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(21,6)	(21,6)
Zapłacone odsetki		(6,6)	(8,3)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(263,6)	(286,2)
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		288,4	(23,4)
Różnice kursowe netto		(0,3)	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na dzień 1 stycznia		19,9	43,3
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na dzień 31 grudnia	<u>17</u>	308,0	19,9

DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

I. PODSTAWOWE INFORMACJE

Asseco Poland S.A. („Spółka”, „Emitent”, „Asseco”) z siedzibą w Rzeszowie przy ul. Olchowej 14 została utworzona w dniu 18 stycznia 1989 roku, jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, a następnie aktem notarialnym z dnia 31 sierpnia 1993 roku została przekształcona i od dnia 31 sierpnia 1993 roku prowadziła działalność w formie spółki akcyjnej z siedzibą w Warszawie przy ul. 17 Stycznia 72a wpisanej do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000033391 (poprzednio do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy, Sąd Gospodarczy, XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy, pod numerem RHB 17220).

W dniu 4 stycznia 2007 roku Emitent dokonał zmiany nazwy (firmy) z Softbank Spółka Akcyjna na Asseco Poland Spółka Akcyjna oraz siedziby z Warszawy przy ul. 17 Stycznia 72a na Rzeszów, Al. Armii Krajowej 80.

W dniu 8 marca 2010 roku Emitent dokonał zmiany adresu siedziby Spółki z Rzeszów, Al. Armii Krajowej 80 na Rzeszów, ul. Olchowa 14.

Od 1998 roku akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Spółce nadano numer statystyczny REGON 010334578.

Czas trwania Spółki jest nieograniczony.

Asseco Poland S.A. jest największą Spółką informatyczną notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Spółka znajduje się także w pierwszej dziesiątce największych producentów oprogramowania w Europie (ranking „TOP100 European Software Vendors”, Truffle Capital 2015).

Asseco Poland S.A. koncentruje się na produkcji i rozwoju oprogramowania własnego, dedykowanego dla każdego sektora gospodarki. Jako jedna z nielicznych firm w Polsce buduje i wdraża scentralizowane, kompleksowe systemy informatyczne dla sektora bankowego, z których korzysta ponad połowa banków działających w naszym kraju. Asseco oferuje także rozwiązania dla sektora ubezpieczeniowego, wdraża dedykowane systemy dla administracji publicznej, m.in. dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, czy Ministerstwa Finansów. Oferta Asseco obejmuje również branżę energetyczną, telekomunikacyjną, służbę zdrowia, samorządy lokalne, rolnictwo i służby mundurowe oraz organizacje i instytucje międzynarodowe, takie jak NATO czy FRONTEX. Wśród rozwiązań Asseco znajdują się także niezależne sektorowo systemy ERP i Business Intelligence.

Asseco Poland S.A., jako lider Grupy, zamierza prowadzić działalność na krajowym i zagranicznym rynku przejęć i akwizycji, dążąc do wzmocnienia swojej pozycji w Europie i na rynku światowym. Spółka poszerza spektrum inwestycyjne o spółki informatyczne, mające wzbogacić Asseco Poland S.A. o znajomość lokalnych rynków i klientów jak również o dostęp do nowych, unikalnych rozwiązań informatycznych.

II. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Podstawa sporządzenia

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartościach godziwych przez wynik finansowy, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej, nieruchomości inwestycyjnych oraz zobowiązań finansowych wycenianych w wartościach godziwych przez wynik finansowy.

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w milionach PLN.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2017 roku. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

2. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Spółkę działalność, w zakresie stosowanych przez Spółkę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE.

3. Szacunki

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły istotne zmiany w sposobie dokonywania szacunków.

4. Profesjonalny osąd

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania szacunków i założeń,

które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym. Mimo, że przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy kierownictwa Spółki na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą się różnić od przewidywanych.

Poniżej przedstawiono główne obszary, w których w procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości oprócz szacunków księgowych, duże znaczenie miał profesjonalny osąd kierownictwa, i co do których zmiana szacunków może mieć istotny wpływ na wyniki Spółki w przyszłości.

i. Wycena kontraktów IT oraz pomiar stopnia zaawansowania

Spółka realizuje szereg kontraktów na budowę oraz wdrożenia systemów informatycznych. Dodatkowo przepływy z niektórych kontraktów są denominowane w walutach obcych. Wycena kontraktów IT wymaga ustalenia przyszłych przepływów operacyjnych w celu ustalenia wartości godziwej przychodów i kosztów, jak również wartości godziwej wbudowanych instrumentów pochodnych oraz dokonania pomiaru stopnia zaawansowania prac na projekcie. Stopień zaawansowania prac ustala się jako stosunek poniesionych kosztów (zwiększających postęp realizacji prac) do kosztów planowanych lub stosunek przepracowanych roboczodni w stosunku do całkowitego czasu pracy.

Przyjęte w budżetach projektów przyszłe przepływy operacyjne nie zawsze są zgodne z pierwotnymi umowami z klientami czy też dostawcami ze względu na zmiany w harmonogramach realizacji projektów IT. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość należności z tytułu wyceny kontraktów IT wynosiły 127,5 mln PLN, a zobowiązania z tego tytułu wynosiły 5,3 mln PLN.

W przypadku umów denominowanych w walutach obcych lub w przypadku umów denominowanych w EUR lub USD (nawet, jeśli waluty te nie są walutą funkcjonalną) nie są wydzielane wbudowane instrumenty pochodne. W ocenie Zarządu, EUR i USD należy uznać za walutę powszechnie stosowaną w umowach kupna lub sprzedaży systemów i usług IT. Przychody i koszty wynikające z takich umów są ustalane w oparciu o kurs bieżący. W pozostałych przypadkach z umowy zasadniczej wydzielany jest instrument wbudowany. Po wydzieleniu instrumentu wbudowanego, przychody

wynikające z umowy zasadniczej są rozpoznawane po kursie instrumentu wbudowanego, a różnice kursowe między kursem wynikającym z wystawionej faktury a kursem instrumentu wbudowanego są prezentowane w przychodach/kosztach finansowych. Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie występowały żadne otwarte umowy, z których został wydzielony instrument wbudowany.

ii. Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. W 2017 roku nie dokonano istotnych zmian w stosowanych przez Spółkę stawkach amortyzacyjnych.

iii. Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie

Koszty wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie są określane i kapitalizowane zgodnie z polityką rachunkowości Spółki. Określenie momentu rozpoczęcia kapitalizacji kosztów jest przedmiotem profesjonalnego osądu kierownictwa co do możliwości (technologicznej oraz ekonomicznej) ukończenia realizowanego projektu. Moment ten jest wyznaczany przez osiągnięcie etapu (kamienia milowego) projektu, w którym Spółka ma uzasadnioną pewność, że jest w stanie ukończyć dany składnik wartości niematerialnych tak, aby nadawał się on do użytkowania lub sprzedaży oraz że przyszłe korzyści ekonomiczne osiągnięte w wyniku użytkowania lub sprzedaży przekroczą koszt wytworzenia danego składnika wartości niematerialnych.

Tym samym określając wartość kosztów, które mogą podlegać kapitalizacji, Zarząd dokonuje oszacowania wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych wygenerowanych przez dany składnik wartości niematerialnych.

iv. Utrata wartości aktywów niefinansowych

W odniesieniu do wartości firmy spółka przeprowadza corocznie testy na trwałą utratę wartości, natomiast w odniesieniu do pozostałych aktywów spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych (w tym wartości niematerialnych, rzeczowych aktywów trwałych

oraz inwestycji w jednostki zależne). W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych, Spółka porównuje wartość księgową aktywa z większą z dwóch: wartością rynkową lub wartością użytkową tego aktywa lub ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, do którego aktywo zostało przypisane. Określenie wartości użytkowej aktywa lub ośrodka wymaga oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez to aktywo lub ośrodek oraz ustalenia stopy dyskontowej, która jest stosowana do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów. Ujawnienia dotyczące corocznego testu na utratę wartości, jaki został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2017 roku zostały zaprezentowane w punkcie 11 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

v. Klasyfikacja umów leasingowych

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

5. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku, które zostało przekazane do publicznej wiadomości w dniu 16 marca 2017 roku.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

6. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano 12 września 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach będące częścią zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy będące częścią zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- KIMSF 23 Niepewność związana z ujemnością podatku dochodowego (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 9 Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych

rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,

- Zmiany do MSR 28 Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 15 Przychody z umów z klientami („MSSF 15”), który został wydany w maju 2014 roku, a następnie zmieniony w kwietniu 2016 roku ustanawia tzw. Model Pięciu Kroków rozpoznawania przychodów wynikających z umów z klientami. Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Nowy standard zastąpi wszystkie dotychczasowe wymogi dotyczące ujmowania przychodów zgodnie z MSSF. Standard ma zastosowanie w odniesieniu do rocznych okresów sprawozdawczych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku i później. Wcześniejsze stosowanie jest dozwolone.

Asseco Poland wdroży nowy standard zgodnie z wymaganą datą wejścia w życie tj. od dnia 1 stycznia 2018 roku.

Spółka ma prawo wyboru pełnego bądź zmodyfikowanego podejścia retrospektywnego, a przepisy przejściowe przewidują pewne praktyczne rozwiązania.

Spółka wdroży MSSF 15 z zastosowaniem zmodyfikowanej metody retrospektywnej tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania standardu ujętym w dniu pierwszego zastosowania.

Spółka przeprowadziła analizę wpływu nowego standardu na swoje sprawozdanie finansowe i doszła do opisanych poniżej wniosków. Kwantyfikacja opisanych wniosków wraz z przypisaniem do odpowiednich pozycji bilansowych zaprezentowana jest w tabeli znajdującej się na końcu tego punktu sprawozdania finansowego.

a) Gwarancje

Spółka w wielu przypadkach udziela gwarancji na sprzedawane dobra i usługi. Spółka przeprowadziła analizę, w wyniku której ustaliła, że co do zasady udzielane przez nią gwarancje mają zakres szerszy niż tylko zapewnienie klienta, że dany produkt/usługa jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją. Konkluzja taka wynika głównie z faktu, iż Spółka na mocy umów zobowiązuje się do naprawy błędów w dostarczonym oprogramowaniu w ściśle ustalonym rygorze czasowym i co do zasady gwarancja taka ma wymiar szerszy niż wymagane przez polskie prawo minimum. Oznacza to w opinii Zarządu, iż Spółka de facto świadczy dodatkową usługę. W rozumieniu MSSF 15 oznacza to dla Spółki ujęcie rozszerzonej gwarancji jako zobowiązania do wykonania świadczenia i przypisanie do takiej usługi części ceny transakcyjnej z umowy.

We wszystkich przypadkach, w których jednocześnie z gwarancją rozszerzoną świadczona jest usługa utrzymania, która co do zasady stanowi kategorię jeszcze obszerniejszą niż gwarancja rozszerzona, podejście rachunkowe pozostanie niezmienione. W takich przypadkach bowiem Spółka już na mocy poprzednio obowiązujących przepisów dokonywała alokacji ceny z umowy do usługi utrzymaniowej. Jednak w przypadkach, w których usługa gwarancyjna świadczona jest po zakończeniu projektu, któremu nie towarzyszy usługa utrzymania część ceny transakcyjnej i tym samym rozpoznanie części przychodów z umowy będzie musiało zostać odroczone do momentu faktycznego świadczenia usługi gwarancyjnej. W przypadku umów, które w rozumieniu MSSF 15 nie zostały zakończone na datę bilansową z opisanego powyżej powodu w bilansie Spółki ujęta zostanie kwota pomniejszająca zyski zatrzymane o wartość 2,0 mln PLN, zwiększeniu ulegnie saldo rozliczeń międzyokresowych przychodów o kwotę 6,5 mln PLN i odpowiedniemu zmniejszeniu ulegnie saldo

rezerw krótkoterminowych i należności z wyceny kontraktów. W przypadków kontraktów, w których charakter udzielonej gwarancji ogranicza się do świadczenia ustawowego minimum podejście rachunkowe pozostaje bez zmian – Spółka będzie wiązała rezerwy na naprawy gwarancyjne, które znajdą swoje odzwierciedlenie w kosztach operacyjnych.

b) Wynagrodzenie zmienne

Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

Spółka jest stroną wielu umów, w przypadku których przewidziano kary umowne za niewykonanie lub nieprawidłowe wykonanie zobowiązań umownych. Spodziewane kary umowne mogą więc powodować, że wynagrodzenie, które w umowie zakwotowano w kwocie stałej, będzie jednak podlegać zmianom właśnie ze względu na spodziewane kary. Spółka będzie więc począwszy od 1 stycznia 2018 roku w ramach szacowania wysokości wynagrodzenia, do którego jest uprawniona na podstawie umowy estymować wartość oczekiwaną zapłaty uwzględniając prawdopodobieństwo zapłacenia takich kar umownych. Potencjalnie może to więc wpłynąć na pomniejszenie wartości przychodów, nie zaś, jak to było do tej pory, powiększenie wartości rezerw i odpowiednich kosztów. Skala zjawiska w Spółce nie jest istotna, ale ten obszar zidentyfikowano jako zmianę w stosunku do podejścia stosowanego obecnie. W zakresie kontraktów niezakończonych na datę bilansową opisana zmiana będzie skutkowałą powiększeniem zysków zatrzymanych Spółki o kwotę 0,1 mln PLN.

Przeprowadzona analiza nie wykazała występowania w Spółce innych elementów, które mogłyby powodować, że wynagrodzenie umowne ma charakter zmienny.

c) Wycena kontraktów IT – dostawy dóbr i usług w pakiecie

W ramach procesu implementacji MSSF 15 Spółka dokonała analizy zobowiązań do

wykonania świadczenia wynikających z umów, które na bazie dotychczas obowiązujących regulacji podlegały przepisom MSR 11 Umowa o usługę budowlaną i tym samym były wyceniane według metody stopnia zaawansowania kosztowego. Wyniki analizy dokonywanej zwłaszcza pod kątem odrębności obowiązków świadczenia wskazują, że praktycznie zawsze w przypadku takich umów Spółka jest zobowiązana do dostarczenia do klienta kompleksowych dóbr lub usług, na które składają się dostawy: licencji własnych i/lub własnych usług modyfikacyjnych i/lub własnych usług wdrożeniowych. Oznacza to, że z tzw. kompleksowych kontraktów IT wynika najczęściej odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia polegającego na dostarczeniu klientowi funkcjonalnego systemu IT. Przychód z takiego obowiązku świadczenia zgodnie z MSSF 15 może być rozpoznawany w okresie przekazywania kontroli nad świadczonymi dobrami/usługami, o ile w wyniku działań jednostki nie powstają składniki o alternatywnym zastosowaniu i jednocześnie przez cały okres trwania umowy jednostce przysługuje egzekwowalne prawo do uzyskania wynagrodzenia za dostarczone świadczenia. W ocenie Zarządu w przypadku dostarczania kompleksowych projektów IT nie można mówić o alternatywnym ich zastosowaniu z punktu widzenia dostawcy, ponieważ systemy te wraz z towarzyszącymi im usługami wdrożeniowymi są „szyte na miarę”. Jednocześnie przeprowadzona dotychczas analiza wykazała, że właściwie we wszystkich przypadkach dla umów zawieranych przez Asseco spełnione jest kryterium przysługiwania egzekwownego prawa do zapłaty za wykonane świadczenie przez cały okres trwania umowy. To ostatnie kryterium weryfikowane było na gruncie przepisów ogólnych oraz orzecznictwa polskiego. Spółka doszła do wniosku, że egzekwowność prawa do uzyskania zapłaty co do zasady istnieje, ponieważ można ją wywieść z zasad ogólnych mających zastosowanie do umów o dzieło lub pokrewnych, których stroną jest Spółka. Na dzień bilansowy nie stwierdzono, aby Spółka była stroną umowy, w której warunek istnienia prawa do zapłaty nie byłby spełniony.

Ze względu na opisane wyżej argumenty wdrożenie MSSF 15 w aspekcie rozpoznawania przychodów z umów polegających na dostarczaniu kompleksowych projektów IT nie będzie skutkowało zmianami, z dokładnością do opisanych w punkcie (a) powyżej gwarancji rozszerzonych, które dotyczyłyby rozwiązań

dostarczanych w ramach takich kompleksowych projektów.

d) Licencje

MSSF 15 wprowadził szczegółowe uregulowanie dotyczące rozpoznawania przychodów ze sprzedawanych licencji. Jeżeli przyrzeczenie udzielenia licencji jest odrębne od innych dóbr lub usług przyrzeczonych w umowie, a zatem stanowi oddzielne zobowiązanie do wykonania świadczenia, jednostka ustala, czy przekazanie na rzecz klienta w ramach licencji następuje w określonym momencie czy też w miarę upływu czasu. Przy ustalaniu tej okoliczności jednostka rozważa, czy przyrzeczenie udzielenia licencji klientowi przez jednostkę ma na celu zapewnienie klientowi:

- prawa do dostępu do własności intelektualnej jednostki w formie, w jakiej istnieje ona przez cały okres ważności licencji; lub
- prawa do korzystania z własności intelektualnej jednostki w formie, w jakiej istnieje ona w momencie udzielenia licencji.

Spółka dokonała analizy charakteru sprzedawanych przez siebie licencji, która to wskazuje, że przeważająca większość licencji sprzedawanych oddzielnie przez Asseco Poland ma charakter licencji z prawem korzystania własności intelektualnej, co oznacza, że, w przypadkach w których sprzedaż licencji spełni kryteria odrębności – tj. będzie osobnym zobowiązaniem do wykonania świadczenia, zgodnie z MSSF 15 przychód z ich sprzedaży powinien zostać rozpoznany jednorazowo w momencie przekazania kontroli nad licencją klientowi. Oznacza to, że metoda rozpoznania przychodów w tym obszarze nie ulegnie zmianie tj. w przypadkach licencji sprzedawanych bez istotnych usług towarzyszących na czas nieokreślony momentem rozpoznania przychodu pozostanie moment przekazania kontroli, który będzie tożsamy z momentem przeniesienia ryzyk i korzyści wynikających z posiadania licencji.

W toku analizy zidentyfikowano również licencje, które mają naturę przyznania prawa do dostępu do własności intelektualnej. Licencje takie sprzedawane są w Spółce co do zasady na czas określony i dotychczas przychód z nich rozpoznawany ujmowany był przez okres, na który licencji udzielono. Oznacza to, iż mimo zmiany przesłanek decydujących o sposobie rozpoznania przychodów z licencji, tj. faktu, iż okres na jaki przyznano licencje w świetle MSSF 15 pozostaje

bez znaczenia dla sposobu rozpoznania przychodu, sama metoda rozpoznania przychodu nie ulegnie zmianie.

Powyższa analiza ma zastosowanie do licencji sprzedawanych oddzielnie, a zatem takich, o których spółkach skonkludowała, że stanowią one odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia. W przypadku natomiast sprzedaży licencji własnych Spółki, której towarzyszy sprzedaż istotnych usług modyfikacyjnych lub wdrożeniowych, Spółka na podstawie przeprowadzonej analizy stwierdziła, że wówczas kryterium odrębności nie jest spełnione. W przypadku takich umów dla klienta wartość ma bowiem dopiero dostarczony system czyli finalny produkt, na który złożyły się dostarczone licencje własne i związane z nimi istotne usługi.

e) Wymogi w zakresie prezentacji i ujawniania informacji

MSSF 15 wprowadza nowe wymogi w zakresie prezentacji i ujawnień. Spółka ocenia, że wpływ niektórych z tych ujawnień będzie istotny. W szczególności Spółka oczekuje dodatkowych ujawnień dotyczących znaczących osądów i zmian tych osądów, w zakresie stosowanych wyjątków praktycznych, a także, co Spółka identyfikuje jako największą zmianę w tym obszarze, w zakresie ujawnienia dotyczącego przychodów pozostających do rozpoznania ze zobowiązań do wykonania świadczenia niewypełnionych lub tylko częściowo wypełnionych na datę bilansową. MSSF 15 zobowiązuje bowiem do ujawnienia skumulowanej wartości ceny transakcyjnej zaalokowanej do obowiązków świadczenia, które na dzień bilansowy pozostają niespełnione wraz z wyjaśnieniem kiedy jednostka spodziewa się rozpoznania przychodu z niewykonanych zobowiązań.

W poniższej tabeli zaprezentowano oczekiwany wpływ na kapitał własny wdrożenia MSSF 15 na dzień 31 grudnia 2017 roku:

31 grudnia 2017	Korekty w mln PLN
Aktywa	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	(0,8)
Aktywa z tytułu umów	-
Zobowiązania	
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(0,5)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	-
Zobowiązanie z tytułu umowy Rezerwy	(5,0)
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	6,5
Wpływ netto na kapitał własny, w tym:	
Zyski zatrzymane	(1,9)
Inne pozycje kapitału własnego	-

MSSF 9 Instrumenty finansowe

W lipcu 2014 roku Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej 9 Instrumenty finansowe („MSSF 9”). MSSF 9 obejmuje trzy aspekty związane z instrumentami finansowymi: klasyfikację i wycenę, utratę wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku i później, z możliwością wcześniejszego zastosowania.

Spółka planuje zastosować MSSF 9 od dnia wejścia w życie standardu, bez przekształcania danych porównawczych.

W 2017 roku Spółka przeprowadziła szczegółową ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych. Niniejsza ocena jest oparta na aktualnie dostępnych informacjach i może podlegać zmianom wynikającym z pozyskania racjonalnych i możliwych do udokumentowania dodatkowych informacji w okresie, kiedy Spółka zastosuje MSSF 9 po raz pierwszy.

Spółka nie spodziewa się istotnego wpływu wprowadzenia MSSF 9 na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitał własny.

a) Klasyfikacja i wycena

Spółka nie spodziewa się istotnego wpływu na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitału

własne, w związku z zastosowaniem MSSF 9 w obszarze klasyfikacji i wyceny. Oczekuje się, że wszystkie aktywa finansowe wyceniane dotychczas w wartości godziwej, dalej pozostaną wyceniane w wartości godziwej.

Akcje spółek notowanych na giełdzie, obecnie utrzymywane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (DDS), zostaną sklasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. W konsekwencji, kapitał z aktualizacji wyceny tych akcji w wysokości 0,6 mln PLN, zostanie przeklasyfikowany do zysków zatrzymanych.

Spółka skorzysta z możliwości wyboru i w przypadku akcji/ udziałów w spółkach nienotowanych, będzie ujmować ich późniejsze zmiany wartości godziwej przez inne całkowite dochody, w związku z czym zastosowanie MSSF 9 nie będzie miało istotnego wpływu na wyniki finansowe Spółki.

Należności ujęte w pozycji należności pozostałe wynikające z transakcji sprzedaży inwestycji w spółki zależne są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy i będą prezentowane jako instrumenty wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Należności handlowe oraz należności pozostałe wynikające z transakcji sprzedaży inwestycji w spółki zależne są utrzymywane dla uzyskania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, a Spółka nie sprzedaje należności handlowych w ramach faktoringu – będą one nadal wyceniane w zamortyzowanym koszcie przez wynik finansowy. Spółka korzysta z praktycznego zwolnienia i dla należności handlowych poniżej 12 miesięcy nie identyfikuje istotnych elementów finansowania.

b) Utrata wartości

Zgodnie z MSSF 9 jednostka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym bądź oczekiwany stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Spółka stosuje uproszczone podejście i wyceni odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia należności.

Spółka dokonała analizy swoich należności handlowych dokonując podziału klientów na homogeniczne grupy. Analiza ta wykazała, że w związku z charakterem należności z tytułu dostaw i usług, odpis z tytułu utraty wartości należności mimo wprowadzenia przewidzianych standardem zmian pozostanie na poziomie zbliżonym do salda

odpisu na dzień bilansowy.

31 grudnia 2017	Korekty w mln PLN
Aktywa	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	-
Zobowiązania	
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-
Wpływ netto na kapitał własny, w tym:	
Zyski zatrzymane	0,6
Inne pozycje kapitału własnego	-

MSSF 16 Leasing

W ramach swojej działalności Spółka ma podpisane umowy najmu, dzierżawy, użytkowania i leasingu, który obecnie ujmowany jest jako leasing operacyjny. Wpływ MSSF 16 skutkować będzie ujęciem w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązań z tytułu umów leasingowych.

Na dzień zatwierdzania sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia standardu MSSF 16 Leasing na stosowane przez Spółkę zasady rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych. Szczegółowa analiza zostanie przeprowadzona w roku 2018.

7. Korekta błędu

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zdarzenia skutkujące koniecznością dokonania korekty błędu.

III. ISTOTNE ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI

1. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria ich ujęcia na wartości aktywów. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, dla których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów. Okresy użytkowania zostały zaprezentowane w tabeli poniżej:

Typ	Okres (w latach)
Grunty i budynki	0 – 50
Komputery i inny sprzęt biurowy	3-7
Środki transportu	5
Pozostałe środki trwałe	3-40
Inwestycje w obcym środku trwałym	10

Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. W 2017 roku nie dokonano istotnych zmian w stosowanych przez Spółkę stawkach amortyzacyjnych.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej

pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

Aktywa trwałe i ich grupy uznaje się za przeznaczone do sprzedaży, w sytuacji gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Ten warunek może być spełniony tylko wtedy, kiedy wystąpienie transakcji sprzedaży jest wysoce prawdopodobne, a składnik aktywów jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do sprzedaży zakłada zamiar kierownictwa Spółki do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu dokonania klasyfikacji. Aktywa trwałe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

2. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane według ceny nabycia.

Wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Zasady ujmowania wartości firmy zostały opisane w punkcie 7, a zasady przeprowadzania corocznego testu na utratę wartości firmy zostały opisane w punkcie 5 niniejszej polityki rachunkowości.

Okres użytkowania wartości niematerialnych zostaje oceniony i uznany za ograniczony lub nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową w oparciu o szacowany okres ich użytkowania, a koszty amortyzacji są ujmowane w rachunku zysków i strat zgodnie z miejscem ich powstawania.

Okresy użytkowania zostały zaprezentowane w tabeli poniżej:

Typ	Okres (w latach)
Nabyte licencje i oprogramowanie	2-5
Koszty prac badawczo - rozwojowych	2-5
Relacje z klientami	18
Inne	3-10

Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. W 2017 roku nie dokonano istotnych zmian w stosowanych przez Spółkę stawkach amortyzacyjnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości. Pozostałe wartości niematerialne są poddawane testom na utratę wartości, jeżeli istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata ich wartości. Jeżeli wartość bilansowa przekracza szacowaną wartość możliwą do odzyskania (wyższa z następujących dwóch wartości – ceny sprzedaży netto lub wartości użytkowej), wartość tych aktywów obniżana jest do poziomu wartości odzyskiwalnej.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych w momencie jego wyksięgowania.

Wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie

Spółka prezentuje w odrębnych kategoriach produkty końcowe projektów rozwojowych („oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie”) oraz produkty, których proces wytwórczy nie został jeszcze ukończony („koszty niezakończonych projektów rozwojowych”). Składnik wartości niematerialnych wytworzony we własnym zakresie w wyniku prac rozwojowych (lub realizacji etapu prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie) jest ujmowany wtedy i tylko wtedy, gdy Spółka jest w stanie wykazać:

- możliwość, z technicznego punktu widzenia, ukończenia składnika wartości niematerialnych tak, aby nadawał się on do użytkowania lub sprzedaży;
- zamiar ukończenia składnika wartości niematerialnych;
- zdolność do użytkowania lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
- sposób, w jaki składnik wartości niematerialnych będzie wytwarzał prawdopodobne przyszłe korzyści ekonomiczne;
- dostępność odpowiednich środków technicznych, finansowych i innych, które mają służyć ukończeniu prac rozwojowych oraz użytkowaniu lub sprzedaży składnika wartości niematerialnych;
- możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych, które można przyporządkować temu składnikowi wartości niematerialnych.

Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie jest sumą nakładów poniesionych od dnia, w którym po raz pierwszy dany składnik wartości niematerialnych spełni kryteria ujmowania opisane powyżej. Nie podlegają aktywowaniu wartości nakładów ujętych uprzednio w kosztach. Koszt wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie obejmuje nakłady, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo. Do takich kosztów zaliczane są:

- koszty z tytułu świadczeń na rzecz pracowników, którzy byli bezpośrednio zaangażowani w proces wytworzenia tego składnika;
- wszelkie koszty, które mogą być bezpośrednio przyporządkowane czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów, jak opłaty za rejestrację tytułu prawnego oraz amortyzacja patentów i licencji, które są wykorzystywane przy wytwarzaniu tego składnika aktywów;
- nakłady na materiały i usługi wykorzystane lub bezpośrednio zużyte przy wytwarzaniu składnika wartości niematerialnych;
- koszty pośrednie, które można jednoznacznie powiązać z procesem wytwórczym: koszty amortyzacji sprzętu wykorzystywanego w procesie wytwórczym oraz koszty powierzchni biurowej, która jest zajmowana przez zespół wytwórczy.

Do kosztu wytworzenia składnika wartości niematerialnych we własnym zakresie nie zalicza się:

- kosztów sprzedaży, administracji oraz innych kosztów ogólnozakładowych;
- wyraźnie zidentyfikowanych braków wydajności oraz początkowych strat operacyjnych poniesionych przed osiągnięciem planowanej wydajności oraz
- nakładów na szkolenie przygotowujące pracowników do obsługiwanego danego składnika aktywów.

Do momentu zakończenia prac rozwojowych, skumulowane koszty pozostające w bezpośrednim związku z tymi pracami prezentuje się jako „Koszty niezakończonych projektów rozwojowych”. W momencie ukończenia prac rozwojowych, gotowy efekt prowadzonego procesu wytwórczego jest przenoszony do kategorii „Oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie” i od tego momentu Spółka rozpoczyna amortyzowanie wytworzonego we własnym zakresie oprogramowania. Koszty prac rozwojowych spełniające powyższe kryteria ujmowane są według cen nabycia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

3. Dotacje rządowe

Dotacje rządowe są ujmowane wtedy i tylko wtedy, gdy istnieje uzasadnione przekonanie, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacją oraz że dotacja zostanie otrzymana. Dotacja jest księgowana w ten sam sposób niezależnie od tego, czy została ona otrzymana w formie środków pieniężnych, czy też przybrała formę redukcji zobowiązań wobec rządu.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana, jako przychód (lub pomniejszenie kosztów) w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować.

Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, zostaje odnoszona do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów, poprzez zmniejszenie kosztów odpisu amortyzacyjnego.

4. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu składnika aktywów, który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży, należy aktywować, jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Wszystkie pozostałe koszty finansowania zewnętrznego należy ujmować, jako koszty w okresie, w którym je poniesiono. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

5. Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy istnieją przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie występują, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów został przypisany.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży tego składnika aktywów lub ośrodka, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie przepływów pieniężnych, a są one w większości niezależnie generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa od jego wartości odzyskiwalnej, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do wysokości oszacowanej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej (przed uwzględnieniem skutków opodatkowania) odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowania wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych

w działalności kontynuowanej ujmuje się, jako element kosztów operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od momentu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po uwzględnieniu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie, jako pomniejszenie kosztów operacyjnych. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

6. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Jednostkami zależnymi są jednostki, co do których spełnione są następujące trzy elementy kontroli:

- Spółka sprawuje władzę nad tymi jednostkami,
- Spółka ma prawo do zmiennych zwrotów wypracowanych w wyniku zaangażowania w te podmioty,
- oraz w przypadku których Spółka ma zdolność do sprawowania władzy w celu wpłynięcia na wysokość zwrotów wypracowanych przez te podmioty.

Jednostkami stowarzyszonymi są takie jednostki, w których Spółka posiada więcej niż 20% oraz nie więcej niż 50% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy oraz na które Spółka

wywiera znaczący wpływ, ale ich nie współkontroluje, czyli nie są ani jednostkami zależnymi, ani wspólnym przedsięwzięciem.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych Spółka ujmuje według kosztu historycznego po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości.

7. Połączenia jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą

Połączenie jednostek gospodarczych pod wspólną kontrolą to połączenie jednostek gospodarczych, w ramach którego wszystkie łączące się podmioty znajdują się ostatecznie pod kontrolą tej samej strony lub stron zarówno przed, jak i po połączeniu oraz kontrola ta nie jest tymczasowa. W szczególności, chodzi tu o takie transakcje, jak transfer spółek lub przedsięwzięć pomiędzy jednostkami Grupy lub połączenie jednostki dominującej z jej jednostką zależną.

Do rozliczenia skutków połączeń pomiędzy jednostkami znajdującymi się pod wspólną kontrolą Spółka stosuje metodę łączenia udziałów, która zakłada, że:

- aktywa i zobowiązania łączących się jednostek wycenione są w wartościach bilansowych pochodzących ze sprawozdań skonsolidowanych Spółki. Oznacza to, że wartość firmy rozpoznawana wcześniej w sprawozdaniu skonsolidowanym oraz wszystkie inne wartości niematerialne rozpoznane w ramach procesu rozliczania połączenia są przenoszone do sprawozdania jednostkowego;
- koszty transakcyjne związane z połączeniem są odnoszone do rachunku zysków i strat (koszty finansowe);
- wzajemne salda należności/zobowiązań są eliminowane;
- jakakolwiek różnica pomiędzy kwotą zapłaconą lub przekazaną i objętymi aktywami netto (w wartościach pochodzących ze sprawozdań skonsolidowanych) jest odzwierciedlona w kapitałach własnych jednostki przejmującej (kwota osadzona w kapitale nie stanowi elementu kapitału zapasowego, stąd nie podlega podziałowi);
- rachunek zysków i strat prezentuje wyniki połączonych jednostek od momentu, kiedy nastąpiło połączenie a dane za wcześniejsze okresy nie są przekształcane.

W przypadku przekształceń polegających na wniesieniu aportem inwestycji w jedną jednostkę zależną do drugiej jednostki zależnej lub połączenia dwóch jednostek zależnych od Asseco Poland, następuje jedynie przeksięgowanie wartości inwestycji w przejmowaną jednostkę zależną na wartość inwestycji w przejmującą jednostkę zależną. Tym samym przeniesienie jednej jednostki zależnej pod drugą jednostkę zależną nie ma wpływu na wynik finansowy Spółki.

8. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem **aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy** jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- jest klasyfikowany, jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie (do 3 miesięcy),

- częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
- instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat, jako przychody lub koszty finansowe. Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą po pobieżnej analizie lub bez jej przeprowadzania, że gdyby podobny hybrydowy instrument byłby najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane, jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży, (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo, których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczony, ujmuje się w pozostałych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się, jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego, jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

9. Umowy gwarancji finansowych

Umowy gwarancji finansowych są to umowy zobowiązujące jej wystawcę do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z pierwotnymi lub zmienionymi warunkami instrumentu dłużnego. W momencie początkowego ujęcia składnik zobowiązania

finansowego z tytułu gwarancji wycenia się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu, jednostka wycenia wszystkie zobowiązania finansowe według większej z dwóch: zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej lub oczekiwanego kosztu faktycznego uregulowania zobowiązania wynikającego z gwarancji finansowej.

10. Zapasy

Spółka dzieli zapasy na dwie kategorie: towary i części serwisowe (części zamienne oraz sprzęt komputerowy, który został nabyty w celu realizacji kontraktów na usługi utrzymania).

Spółka na każdy dzień bilansowy sporządza analizę wiekową towarów i na jej podstawie dokonuje odpisów aktualizujących według następujących zasad:

- 100% na towary składowane 24 miesiące lub dłużej,
- 75% na towary składowane powyżej 18 miesięcy a poniżej 24 miesięcy,
- 50% na towary składowane powyżej 12 miesięcy a poniżej 18 miesięcy,
- 25% na towary składowane powyżej 6 miesięcy a poniżej 12 miesięcy.

Wartość początkowa części serwisowych jest odnoszona w koszty liniowo na przestrzeni trwania kontraktu na usługi utrzymania, pod które części te zostały nabyte.

Spółka corocznie analizuje czy powyższe zasady tworzenia odpisów odpowiadają faktycznej utracie wartości posiadanych zapasów.

Odpisy z tytułu aktualizacji wartości zapasów ujmowane są w kosztach operacyjnych.

11. Czynne rozliczenia międzyokresowe

W rozliczeniach międzyokresowych kosztów wykazywane są wydatki poniesione do dnia bilansowego, które dotyczą przyszłych okresów (czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów) lub są związane z przyszłymi przychodami.

W szczególności do rozliczeń międzyokresowych zaliczane są:

- z góry opłacone usługi obce (w tym usługi utrzymania), które będą świadczone w następnych okresach,
- z góry zapłacone czynsze,
- z góry zapłacone ubezpieczenia, prenumeraty,

- pozostałe wydatki poniesione w okresie a dotyczące przyszłych okresów.

12. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 14 do 30 dni, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu aktualizującego. Należności o odległych terminach płatności są ujmowane według wartości bieżącej oczekiwanej zapłaty.

Odpisy na należności wątpliwe oszacowywane są wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności, zgodnie z pierwotnymi warunkami, przestało być prawdopodobne. Wielkość odpisu stanowi różnicę między wartością nominalną należności a wartością możliwą do odzyskania, która stanowi bieżącą wartość oczekiwanych przepływów pieniężnych, zdyskontowaną przy użyciu stopy procentowej właściwej dla podobnych pożyczkobiorców.

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, w odniesieniu do:

- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości - do wysokości należności nieobjętej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności, zgłoszonej likwidatorowi lub sędziemu komisarzowi w postępowaniu upadłościowym,
- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- należności kwestionowanych przez dłużników oraz, z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika, spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna - do wysokości niepokrytej gwarancją lub innym zabezpieczeniem należności,
- należności stanowiących równowartość kwot podwyższających należności, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego - w wysokości tych kwot, do czasu ich otrzymania lub odpisania,
- należności przeterminowanych lub nie przeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności, w przypadkach uzasadnionych rodzajem

prowadzonej działalności lub strukturą odbiorców - w wysokości wiarygodnie oszacowanej kwoty odpisu, w tym także ogólnego, na nieściągalne należności.

Ponadto Spółka dokonuje analizy odpisów aktualizujących nie rzadziej niż na koniec każdego kwartału. Odpis aktualizujący wartość należności tworzony jest na podstawie indywidualnej analizy z uwzględnieniem prawdopodobieństwa uzyskania zapłaty, wartości posiadanego zabezpieczenia oraz wartości możliwej do zrealizowania kompensaty wzajemnych wierzytelności. Jeżeli jest uzasadnione, tworzenia odpisu aktualizującego dokonuje się go na zasadach ogólnych w wysokościach nie mniejszych niż:

- 100% w stosunku do należności skierowanych na drogę sądową, chyba że w opinii Zarządu uzyskanie wyroku korzystnego dla Spółki jest prawie pewne,
- 100% w stosunku do należności przeterminowanych powyżej 12 miesięcy (licząc od daty terminu płatności), z uwzględnieniem spłat, porozumień itp. mających miejsce po dniu bilansowym,
- 50% w stosunku do należności przeterminowanych od 6 do 12 miesięcy (licząc od daty terminu płatności), z uwzględnieniem spłat, porozumień itp. mających miejsce po dniu bilansowym.

Aktualizacja wartości należności uwzględnia nie tylko zdarzenia, które nastąpiły do dnia bilansowego, ale także ujawnione później, do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego, jeżeli zdarzenia te dotyczą należności ujętej w księgach rachunkowych na dzień bilansowy. Spółka corocznie analizuje czy powyższe zasady tworzenia odpisów odpowiadają faktycznej utracie wartości należności.

Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych zalicza się do kosztów operacyjnych. Odpisy wartości pozostałych należności zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych, jeśli należność powstała wskutek transakcji sprzedaży inwestycji lub innej działalności, której koszty i przychody co do zasady obciążają działalność finansową. Odpisy salda należności wynikającego z naliczonych odsetek zalicza się do kosztów finansowych.

W przypadku ustania przyczyny, dla której dokonano odpisu aktualizującego, całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu zwiększa wartość danego składnika aktywów i korygowane są odpowiednie pozycje kosztów.

Należności dochodzone na drodze sądowej są to wszelkie należności skierowane w kraju lub za granicą na drogę postępowania sądowego, w tym także dlatego, że dłużnik kwestionuje swoje zobowiązanie, dla przerwania biegu przedawnienia albo do uzyskania prawa do egzekucji należności. Odpis aktualizujący wartość należności tworzony jest na podstawie indywidualnej analizy z uwzględnieniem oceny prawnej co do rezultatu sporu zwłaszcza oceny prawdopodobieństwa uzyskania zapłaty, wartości posiadanego zabezpieczenia oraz wartości możliwej do zrealizowania kompensaty wzajemnych wierzycelności. Jeżeli jest uzasadnione tworzenie odpisu aktualizującego dokonuje się go do wysokości 100%.

13. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki oraz papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu, pożyczki lub emisji papierów dłużnych.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki oraz papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki lub emisji papierów dłużnych oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Różnica między środkami otrzymanymi (pomniejszonymi o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki lub emisji papierów dłużnych) a wartością do spłaty ujmowana jest w rachunku zysków i strat przez okres trwania finansowania.

14. Leasing (Spółka jako leasingobiorca)

Umowy leasingu, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu zaliczane są do umów leasingu finansowego i są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są alokowane na koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej

stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania.

Koszty finansowe są ujmowane w rachunku zysków i strat, chyba że spełnione są wymogi kapitalizacji (w 2017 roku ani w okresie porównywalnym Spółka nie skapitalizowała kosztów odsetkowych związanych z umowami leasingu finansowego).

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu, chyba że umowa leasingu przewiduje, że po jej zakończeniu korzystający uzyska tytuł własności przedmiotu leasingu, to dany składnik aktywów amortyzuje się przez okres jego ekonomicznej użyteczności, tj. wg zasad amortyzacji stosowanych w odniesieniu do podobnych własnych składników aktywów.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są, jako koszty operacyjne w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania leasingu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane, jako koszt w okresie, w którym stają się należne.

15. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług dotyczące działalności operacyjnej są ujmowane i wykazywane według kwot wymaganej zapłaty i ujmowane w okresach sprawozdawczych, których dotyczą.

16. Transakcje i pozycje w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiedniego dla daty transakcji kursu średniego NBP.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów lub kosztów finansowych.

Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego

w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

17. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany, jako odrębny składnik aktywów. Tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi, koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat pomniejszone o wszelkie zwroty.

Spółka rozpoznaje rezerwy na umowy rodzące obciążenia, jeżeli nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków przewyższają możliwe do uzyskania korzyści.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane, jako koszty finansowe.

18. Rezerwa na naprawy gwarancyjne

Rezerwa na naprawy gwarancyjne tworzona jest na pokrycie przyszłych przewidywanych kosztów realizacji zobowiązań gwarancyjnych lub serwisowych wynikających z realizowanych kontraktów IT. Koszty realizacji zobowiązania gwarancyjnego obejmują przede wszystkim koszt pracochłonności (ilość robocizny pomnożona przez stawkę ewidencyjną) oraz wartość towarów, materiałów i usług obcych zużytych w ramach wypełniania zobowiązań gwarancyjnych.

Rezerwa ta jest zawiązywana w następujących przypadkach:

- z klientem nie została podpisana umowa na usługi utrzymaniowe,
- zakres umowy utrzymaniowej nie pokrywa całości oczekiwanych kosztów związanych z realizacją zobowiązań gwarancyjnych,
- zakres gwarancji producenta dla odsprzedawanego sprzętu jest węższy od gwarancji, do jakiej Spółka zobowiązała się w umowie z klientem.

Wartość rezerwy, rozpoznawana na dzień bilansowy jest współmierna ze stanem realizacji kontraktu IT.

Koszty związane ze świadczeniem usług wynikających z zobowiązania gwarancyjnego pomniejszają w momencie ich ponoszenia wartość zawiązanej rezerwy. Na każdy dzień bilansowy Spółka dokonuje weryfikacji wysokości zawiązanych rezerw na naprawy gwarancyjne. Jeśli faktyczna realizacja zobowiązania lub przewidywane przyszłe koszty są niższe/wyższe niż zakładano w momencie początkowego ujęcia rezerwy, rezerwa jest odpowiednio obniżana/zwiększana tak, aby odzwierciedlić bieżące oczekiwania Spółki, co do kosztów realizacji zobowiązania gwarancyjnego w przyszłych okresach.

19. Przychody

- Przychody ze sprzedaży

Przychody są ujmowane, gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób oraz gdy istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu przeprowadzonej transakcji.

Jeżeli wyniku na transakcji dotyczącej usług nie można oszacować w wiarygodny sposób, przychody z transakcji ujmuje się tylko do wysokości kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

Spółka wyróżnia następujące rodzaje przychodów:

- przychody ze sprzedaży licencji i/lub usług własnych,
- przychody ze sprzedaży licencji i/lub usług obcych, oraz
- przychody ze sprzedaży sprzętu.

W ramach kategorii "Licencje i/lub usługi własne" prezentowane są przychody z tytułu umów z klientami, których przedmiotem jest

dostarczanie oprogramowania własnego lub świadczenie usług z nim związanych. Usługi te mogą być realizowane przez pracowników Spółki (zasoby własne) jak również przez podwykonawców (zasoby obce). Decyzja o zaangażowaniu podwykonawców dla tej kategorii przychodów nie zmienia ani zakresu odpowiedzialności, ani relacji pomiędzy Spółką a klientem, na rzecz którego świadczona jest usługa. To, czy do tego typu projektów zaangażowani zostaną podwykonawcy, czy usługa będzie realizowana przez pracowników własnych leży wyłącznie w gestii Spółki. Ponadto do tej kategorii klasyfikuje się przychody ze świadczenia usług własnych na oprogramowaniu obcym i infrastrukturze.

W ramach kategorii "Licencje i/lub usługi obce" prezentowane są przychody z tytułu sprzedaży licencji obcych oraz ze świadczenia usług, które ze względów technologicznych lub prawnych muszą być realizowane przez podwykonawców (dotyczy to usług utrzymania sprzętu i licencji oraz outsourcingu świadczonych przez ich producentów).

Przychody ze sprzedaży licencji i/lub usług własnych, które są dostarczane/świadczone w ramach kontraktu wdrożeniowego są rozpoznawane zgodnie ze stopniem zaawansowania całego kontraktu. Zasady rozpoznawania przychodów dla kontraktów wdrożeniowych zostały opisane w punkcie 20 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

W przypadku sprzedaży licencji/usług własnych przychody są ujmowane w okresie, w którym Spółka spodziewa się, że będzie zobowiązana do świadczenia usług na rzecz klienta.

Przychody ze sprzedaży licencji/usług obcych mogą być rozpoznawane jak przychody ze sprzedaży towarów lub jak przychody ze sprzedaży usług, w zależności od charakteru umowy z klientem.

W przypadku licencji i/lub usług obcych, dla których w momencie sprzedaży znaczące ryzyko i korzyści związane z daną licencją i/lub usługą obcą są przenoszone na nabywcę, przychody są rozpoznawane jak przychody ze sprzedaży towaru, tj. jednorazowo w momencie sprzedaży, bez względu na to czy przedmiotem umowy jest licencja i/lub usługa obca są na czas określony czy nieokreślony. Spółka uznaje, że znaczące ryzyko jest przekazywane na nabywcę, w przypadku, gdy po dostarczeniu licencji/usługi Spółka nie jest

zobowiązana do żadnych dodatkowych świadczeń na rzecz klienta, których koszt mógłby być istotny.

W pozostałym przypadku, tj. gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z licencji i/lub usługi obcej nie są przekazywane na nabywcę w momencie sprzedaży, przychody ze sprzedaży są ujmowane jak przychody ze sprzedaży usług, tj. w okresie, w którym odbywa się świadczenie usługi poprzez odwołanie się do stopnia zaawansowania realizacji transakcji.

Przychody ze sprzedaży sprzętu są rozpoznawane jak przychody ze sprzedaży towarów, tj. przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z umowy zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

- **Odsetki**

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dokładnie dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Przychody z odsetek stanowią odsetki od udzielonych pożyczek, inwestycji w papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności, depozytów bankowych i pozostałych tytułów, oraz rozliczone dyskonto kosztów (zobowiązań) zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

- **Dywidendy**

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy do ich otrzymania.

20. Przychody i koszty z realizacji kontraktów wdrożeniowych

Przychody z kontraktu wdrożeniowego obejmują wysoko prawdopodobne przychody wynikające z zawartych umów/zleceń, które można oszacować w sposób wiarygodny. Tym samym z puli przychodów wyłączane są te kwoty, które, mimo iż wynikają z zawartej umowy, są w ocenie Spółki wątpliwe do uzyskania (np. Spółka spodziewa się, że klient zrezygnuje z części prac określonych w umowie).

Za przychody kontraktu uznaje się następujące przychody:

- przychody wynikające z wystawionych faktur,

- przyszłe przychody wynikające z podpisanych umów i/lub zleceń wystawionych na bazie umów ramowych.

Koszty kontraktu obejmują:

- koszty odsprzedanych towarów, materiałów i usług obcych (COGS), oraz
- koszty zasobów własnych, które są zaangażowane w realizację kontraktu.

Koszty zasobów własnych zatrudnionych przy realizacji kontraktu kalkulowane są na podstawie zrealizowanej (dla okresów zakończonych) i szacowanej (dla okresów prognozowanych) pracochłonności oraz odpowiedniej stawki ewidencyjnej (kosztowej) pokrywającej koszty wytworzenia.

Stawka ewidencyjna to koszt osobogodziny (lub osobodnia) własnych zasobów produkcyjnych skalkulowany na bazie zabudżetowanych na dany rok kosztów wytworzenia.

Wycena kontraktów wdrożeniowych

Celem wyceny wdrożeniowego kontraktu IT jest ustalenie wartości przychodów, które należy rozpoznać w okresie. Spółka dokonuje wyceny stosując metodę stopnia zaawansowania (ang. „percentage of completion”).

Jeżeli poniesione koszty pomniejszone o przewidywane straty a powiększone o zyski ujęte w rachunku zysków i strat przekraczają swoim zaawansowaniem procentowym zaawansowanie procentowe zafakturowanej sprzedaży, wynikająca z powyższej różnicy kwota niezafakturowanej sprzedaży prezentowana jest w aktywach bilansu w należnościach z tytułu dostaw i usług w kategorii „Należności z wyceny bilansowej kontraktów IT”.

Jeżeli zaawansowanie procentowe zafakturowanej sprzedaży przekracza zaawansowanie procentowe poniesionych kosztów pomniejszonych o przewidywane straty a powiększone o zyski ujęte w rachunku zysków i strat, wynikające z powyższej różnicy przyszłe przychody prezentowane są w zobowiązaniach z tytułu dostaw i usług, w kategorii „Zobowiązanie z tytułu wyceny kontraktów IT”.

W przypadku umów denominowanych w walutach obcych, uznanych za waluty funkcjonalne lub w przypadku umów denominowanych w EUR (nawet jeśli EUR nie jest walutą funkcjonalną) nie są wydzielane wbudowane instrumenty pochodne. W ocenie Zarządu, EUR należy uznać za walutę powszechnie

stosowaną w Polsce w umowach kupna lub sprzedaży systemów i usług IT. Przychody i koszty wynikające z takich umów są ustalane w oparciu o kurs bieżący. W pozostałych przypadkach z umowy zasadniczej wydzielany jest instrument wbudowany.

Kontrakty generujące straty

Kontraktem generującym stratę jest kontrakt, w którym łączna kwota przychodów z kontraktu jest niższa niż łączna wartość kosztów.

W przypadku, gdy jest wysoce prawdopodobne, że łączne koszty wykonania umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy, przewidywana strata jest ujmowana jako koszt okresu, w którym została ujawniona poprzez utworzenie rezerwy na straty kontraktowe.

Wysokość rezerwy lub/i zasadność jej utrzymania jest weryfikowana na każdy kolejny dzień bilansowy, aż do momentu zakończenia kontraktu.

Wartość utworzonych rezerw na straty powiększa saldo rezerw i jest prezentowana w kategorii „Rezerwa na straty z tytułu wyceny kontraktów IT”.

Metody mierzenia stopnia zaawansowania realizacji kontraktu

W celu ustalenia stopnia zaawansowania realizacji umowy Spółka stosuje taką metodę, która pozwala w sposób wiarygodny ustalić stan realizacji prac. W zależności od charakteru umowy, metody te mogą obejmować:

- ustalenie proporcji kosztów umowy poniesionych z tytułu prac wykonanych do dnia bilansowego w stosunku do szacunkowych łącznych kosztów umowy,
- pomiar wykonanych prac lub
- porównanie fizycznie wykonanych części prac z pracami wynikającymi z umowy.

Metodę procentowego zaawansowania stosuje się narastająco w każdym okresie obrotowym w stosunku do bieżących szacunków przychodów i kosztów umowy. Skutki zmian szacunków przychodów lub kosztów umowy ujmuje się w okresie, w którym zmiana ta wystąpiła.

Łączenie i rozdziałanie kontraktów wdrożeniowych

Wycenie na ogół podlegają pojedyncze umowy lub umowy wraz z aneksami, jeśli aneksy te dotyczą modyfikacji umowy głównej (rozszerzają lub ograniczają zakres umowy podstawowej).

W przypadku, gdy aneks jest dodatkowym zleceniem spoza zakresu umowy głównej, za które cena ustalona jest bez odniesienia do ceny z zasadniczej umowy, wyceniany jest on oddzielnie.

Gdy umowa dotyczy grupy elementów, to jej część dotycząca każdego z tych elementów może być traktowana jako oddzielny kontrakt, tylko jeżeli zostaną łącznie spełnione następujące warunki:

- zostały przedłożone odrębne oferty dla każdego z wyodrębnionych elementów,
- każdy z elementów był przedmiotem oddzielnych negocjacji, oraz
- można określić koszty i przychody odnoszące się do każdego z elementów – przychody muszą być określone w umowie i/lub zamówieniu.

Natomiast grupa umów może być traktowana jako pojedynczy kontrakt, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- grupa umów jest negocjowana jako pojedynczy pakiet,
- umowy są tak bardzo powiązane ze sobą, że w rzeczywistości są one częścią pojedynczego projektu z jedną dla całego pakietu marżą zysku oraz
- umowy są realizowane jednocześnie lub w ciągłej sekwencji czasowej.

21. Koszty operacyjne

Spółka prowadzi ewidencję kosztów w układzie rodzajowym oraz w układzie kalkulacyjnym. Koszt własny sprzedaży obejmuje koszty bezpośrednio związane z nabyciem sprzedanych towarów i wytworzeniem sprzedanych usług. Koszty sprzedaży obejmują koszty handlowe i koszty marketingowe (w tym sponsoring). Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z kierowaniem Spółką oraz koszty administracji.

22. Podatek dochodowy i podatek od towarów i usług

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej odroczony podatek dochodowy jest wyliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym. Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych za wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania niemającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również do niewykorzystanych aktywów z tytułu odroczonego podatku i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty. Nie dotyczy to sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową. W przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu lub podwyższeniu o tyle, o ile uległy zmianie szacunki dotyczące osiągnięcia dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczonego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Przychody, koszty i aktywa są ujmowane w wartości pomniejszonej o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem, gdy:

- podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie towarów i usług nie podlega odliczeniu; wtedy podatek od towarów i usług jest ujmowany odpowiednio, jako część kosztów nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązania są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Nadwyżka podatku od towarów i usług naliczonego nad należnym lub nadwyżka podatku od towarów i usług należnego nad naliczonym jest ujęta w bilansie odpowiednio jako część należności lub zobowiązań.

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te

częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

23. Zysk netto na akcję (podstawowy i rozwodniony)

Podstawowy zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Rozwodniony zysk netto na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto z działalności kontynuowanej za dany okres przez sumę średniej ważonej liczby akcji w danym okresie sprawozdawczym i wszystkich potencjalnych akcji nowych emisji.

IV. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Zgodnie z MSSF 8, segmentem operacyjnym jest dająca się wyodrębnić część działalności Spółki, dla której są dostępne odrębne informacje finansowe podlegające regularnej ocenie przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych związanych ze sposobem alokowania zasobów oraz z oceną wyników działalności. W Spółce wyodrębnia się następujące segmenty sprawozdawcze:

Bankowość i Finanse – segment ten oferuje kompleksowe systemy bankowe, systemy dla rynku kapitałowego (biur maklerskich, banków oraz firm i instytucji prowadzących działalność inwestycyjną) oraz wyspecjalizowane rozwiązania i usługi informatyczne dla sektora ubezpieczeń komercyjnych. Do głównych klientów segmentu w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku należały następujące podmioty: Bank PKO BP S.A., Grupa PZU S.A., Deutsche Bank PBC S.A., MBank S.A., oraz Getin Noble Bank S.A. Jedynie przychody od Bank PKO BP S.A. przekroczyły 10% przychodów ze sprzedaży wypracowanych przez Spółkę w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku.

Administracja Publiczna – w ramach tego segmentu Asseco Poland S.A. realizuje projekty obejmujące projektowanie, wytworzenie, wdrożenie oraz eksploatację dedykowanych systemów informatycznych. Do głównych klientów segmentu w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku należały następujące podmioty: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Narodowy Fundusz Zdrowia, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Ministerstwo Finansów oraz Frontex – Europejska Agencja Operacyjna na zewnętrznych granicach państw członkowskich UE. Jedynie przychody od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przekroczyły 10% przychodów ze sprzedaży wypracowanych przez Spółkę w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku.

Przedsiębiorstwa – segment ten zajmuje się dostarczaniem dedykowanych rozwiązań informatycznych dla dużych i średnich przedsiębiorstw z sektora przemysłowego. Główne obszary działalności segmentu przedsiębiorstw to świadczenie usług informatycznych w zakresie doradztwa (konsulting IT), integracji, wdrożeń i usług okołowdrożeniowych. Do głównych klientów

segmentu w okresie roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku należały następujące podmioty: Orange Polska S.A., Cyfrowy Polsat S.A., Grupa Kapitałowa Tauron, Grupa Kapitałowa ENEA oraz Grupa Klientów sektora Energetyka w Etiopii. Przychody od żadnego z klientów segmentu nie przekroczyły 10% przychodów ze sprzedaży wypracowanych przez Spółkę w okresie roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku.

Żaden z segmentów operacyjnych Spółki nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia powyższych sprawozdawczych segmentów operacyjnych. Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej.

Finansowanie Spółki (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Spółki, stąd pozycje te nie są przedmiotem alokacji do segmentów.

Ceny transferowe stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Okres 12 miesięcy do dnia 31 grudnia 2017 roku	Działalność kontynuowana					Działalność zaniechana	Eliminacje	Razem
	Bankowość i Finanse	Administracja Publiczna	Przedsiębiorstwa	Pozostałe	Razem	Infrastruktura		
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	310,2	386,6	159,5	4,9	861,2	-	-	861,2
Rozliczenia między segmentami	23,1	2,5	3,6	0,4	29,6	-	(29,6)	-
Zysk netto ze sprzedaży segmentu sprawozdawczego	73,8	63,0	20,2	(37,4)	119,6	-	-	119,6
Amortyzacja	(17,5)	(22,6)	(7,9)	(1,4)	(49,4)	-	-	(49,4)
Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty pobierające wynagrodzenie	933	943	541	39	2 456	-	-	2 456
Wartość firmy z połączeń przypisana do segmentu	896,8	854,7	181,0	n/d	1 932,5	n/d	n/d	1 932,5
Okres 12 miesięcy do dnia 31 grudnia 2016 roku								
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	316,7	426,1	184,0	10,0	936,8	64,1	-	1 000,9
Rozliczenia między segmentami	21,3	13,2	5,8	3,6	43,9	1,9	(45,8)	-
Zysk netto ze sprzedaży segmentu sprawozdawczego	70,8	92,5	26,4	(0,3)	189,4	(1,7)	-	187,7
Amortyzacja	(15,5)	(22,0)	(10,1)	(0,9)	(48,5)	(0,8)	-	(49,3)
Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty pobierające wynagrodzenie	880	1 056	550	45	2 531	45	-	2 576
Wartość firmy z połączeń przypisana do segmentu	896,8	934,8	181,0	n/d	2 012,6	n/d	n/d	2 012,6

V. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
1. Struktura przychodów ze sprzedaży i kosztów działalności operacyjnej

Przychody operacyjne i koszty działalności operacyjnej w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Przychody ze sprzedaży		
Licencje/oprogramowanie i usługi własne	773,8	872,5
Licencje/oprogramowanie i usługi obce	48,5	44,7
Sprzęt i infrastruktura	36,7	15,2
Pozostała sprzedaż	2,2	4,4
Razem	861,2	936,8
Koszty działalności operacyjnej		
Wartość odsprzedanych towarów i usług obcych	(80,4)	(53,3)
Świadczenia na rzecz pracowników	(362,0)	(360,7)
Amortyzacja	(49,4)	(48,5)
Usługi obce na potrzeby własne	(171,1)	(207,6)
Pozostałe	(78,7)	(77,3)
Razem	(741,6)	(747,4)
Koszt własny sprzedaży	(603,6)	(622,2)
Koszty sprzedaży	(50,8)	(44,2)
Koszty ogólnego zarządu	(87,2)	(81,0)
Razem	(741,6)	(747,4)

W 2017 roku przychody ze sprzedaży ogółem spadły w porównaniu do wartości zaprezentowanych w roku 2016, sytuacja taka jest wynikiem tzw. efektu wysokiej bazy. Wynikał on m.in. ze zmian w strukturze Spółki dokonanych w 2016 roku, kiedy to zdecydowano o wyniesieniu w ramach zorganizowanej części przedsiębiorstwa Pionu Przedsiębiorstw do innej spółki z Grupy Asseco, wskutek czego od połowy roku 2016 przychody tego Pionu są już prezentowane w sprawozdaniu finansowym innego podmiotu z Grupy Kapitałowej Asseco. Transakcja wyniesienia Pionu Przedsiębiorstw została opisana w sprawozdaniu finansowym za okres 12 miesięcy zakończonych dnia 31 grudnia 2016 roku. Spadek przychodów ze sprzedaży wynika również ze stagnacji w rozstrzyganiu nowych kontraktów w sektorze administracji publicznej.

W 2017 roku pozostałe koszty działalności operacyjnej obejmowały przede wszystkim koszty utrzymania majątku i samochodów służbowych w wysokości 50,8 mln PLN oraz koszty reklamy w wysokości 26,5 mln PLN. W okresie porównywalnym pozostałe koszty operacyjne zawierały głównie koszty utrzymania majątku i samochodów służbowych w wysokości 51,9 mln PLN oraz koszty reklamy w wysokości 22,4 mln PLN.

i. Koszty świadczeń na rzecz pracowników

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Wynagrodzenia	(301,3)	(305,1)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(24,2)	(24,6)
Koszty świadczeń emerytalnych	(23,6)	(23,0)
Inne świadczenia po okresie zatrudnienia	(6,0)	(1,5)
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	(6,9)	(6,5)
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem	(362,0)	(360,7)

W 2017 roku w pozycji 'Inne świadczenia po okresie zatrudnienia' ujęte zostały rezerwy na odprawy dla członków kluczowej kadry kierowniczej, których zatrudnienie w Spółce ustało w ciągu 2017 roku.

Uzgodnienie kosztów amortyzacji

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie odpisu amortyzacyjnego ujętego w rachunku zysków i strat z tabelami ruchu środków trwałych (nota 8) oraz wartości niematerialnych (nota 9):

	Nota	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Odpis amortyzacyjny za rok wynikający z tabeli ruchu środków trwałych	<u>8</u>	(28,7)	(29,9)
Odpis amortyzacyjny za rok wynikający z tabeli ruchu wartości niematerialnych	<u>9</u>	(27,7)	(25,4)
Odpis amortyzacyjny odniesiony bezpośrednio na pozostałe dochody całkowite		0,8	0,8
Pomniejszenie kosztu amortyzacji z tytułu rozliczenia dotacji do wewnątrznie wytworzonych licencji		1,4	1,2
Kapitalizacja kosztów amortyzacji w ramach realizowanych projektów rozwojowych		0,1	0,1
Razem odpis amortyzacyjny ujęty w rachunku przepływów pieniężnych		(54,1)	(53,2)
Koszty amortyzacji wynajmowanych nieruchomości ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych		4,7	3,9
Odpis amortyzacyjny w ramach działalności zaniechanej		-	0,8
Razem odpis amortyzacyjny ujęty w kosztach działalności operacyjnej		(49,4)	(48,5)

2. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	3,5	1,9
Zysk na sprzedaży wartości niematerialnych	-	0,1
Przychody związane z przychodami z tytułu wynajmu powierzchni biurowych	0,8	-
Rozwiązanie rezerw	0,5	0,3
Otrzymane odszkodowania	0,7	0,8
Pozostałe	-	0,1
Razem	5,5	3,2

Pozostałe koszty operacyjne w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

Pozostałe koszty operacyjne	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Koszty związane z przychodami z tytułu wynajmu powierzchni biurowych	-	(0,3)
Dotacje przekazane	(0,3)	(0,4)
Kary i odszkodowania	(1,3)	-
Koszty napraw powypadkowych	(0,6)	(0,7)
Zawiązanie rezerw	(0,4)	(0,1)
Likwidacja środków trwałych i wartości niematerialnych	(0,8)	(0,1)
Odpisy aktualizujące aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	(1,1)	-
Razem	(4,5)	(1,6)

3. Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

Przychody finansowe	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Przychody odsetkowe od depozytów bankowych, pożyczek udzielonych oraz należności własnych	9,9	4,5
Pozostałe przychody odsetkowe	0,1	0,4
Dodatnie różnice kursowe	-	2,3
Dywidendy otrzymane i należne	145,3	209,3
Odwrócenie odpisów aktualizujących aktywa finansowe	19,9	0,3
Zysk ze sprzedaży akcji/udziałów w jednostkach zależnych, współzależnych lub stowarzyszonych	184,1	0,2
Zysk z realizacji i/lub wyceny instrumentów pochodnych	11,6	-
Razem	370,9	217,0

W linii odwrócenie odpisów aktualizujących aktywa finansowe i inwestycje w jednostkach zależnych zaprezentowano odwrócenie odpisu na spółce Asseco Western Europe S.A. (szczegółowy opis znajduje się w nocie 11).

Na zysk ze sprzedaży akcji/udziałów w jednostkach zależnych składa się wynik brutto na sprzedaży 20% pakietu akcji w spółce Formula Systems, Ltd w wysokości 182,5 mln PLN oraz wynik brutto na sprzedaży akcji Asseco South Eastern Europe S.A. w wysokości 1,6 mln PLN

W pozycji 'Zysk z realizacji i/lub wyceny instrumentów pochodnych' zaprezentowano zyski z wyceny kontraktów forward na walutę w kwocie 3,0 mln PLN oraz zysk z realizacji takich kontraktów w kwocie 8,6 mln PLN.

Koszty finansowe w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym kształtowały się następująco:

Koszty finansowe	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Koszty odsetek od kredytów bankowych oraz zobowiązań	(3,7)	(3,6)
Koszty odsetek od leasingu finansowego	(4,3)	(5,6)
Pozostałe koszty odsetkowe	(3,3)	(3,3)
Ujemne różnice kursowe	(14,7)	-
Utrata wartości inwestycji w jednostki zależne, współzależne, stowarzyszone	(80,2)	-
Strata ze sprzedaży akcji/udziałów w jednostkach zależnych, współzależnych lub stowarzyszonych	(17,4)	-
Straty z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych	(23,9)	(0,2)
Odpis z tytułu utraty wartości należności	(54,9)	(1,2)
Odpis z tytułu utraty wartości firmy	(80,1)	-
Straty z realizacji i/lub wyceny instrumentów pochodnych	-	(4,3)
Koszty związane ze zbyciem spółek	(4,2)	-
Pozostałe koszty finansowe	-	(0,1)
Razem	(286,7)	(18,3)

Dodatnie i ujemne różnice kursowe prezentowane są netto (jako nadwyżka dodatnich nad ujemnymi lub odwrotnie).

W pozycji 'Utrata wartości inwestycji w jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone, ujęto odpis wartości inwestycji w jednostkę stowarzyszoną R-Style Softlab w kwocie (52,5) mln PLN. W pozycji tej zostały ujęte również odpisy aktualizujące wartości inwestycji w spółkach: Asseco Nigeria (2,9 mln PLN), Sintagma (17,3 mln PLN), Asseco Georgia (4,6 mln PLN), Asseco Kazachstan (2,9 mln PLN). Odpisów dokonano w następstwie rewizji planów Grupy Kapitałowej Asseco w obszarze działalności na rynkach wschodnich, której Spółka dokonywała w związku z utworzeniem nowego podmiotu odpowiedzialnego za konsolidację zagranicznej działalności Grupy Kapitałowej Asseco - Asseco International, a.s.. W ramach tej rewizji oraz w obliczu pogarszających się wyników wyżej wymienionych spółek Zarząd Asseco Poland na podstawie przeprowadzonych testów ocenił, że nastąpiła trwała utrata wartości inwestycji w opisane powyżej Spółki.

Strata ze sprzedaży akcji/udziałów w jednostkach zależnych, współzależnych lub stowarzyszonych składa się z wyniku brutto na sprzedaży spółki R-Style Softlab ((15,4) mln PLN – wynik na samej transakcji sprzedaży bez dokonanych później odpisów należności wynikających z tej transakcji) i Asseco Central Europe (0,7 mln PLN).

W pozycji kosztów związanych z utratą wartości należności w spółki zależne ujęto kwotę odpisów odroczonej płatności, która powstała wskutek realizacji transakcji sprzedaży 51% udziałów w spółce R-Style Softlab. Odpis w kwocie (43,6) mln PLN wynikał z faktu, iż odroczonej płatność za udziały była uzależniona od przyszłej sytuacji finansowej spółki R-Style. Ze względu jednak na pogarszające się wyniki i prognozy wyników spółki Zarząd podjął opisaną powyżej decyzję o odpisaniu inwestycji w spółkę R-Style, która przełożyła się na analogiczną decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu odroczonej płatności za udziały w tej spółce. Dodatkowo w tej pozycji ujęto również odpis należności z tytułu dywidendy do spółki R-Style w kwocie (11,3) mln PLN.

W pozycji odpis z tytułu utraty wartości firmy został ujęty odpis powstały w efekcie przeprowadzenia testu na utratę wartości aktywów Spółki. Powyższa kwota wynika z odpisu wartości firmy zaalokowanej do segmentu Administracja Publiczna, co do której Zarząd Spółki na bazie przeprowadzonego testu stwierdził trwałą utratę wartości. Opis założeń i wyników testu znajduje się w punkcie 11 not objaśniających do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 rok.

Straty z tytułu aktualizacji wartości aktywów finansowych obejmują odpisy aktualizujące pożyczki udzielone Spółkom: Gdyński Klub Koszykówki Arka S.A. w kwocie (10,5) mln PLN oraz Asseco Resovia S.A. w kwocie (13,4) mln PLN.

4. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia wyniku z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych (bieżącego i odroczonego):

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Bieżący podatek dochodowy oraz korekty lat ubiegłych	(25,7)	(24,9)
Odroczony podatek dochodowy	(3,5)	(11,1)
Obciążenie podatkowe dotyczące działalności zaniechanej	-	(0,3)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	(29,2)	(36,3)

Efektywna stopa podatkowa wyniosła w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku 14,2 % wobec 9,31 % w okresie porównywalnym. Wyższa efektywna stopa podatkowa wynika głównie z faktu ujęcia w wynikach 2017 roku odpisu aktualizującego wartość firmy w kwocie (80,1) mln PLN, który to odpis stanowi różnicę trwałą na potrzeby kalkulacji podatku dochodowego.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR ale, dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku dochodowego od osób fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonej linii orzecznictwa. Obowiązujące przepisy nie zawsze są jednoznaczne, co dodatkowo powoduje rozbieżności w ich interpretacji. Rozliczenia podatkowe są przedmiotem kontroli organów podatkowych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w rozliczeniach podatkowych, podatnik zobowiązany jest do uiszczenia kwoty zaległości wraz z należnymi odsetkami ustawowymi. Zapłata zaległych zobowiązań nie zawsze zwalnia z odpowiedzialności karno-skarbowej. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat, licząc od końca roku, w którym zostały złożone deklaracje podatkowe. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organy skarbowe.

Poniżej zaprezentowano uzgodnienie podatku dochodowego do wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Wynik finansowy brutto z działalności kontynuowanej	204,8	389,7
Obowiązująca stawka podatku dochodowego od osób prawnych	19%	19%
Podatek dochodowy według obowiązującej ustawowej stawki podatkowej	38,9	74,0
Dywidendy otrzymane od spółek zależnych i stowarzyszonych	(26,7)	(30,7)
Odpis aktualizujący wartość firmy	15,2	-
Transakcja sprzedaży akcji R-Style Softlab	(4,7)	-
Transakcje sprzedaży akcji i udziałów	0,9	-
Odwrócenie opisu aktualizującego wartość inwestycji	(3,8)	-
Odpisy wartości inwestycji w jednostkach zależnych	3,3	-
Odpis aktualizujący pożyczki	4,5	-
Opodatkowanie dochodów uzyskanych przez zagraniczne Spółki kontrolowane	1,6	2,3
Objęcie akcji Asseco International w zamian za aport Spółek	(0,4)	-
Pozostałe różnice trwałe	0,4	(9,3)
Według efektywnej stawki podatkowej	29,2	36,3

W linii 'Transakcja sprzedaży akcji R-Style Softlab' ujęto łączne efekty na podatkowe wynikające z opisanych w nocie 3 transakcji sprzedaży i dokonania odpisów aktualizujących należności skutkujące różnicami trwałymi w podatku, tj.:

- Sprzedaż akcji w kwocie (15,2) mln PLN
- Odpis aktualizujący wartość należności w kwocie 8,3 mln PLN
- Odpis aktualizujący wartość inwestycji – aktywo (2,3) mln PLN
- Odpis aktualizujący aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego 4,5 mln PLN.

	Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		Aktywa z tytułu podatku odroczonego		Dochody całkowite za okres 12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN
	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016	
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	
Rzeczowe aktywa trwałe	12,3	12,1	8,9	9,3	(0,6)
Wartości niematerialne	27,2	29,8	-	-	2,6
Wartość akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych	-	-	0,7	0,7	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	0,1	0,2	(0,1)
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy	0,8	-	-	0,8	(1,6)
Pożyczki	0,1	0,3	0,1	-	0,3
Zapasy	-	-	-	0,1	(0,1)
Rozliczenia międzyokresowe	0,2	0,1	4,7	4,3	0,3
Należności z tytułu dostaw i usług	25,4	19,4	6,2	2,9	(2,7)
Pozostałe należności	7,7	10,3	3,4	0,7	5,3
Aktywa długoterminowe sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	0,3	0,3	0,1	-	0,1
Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki	-	-	0,1	0,1	-
Rezerwy	-	-	8,0	14,0	(6,0)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-	5,6	4,6	1,0
Zobowiązania finansowe	-	-	6,0	9,1	(3,1)
Pozostałe zobowiązania	0,2	0,3	3,6	0,6	3,1
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	-	-	5,7	7,0	(1,3)
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	-	-	2,3	2,9	(0,6)
Rezerwa brutto z tytułu podatku odroczonego	74,2	72,6			(1,6)
Aktywa brutto z tytułu podatku odroczonego			55,5	57,3	(1,8)
Aktywa (+)/Rezerwa (-) netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(18,7)	(15,3)	-	-	
Zmiana podatku odroczonego w okresie sprawozdawczym, w tym:					(3,4)
<i>zmiana podatku odroczonego ujęta bezpośrednio w pozostałych dochodach całkowitych</i>					0,1
<i>zmiana podatku odroczonego ujęta w rachunku zysków i strat</i>					(3,5)

5. Działalność zaniechana

W 2016 roku Spółka zbyła zorganizowaną część przedsiębiorstwa Spółki określanej jako „Pion Infrastruktury”, która stanowiła oddzielny segment operacyjny Spółki. Szczegółowe informacje odnośnie działalności zaniechanej zostały opisane w sprawozdaniu finansowym za rok 2016.

6. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres sprawozdawczy przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres sprawozdawczy przez skorygowaną (o wpływ potencjalnych instrumentów rozwadniających) średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu, skorygowaną o wpływ instrumentów rozwadniających.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym nie występowały instrumenty rozwadniające.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz ilość akcji, które posłużyły do wyliczenia zysku na jedną akcję:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017	12 miesięcy do 31 grudnia 2016
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (w sztukach)	83 000 303	83 000 303
Zysk netto z działalności kontynuowanej za okres sprawozdawczy (w milionach PLN)	175,6	353,4
Zysk netto przypadający na jedną akcję (w PLN)	2,12	4,26

7. Informacja dotycząca wypłaconej dywidendy

W 2017 roku Spółka wypłaciła dywidendę za 2016 rok. Decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Asseco Poland S.A., podjętą w dniu 25 kwietnia 2017 roku, część zysku netto za rok obrotowy 2016 w kwocie 249,8 mln PLN została przeznaczona na wypłatę dywidendy, która w przeliczeniu na jedną akcję wyniosła 3,01 PLN. Pozostała kwota zysku netto w wysokości 102,3 mln PLN została wykazana w zyskach/stratach z lat ubiegłych. Dzień dywidendy został ustalony na dzień 16 maja 2017 roku, a dzień wypłaty dywidendy na dzień 1 czerwca 2017 roku.

W 2016 roku Spółka wypłaciła dywidendę za 2015 rok. Decyzją Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Asseco Poland S.A., podjętą w dniu 29 kwietnia 2016 roku, część zysku netto za rok obrotowy 2015 w kwocie 249,8 mln PLN została przeznaczona na wypłatę dywidendy, która w przeliczeniu na jedną akcję wyniosła 3,01 PLN. Pozostała kwota zysku netto w wysokości 7,3 mln PLN została wykazana w zyskach/stratach z lat ubiegłych. Dzień dywidendy został ustalony na dzień 16 maja 2016 roku, a dzień wypłaty dywidendy na dzień 2 czerwca 2016 roku.

8. Rzeczowe aktywa trwałe

Zmiana wartości netto rzeczowych aktywów trwałych w okresie 12 miesięcy zakończonym w dniu 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym wynikała z następujących ruchów:

	Grunty i budynki	Komputery i inny sprzęt biurowy	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2017 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	254,5	57,4	13,3	9,8	0,4	335,4
Zwiększenia stanu, z tytułu:	0,6	8,6	6,4	0,5	2,0	18,1
Zakupu i modernizacji	0,3	8,2	5,4	0,4	2,0	16,3
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	-	0,4	1,0	0,1	-	1,5
Przesunięcia z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	0,3	-	-	-	-	0,3
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(11,7)	(10,4)	(5,2)	(2,6)	(1,5)	(31,4)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(11,7)	(10,0)	(4,5)	(2,5)	-	(28,7)
Sprzedaży i likwidacji	-	(0,4)	(0,7)	(0,1)	-	(1,2)
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(1,5)	(1,5)
Na dzień 31 grudnia 2017 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	243,4	55,6	14,5	7,7	0,9	322,1
Na dzień 1 stycznia 2017 roku						
Wartość brutto	343,2	126,3	26,2	31,0	0,4	527,1
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(88,7)	(68,9)	(12,9)	(21,2)	-	(191,7)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2017 roku	254,5	57,4	13,3	9,8	0,4	335,4
Na dzień 31 grudnia 2017 roku						
Wartość brutto	343,8	126,8	25,9	31,4	0,9	528,8
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(100,4)	(71,2)	(11,4)	(23,7)	-	(206,7)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2017 roku	243,4	55,6	14,5	7,7	0,9	322,1

	Grunty i budynki	Komputery i inny sprzęt biurowy	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	266,1	67,0	15,0	11,7	0,5	360,3
Zwiększenia stanu, z tytułu:	-	6,0	6,0	0,8	1,3	14,1
Zakupu i modernizacji	-	4,5	4,4	0,5	1,3	10,7
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	-	0,3	1,0	-	-	1,3
Połączenie ze spółką Infovide-Matrix S.A.	-	1,2	0,6	0,3	-	2,1
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(11,6)	(15,6)	(7,7)	(2,7)	(1,4)	(39,0)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	(11,6)	(11,3)	(4,3)	(2,6)	(0,1)	(29,9)
Sprzedaży i likwidacji	-	(3,9)	(0,7)	-	-	(4,6)
Przekazanie w ramach aportu ZCP	-	(0,4)	(2,7)	(0,1)	-	(3,2)
Przesunięcia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(1,3)	(1,3)
Na dzień 31 grudnia 2016 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	254,5	57,4	13,3	9,8	0,4	335,4
Na dzień 1 stycznia 2016 roku						
Wartość brutto	343,2	139,0	31,2	30,6	0,5	544,5
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(77,1)	(72,0)	(16,2)	(18,9)	-	(184,2)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2016 roku	266,1	67,0	15,0	11,7	0,5	360,3
Na dzień 31 grudnia 2016 roku						
Wartość brutto	343,2	126,3	26,2	31,0	0,4	527,1
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(88,7)	(68,9)	(12,9)	(21,2)	-	(191,7)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2016 roku	254,5	57,4	13,3	9,8	0,4	335,4

9. Wartości niematerialne

Zmiana wartości netto wartości niematerialnych w okresie 12 miesięcy zakończonym w dniu 31 grudnia 2017 roku wynikała z następujących ruchów:

	Wartość firmy	Oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie	Koszty niezakończonych prac rozwojowych	Zakupione oprogramowanie komputerowe, patenty, licencje i inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia	Znak towarowy "ASSECO"	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2017 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	2 012,6	22,7	24,8	25,4	88,6	137,6	2 311,7
Zwiększenia stanu, z tytułu:	-	11,5	10,2	3,2	-	-	24,9
Zakupu i modernizacji	-	-	-	3,2	-	-	3,2
Kapitalizacji kosztów projektów badawczo-rozwojowych	-	-	10,2	-	-	-	10,2
Przeniesienia z kosztów niezakończonych prac rozwojowych	-	11,5	-	-	-	-	11,5
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(80,1)	(7,8)	(11,5)	(9,3)	(10,8)	-	(119,5)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	n/d	(7,8)	n/d	(9,1)	(10,8)	n/d	(27,7)
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości i liwidacja	(80,1)	-	-	(0,2)	-	-	(80,3)
Przeniesienie do oprogramowania wytworzonego we własnym zakresie	-	-	(11,5)	-	-	-	(11,5)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017 roku	1 932,5	26,4	23,5	19,3	77,8	137,6	2 217,1
Na dzień 1 stycznia 2017 roku							
Wartość brutto	2 012,7	78,6	33,4	117,3	193,1	137,6	2 572,7
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(0,1)	(55,9)	(8,6)	(91,9)	(104,5)	-	(261,0)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017 roku	2 012,6	22,7	24,8	25,4	88,6	137,6	2 311,7
Na dzień 31 grudnia 2017 roku							
Wartość brutto	2 012,7	90,1	32,1	120,5	193,1	137,6	2 586,1
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(80,2)	(63,7)	(8,6)	(101,2)	(115,3)	-	(369,0)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017 roku	1 932,5	26,4	23,5	19,3	77,8	137,6	2 217,1

Wartość firmy

Największy udział w saldzie wartości niematerialnych ma wartość firmy z połączeń, jakie miały miejsce w latach 2007-2017. Na dzień 31 grudnia 2017 roku saldo wartości firmy z połączeń wynosiło 1 932,5 mln PLN, a w okresie porównywalnym 2 012,6 mln PLN i było zaalokowana do następujących segmentów operacyjnych, które są traktowane jako ośrodki wypracowujące przepływy pieniężne:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
Wartość firmy przypisana do segmentu "Bankowość i Finanse"	896,8	896,8
Wartość firmy przypisana do segmentu "Administracja Publiczna"	854,7	934,8
Wartość firmy przypisana do segmentu "Przedsiębiorstwa"	181,0	181,0
	1 932,5	2 012,6

Koszty niezakończonych prac rozwojowych

Spółka realizuje szereg projektów rozwojowych, w tym współfinansowanych ze środków unijnych. Spółka rozpoczyna proces aktywowania kosztów prowadzonych projektów po spełnieniu wymogów określonych w MSR 38, tj. jedynie te koszty fazy rozwojowej, które dają się w sposób bezpośredni powiązać z realizowanym projektem, są kapitalizowane. Do kosztów tych zalicza się przede wszystkim: koszty świadczeń na rzecz pracowników, nakłady na materiały i usługi wykorzystane lub bezpośrednio zużyte przy realizacji projektu, koszty amortyzacji sprzętu wykorzystywanego w procesie wytwórczym oraz koszty powierzchni biurowej, która jest zagospodarowana przez zespół wytwórczy.

W roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku skapitalizowane koszty nakładów na prace rozwojowe wyniosły 10,2 mln PLN, z czego 1,8 mln PLN w ramach segmentu „Bankowość i Finanse”, 3,8 mln PLN w segmencie „Administracja Publiczna” oraz 4,6 mln PLN w segmencie „Przedsiębiorstwa”. Natomiast w roku zakończonym 31 grudnia 2016 roku skapitalizowane koszty nakładów na prace rozwojowe wyniosły 12,0 mln PLN, z czego 3,9 mln PLN w ramach segmentu „Bankowość i Finanse”, 1,3 mln PLN w segmencie „Administracja Publiczna” oraz 6,8 mln PLN w segmencie „Przedsiębiorstwa”

Do największych projektów realizowanych w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku należały następujące projekty:

- AUMS

Celem projektu jest opracowanie wersji AUMS przygotowanej do sprzedaży i wdrożeń w sektorze power utility jako rozwiązanie klasy Billing&CIS. W szczególności przetłumaczenie na język angielski i przygotowanie do tłumaczenia na inne języki systemu UMTS oraz rozbudowa o funkcjonalności wymagane na rynkach zagranicznych.

Faza badawcza projektu została rozpoczęta w drugim kwartale 2014 roku, a faza rozwojowa rozpoczęła się w pierwszym kwartale 2015 roku. Łączna wartość nakładów jakie do dnia 31 grudnia 2017 roku zostały aktywowane na wartości niematerialne wyniosła 11,5 mln PLN, z czego w 2017 roku 2,2 mln PLN. Projekt ma zostać zakończony do 30 listopada 2018 roku.

- Smart

Celem projektu jest opracowanie konwergentnego systemu wspierającego procesy sprzedaży i obsługi klientów operatora telekomunikacyjnego świadczącego usługi typu VOICE, SMS, DATA.

Faza rozwojowa projektu rozpoczęła się w październiku 2015 roku. Łączna wartość nakładów, jakie do dnia 31 grudnia 2017 roku zostały aktywowane jako wartości niematerialne, wyniosła 2,7 mln PLN, z czego w 2017 roku 0,5 mln PLN. Projekt ma zostać zakończony do dnia 31 grudnia 2018 roku.

- BSS Cloud

Celem projektu jest utworzenie produktu dedykowanego kompleksowej obsłudze procesów Business Support Systems małych i średnich detalicznych oraz hurtowych operatorów telekomunikacyjnych oraz telewizyjnych. W efekcie Asseco Poland będzie dysponowało kompleksową ofertą BSS oraz Network Inventory dla ww. operatorów telekomunikacyjnych.

Faza badawcza projektu została rozpoczęta w kwietniu 2014 roku, a faza rozwojowa rozpoczęła się w maju 2014 roku. Łączna wartość nakładów, jakie do dnia 31 grudnia 2017 roku zostały aktywowane jako wartości niematerialne, wyniosła 4,1 mln PLN, z czego w 2017 roku 1,9 mln PLN. Projekt ma zostać zakończony do dnia 31 grudnia 2018 roku.

- def3000/CBP dla CUI

Celem projektu jest dostosowanie oprogramowania def3000/CBP do świadczenia usług w chmurze obliczeniowej w modelu Saas.

Ponadto oprogramowanie będzie charakteryzować się następującymi funkcjonalnościami:

- innowacyjną koncepcją udostępniania funkcjonalności systemu dla Klientów Banku poprzez komponenty zwane miniaplikacjami, które mogą być dostępne w formie Butiku z aplikacjami;
- możliwość korzystania z systemu przez Klientów Banku za pomocą urządzeń dowolnej klasy (desktop, tablet, smartfon) z przeglądarką internetową;
- elastyczność w kształtowaniu oferty funkcjonalnej dla Klientów,
- możliwość samodzielnego zarządzania miniaplikacjami przez Klienta,
- gwarancja zadowolenia Klienta z dostępności usług „szytych na miarę”.

Faza rozwojowa projektu rozpoczęła się w październiku 2015 roku. Łączna wartość nakładów, jakie do dnia 31 grudnia 2017 roku zostały aktywowane jako wartości niematerialne, wyniosła 2,0 mln PLN, z czego w 2017 roku 0,5 mln PLN. Projekt ma zostać zakończony do dnia 28 lutego 2018 roku.

Zakupione oprogramowanie komputerowe, patenty, licencje i inne

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Spółka nie dokonała istotnych zakupów oprogramowania komputerowego, patentów ani innych licencji obcych.

Znak towarowy „Asseco”

Wartość niematerialna w postaci znaku towarowego ASSECO została uznana przez Zarząd za wartość niematerialną o nieokreślonym okresie użytkowania. Tym samym wartość ta nie podlega amortyzacji i jest corocznie testowana pod kątem ewentualnej utraty wartości. Decyzja o uznaniu okresu ekonomicznej użyteczności znaku za nieokreślony wynika z oczekiwania Zarządu, iż znak ten będzie się przyczyniał do wypracowywania przez Spółkę przepływów pieniężnych netto w przyszłości przez nieokreślony czas.

Na potrzeby przeprowadzania testu, wartość znaku towarowego, który został uznany za element majątku wspólnego, jest alokowana na spójnych zasadach do poszczególnych segmentów operacyjnych, które są traktowane jako ośrodki wypracowujące przepływy pieniężne.

Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia

Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia obejmują takie wartości niematerialne jak:

	Relacje z klientami	Wytworzone oprogramowanie	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2017 roku:			
Wartość brutto	130,0	63,1	193,1
Umorzenie	(60,9)	(43,6)	(104,5)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2017	69,1	19,5	88,6
Na dzień 31 grudnia 2017 roku:			
Wartość brutto	130,0	63,1	193,1
Umorzenie	(67,8)	(47,5)	(115,3)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2017	62,2	15,6	77,8
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	(6,9)	(3,9)	(10,8)

Średni okres amortyzacji relacji z klientami w Spółce wynosi 18 lat.

Zmiana wartości netto wartości niematerialnych w okresie 12 miesięcy zakończonym w dniu 31 grudnia 2016 roku wynikała z następujących ruchów:

	Wartość firmy	Oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie	Koszty niezakończonych prac rozwojowych	Zakupione oprogramowanie komputerowe, patenty, licencje i inne wartości niematerialne	Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia	Znak towarowy "ASSECO"	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku, z uwzględnieniem umorzenia i odpisów aktualizujących	2 040,1	13,2	28,2	29,8	99,4	137,6	2 348,3
Zwiększenia stanu, z tytułu:	123,8	14,8	12,0	5,1	-	-	155,7
Zakupu i modernizacji	-	-	-	5,0	-	-	5,0
Kapitalizacji kosztów projektów badawczo-rozwojowych	-	-	12,0	-	-	-	12,0
Przeniesienia z kosztów niezakończonych prac rozwojowych	-	14,8	-	-	-	-	14,8
Połączenie ze spółką Infovide-Matrix S.A.	123,8	-	-	0,1	-	-	123,9
Zmniejszenia stanu, z tytułu:	(151,3)	(5,3)	(15,4)	(9,5)	(10,8)	-	(192,3)
Odpisu amortyzacyjnego za okres sprawozdawczy	-	(5,3)	-	(9,3)	(10,8)	-	(25,4)
Odpisu z tytułu utraty wartości	-	-	(0,6)	-	-	-	(0,6)
Przeniesienie do oprogramowania wytworzonego we własnym zakresie	-	-	(14,8)	-	-	-	(14,8)
Przekazanie w ramach aportu ZCP	(151,3)	-	-	(0,2)	-	-	(151,5)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016 roku	2 012,6	22,7	24,8	25,4	88,6	137,6	2 311,7
Na dzień 1 stycznia 2016 roku							
Wartość brutto	2 040,2	63,8	36,2	112,4	193,1	137,6	2 583,3
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(0,1)	(50,6)	(8,0)	(82,6)	(93,7)	-	(235,0)
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2016 roku	2 040,1	13,2	28,2	29,8	99,4	137,6	2 348,3
Na dzień 31 grudnia 2016 roku							
Wartość brutto	2 012,7	78,6	33,4	117,3	193,1	137,6	2 572,7
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(0,1)	(55,9)	(8,6)	(91,9)	(104,5)	-	(261,0)
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2016 roku	2 012,6	22,7	24,8	25,4	88,6	137,6	2 311,7

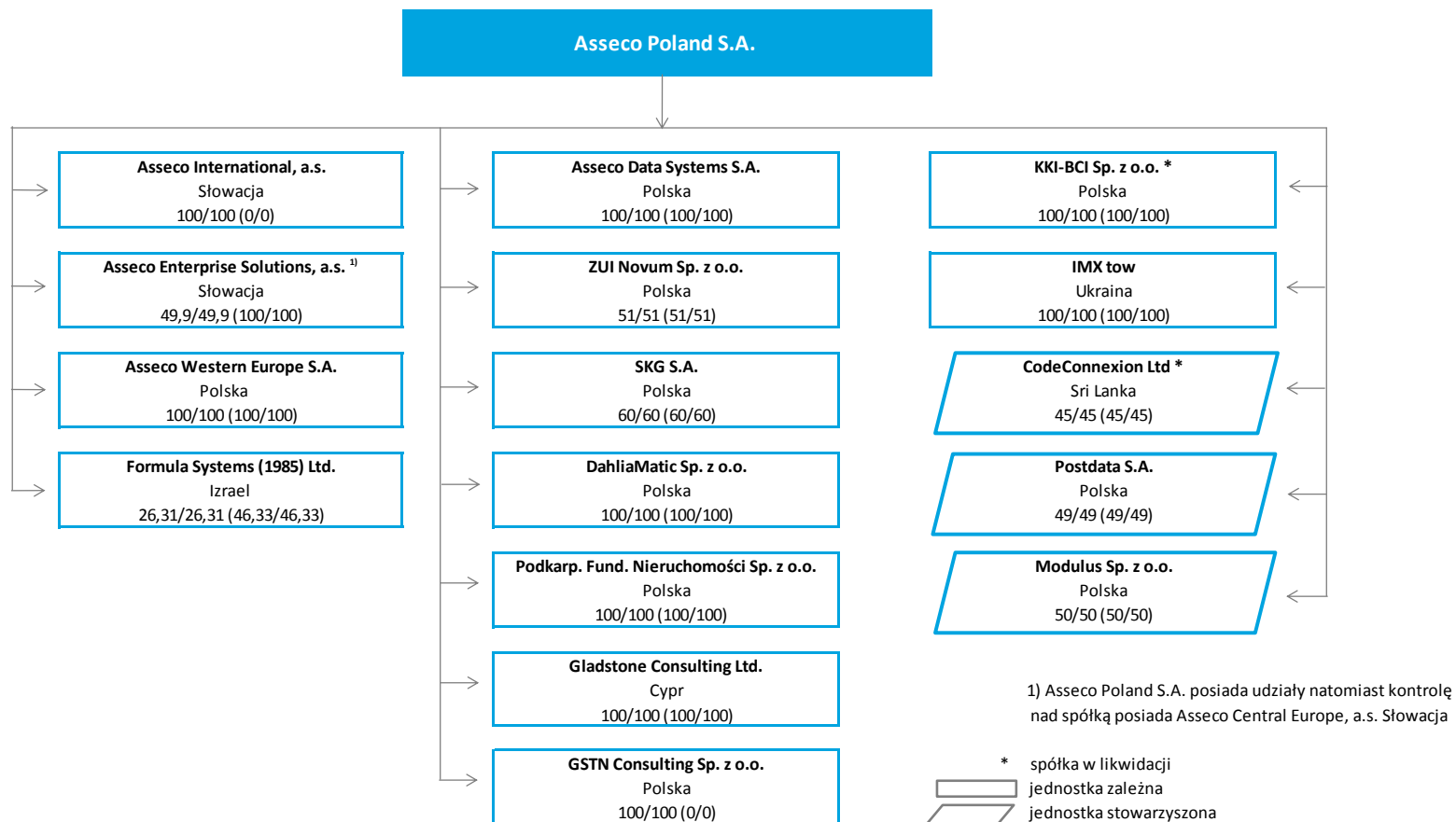
Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia

Wartości niematerialne rozpoznane w ramach rozliczenia połączenia obejmują takie wartości niematerialne jak:

	Relacje z klientami	Wytworzone oprogramowanie	Ogółem
Na dzień 1 stycznia 2016 roku:			
Wartość brutto	130,0	63,1	193,1
Umorzenie	(53,9)	(39,8)	(93,7)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2016	76,1	23,3	99,4
Na dzień 31 grudnia 2016 roku:			
Wartość brutto	130,0	63,1	193,1
Umorzenie	(60,9)	(43,6)	(104,5)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2016	69,1	19,5	88,6
Odpis amortyzacyjny za okres sprawozdawczy	(7,0)	(3,8)	(10,8)

10. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Struktura inwestycji Asseco Poland S.A. w jednostki zależne i stowarzyszone została zaprezentowana na poniższym schemacie:

100/100 udział w głosach/udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2017 roku (w procentach)
(100/100) udział w głosach/udział w kapitale na dzień 31 grudnia 2016 roku (w procentach)

Inwestycje kapitałowe Spółki na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym zostały zaprezentowane w poniższej tabeli:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
<i>Inwestycje w podmioty notowane na aktywnym rynku</i>		
Formula Systems (1985), Ltd.	242,6	427,0
Asseco South Eastern Europe S.A.	-	291,5
<i>Inwestycje w podmioty nienotowane</i>		
Asseco International, a.s.	894,6	-
Asseco Data Systems S.A.	414,6	414,6
Asseco Western Europe S.A.	212,8	193,0
Podkarpacki Fundusz Nieruchomości Sp. z o.o.	89,2	89,2
Dahliamatic Sp. z o.o.	73,6	73,6
Asseco Enterprise Solutions, a.s.	69,0	69,0
Gladstone Consulting Ltd i GSTN Consulting Sp. z o.o.	33,8	33,8
SKG S.A.	8,7	8,7
ZUI Novum Sp. z o.o.	3,9	3,9
Modulus Sp. z o.o.	2,0	2,0
Postdata S.A.	1,0	1,0
Asseco Central Europe a.s.	0,4	507,3
R-Style Softlab	-	114,2
Exictos SGPS S.A.	-	103,4
Asseco Denmark A/S	-	29,2
Sintagma UAB i Asseco Lietuva UAB	-	24,0
Peak Consulting Group ApS	-	8,4
Asseco Georgia LLP	-	4,9
Asseco Software Nigeria Ltd.	-	3,1
Asseco Kazakhstan LLP	-	3,0
	2 046,2	2 404,8

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku miały miejsce następujące zmiany dotyczące inwestycji Asseco Poland w jednostkach zależnych i stowarzyszonych:

- **Zbycie przez Asseco Poland S.A. akcji spółki R-Style Softlab Joint Stock Company**

Dnia 10 marca 2017 roku Asseco Poland S.A. podpisało umowę zbycia 51 akcji spółki R-Style Softlab Joint Stock Company, stanowiących 51% udziału w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu spółki R-Style. Cena z umowy wynosiła 71,0 mln PLN, a jej płatność miała nastąpić terminie do 60 miesięcy od daty zawarcia transakcji. Obecnie wartość bieżąca należności w księgach po odpisach aktualizujących wynosi 2,2 mln PLN.

Umowa sprzedaży zawiera opcje put i call, a cena sprzedaży została zabezpieczona przez ustanowienie zastawu na akcjach każdego kupującego. Wynik na transakcji sprzedaży, a także późniejsze odpisy należności z niej wynikające opisane są na nocie 3.

- **Zbycie przez Asseco Poland S.A. akcji spółki Asseco Central Europe a.s.**

Dnia 20 marca 2017 roku spółka Asseco Poland S.A. podpisała umowę zbycia 1 390 535 szt. akcji spółki Asseco Central Europe a.s., stanowiących 6,51% udziału w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu spółki Asseco Central Europe a.s. Wartość transakcji wynosiła 32,8 mln PLN, a płatność

nastąpi w 8 rocznych ratach, z których pierwsze dwie raty zostały opłacone do dnia publikacji niniejszego sprawozdania. Przeniesienie akcji nastąpiło w dniu 29 marca 2017 roku.

Umowa została zawarta, pośrednio lub bezpośrednio, z pięcioma menedżerami Grupy Kapitałowej Asseco Central Europe a.s., z czego jedna umowa została zawarta bezpośrednio z osobą fizyczną, a cztery umowy z podmiotami, nad którymi menedżerowie, lub osoby z nimi powiązane, sprawują bezpośrednią kontrolę. Wynik na sprzedaży opisany jest na nocie 3.

- **Zbycie przez Asseco Poland S.A. akcji spółki Asseco South Eastern Europe S.A.**

Dnia 23 czerwca 2017 roku spółka Asseco Poland S.A. podpisała umowę sprzedaży 2 221 356 szt. akcji spółki Asseco South Eastern Europe S.A. stanowiących 4,28% udziału w kapitale zakładowym i głosach na Walnym Zgromadzeniu spółki. Wartość transakcji wynosiła 24,2 mln PLN, a płatność nastąpi w 8 rocznych ratach. Umowa sprzedaży zawiera opcje put i call, a cena sprzedaży została zabezpieczona przez ustanowienie zastawu na akcjach każdego kupującego.

Umowy zostały zawarte, pośrednio lub bezpośrednio, z dwudziestoma dwoma menedżerami Grupy Kapitałowej Asseco South Eastern Europe S.A., z czego osiemnaście umów zostało zawartych bezpośrednio z osobami fizycznymi, a cztery umowy z podmiotami, nad którymi menedżerowie lub osoby z nimi powiązane sprawują bezpośrednią kontrolę. Wynik na sprzedaży opisany jest na nocie 3.

- **Podwyższenie kapitału w spółce Asseco Enterprise Solutions a.s.**

W dniu 1 lipca 2017 roku nastąpiło w Asseco Enterprise Solutions a.s. podwyższenie kapitału poprzez wniesienie przez Asseco Central Europe, a.s. z siedzibą na Słowacji aportu akcji spółki Asseco Solutions a.s. z siedzibą na Słowacji oraz spółki Asseco Solutions AG, z siedzibą w Niemczech. W wyniku tej transakcji bezpośredni udział Asseco Poland S.A. w spółce Asseco Enterprise Solutions a.s. spadł do poziomu 60,3%, a bezpośredni udział Asseco Central Europe, a.s. w Asseco Enterprise Solutions a.s. osiągnął poziom 39,7%. Ze względu na zapisy w statucie spółki Asseco Enterprise Solutions a.s. od dnia 1 lipca 2017 roku bezpośrednią kontrolę nad Asseco Enterprise Solutions a.s. sprawuje Asseco Central Europe, a.s. (ACE), natomiast Asseco Poland kontroluje Asseco Enterprise Solutions a.s. pośrednio przez Grupę ACE. Dnia 8 grudnia 2017 roku nastąpiło kolejne podwyższenie kapitału Asseco Enterprise Solutions a.s. poprzez wniesienie przez Asseco Central Europe, a.s. z siedzibą na Słowacji aportu akcji spółki Asseco Solutions a.s. z siedzibą w Czechach. Wskutek tej transakcji udział Asseco Poland S.A. w spółce Asseco Enterprise Solutions a.s. spadł do poziomu 49,9%, a bezpośredni udział Asseco Central Europe, a.s. w Asseco Enterprise Solutions a.s. osiągnął poziom 50,1%. Konkluzja o kontroli nie uległa zmianie. Opisana transakcja nie miała wpływu na jednostkowy wynik finansowy Asseco Poland S.A.

- **Zbycie przez Asseco Poland S.A. akcji spółki Formula Systems**

W sierpniu 2017 roku Spółka Asseco Poland S.A. zawarła transakcję sprzedaży 2 945 756 akcji spółki zależnej Formula Systems (1985) Ltd z siedzibą w Tel Awiw stanowiących 20% udziału w kapitale zakładowym i taki sam udział procentowy w głosach na Walnym Zgromadzeniu Formula Systems. Po transakcji udział Spółki w kapitale zakładowym Formula Systems spadł do 26,33%. Transakcja zbycia akcji została zawarta w Izraelu, poza rynkiem regulowanym, z jedenastoma izraelskimi instytucjami finansowymi oraz na rzecz podmiotu kontrolowanego przez CEO spółki Formula Systems. Cena sprzedaży jednej akcji została ustalona na poziomie 124,14 NIS (New Israeli Shekel). Łączna wartość transakcji wynosiła 365,7 mln NIS. Wynik na sprzedaży opisany jest na nocie 3.

W związku z zawarciem transakcji sprzedaży 20% akcji spółki Formula Systems, skutkującej utratą przez Jednostkę Dominującą kontroli nad izraelską spółką, CEO Grupy Formula poinformował Zarząd Asseco Poland S.A. o woli wypowiedzenia pełnomocnictwa udzielonego Spółce 3 listopada 2016 roku dotyczącego upoważnienia do wykonywania prawa głosu przez Asseco Poland z akcji spółki Formula Systems, będących jego własnością. Wypowiedzenie zostało przez Zarząd przyjęte, wskutek czego upoważnienie wygasło z dniem 3 sierpnia 2017 roku.

W dniu 11 października 2017 r. Spółka zawarła porozumienie z Chief Executive Officer Formula Systems (1985) Ltd. oraz podmiotem kontrolowanym przez Chief Executive Officer udzielili pełnomocnictwa dla Asseco Poland S.A. do głosowania na Walnym Zgromadzeniu Formuli z posiadanego przez tych akcjonariuszy pakietu 1 971 973 sztuk akcji stanowiących 13,39% udziału w kapitale zakładowym Formuli i taki sam udział w głosach na Walnym Zgromadzeniu.

W wyniku zawarcia porozumienia, Spółka odzyska kontrolę nad Formula Systems. Szczegóły porozumienia wraz z efektem liczbowym odzyskania kontroli nad Grupą Formula opisane zostały w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Asseco za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku.

▪ **Założenie przez Asseco Poland S.A. spółki Asseco International, a.s.**

Dnia 11 października 2017 r. Spółka Asseco Poland S.A. założyła spółkę prawa słowackiego Asseco International, a.s. z siedzibą na Słowacji z kapitałem zakładowym w wysokości 25.000 EUR podzielonym na 2.500 akcji o cenie nominalnej równej 10 EUR za 1 akcję w zamian za objęcie 100% wyemitowanych akcji Asseco International. Rejestracja spółki nastąpiła w dniu 1 listopada 2017 roku.

Dnia 5 grudnia nastąpiło podwyższenie kapitału Asseco International poprzez wniesienie aportem przez Asseco Poland wszystkich posiadanych akcji spółki Asseco Central Europe. Połączenie zostało zarejestrowane w dniu 19 grudnia 2017 roku.

Dnia 14 grudnia nastąpiło kolejne podwyższenie kapitału Asseco International poprzez wniesienie aportem przez Asseco Poland wszystkich posiadanych akcji spółek: Asseco South Eastern Europe, Exictos, R-Style Softlab, Asseco Denmark, Peak Consulting, Asseco Lietuva, Sintagma, Asseco Georgia, Asseco Kazahstan, Asseco Software Nigeria jako wkład niepieniężny w zamian za objęcie akcji w podwyższonym kapitale. Połączenie zostało zarejestrowane w dniu 19 grudnia 2017 roku. Opisana transakcja nie miała wpływu na jednostkowy wynik finansowy Asseco Poland S.A.

W wyniku tych transakcji Asseco Poland posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym Asseco International, a.s. Zgodnie z polityką rachunkowości opisaną w punkcie 7 Istotnych Zasad Rachunkowości opisany aport miał jedynie taki skutek, że na dzień 31 grudnia 2017 roku nastąpiło przeksięgowanie wartości inwestycji w objęte aportem spółki na wartość inwestycji w Asseco International, a.s.

▪ **Założenie przez Asseco Poland S.A. spółki GSTN Consulting Sp. z o.o.**

Dnia 20 listopada 2017 roku Spółka Asseco Poland S.A. założyła nową spółkę GSTN Consulting Sp. z o.o. z kapitałem zakładowym w wysokości 5.000 PLN podzielonym na 100 udziałów o wartości nominalnej 50 PLN za każdy udział. Spółka została zarejestrowana w dniu 28 listopada 2017 roku. Docelowo spółka przejmie całość aktywności wykonywanych dotychczas przez spółkę Gladstone Consulting Ltd. z siedzibą na Cyprze.

11. Testy na utratę wartości aktywów niefinansowych

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, jak i w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku, kapitalizacja giełdowa Asseco Poland utrzymywała się na poziomie poniżej wartości księgowej Spółki (tzw. „niska kapitalizacja”). Sytuacja ta została przez Zarząd Asseco uznana za czynnik wskazujący na możliwość utraty wartości aktywów Spółki.

Na potrzeby analizy przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości, aktywa Spółki zostały podzielone na dwie grupy:

1. aktywa zaangażowane do prowadzenia działalności operacyjnej Spółki. Aktywa te obejmują między innymi wartość firmy, wartości niematerialne oraz kapitał pracujący Spółki;
2. aktywa związane z działalnością inwestycyjną Spółki – tj. głównie aktywa finansowe oraz inwestycje kapitałowe w spółki zależne i stowarzyszone.

Ad 1 Aktywa zaangażowane do prowadzenia działalności operacyjnej Spółki

Jak zostało to opisane w pkt. 9 not objaśniających, wartość firmy powstała w wyniku połączeń została zaalokowana do segmentów operacyjnych Spółki. Wartość poszczególnych ośrodków została następnie powiększona o aktywa operacyjne netto, które są wykorzystywane przez dany ośrodek do generowania przepływów pieniężnych.

W odniesieniu do każdego ze zidentyfikowanych ośrodków został przeprowadzony test na utratę wartości aktywów poprzez oszacowanie wartości użytkowej ośrodka/segmentu.

Wartość użytkową ośrodka/segmentu, jest szacowana za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF).

Przepływy finansowe dla poszczególnych segmentów zastosowane w modelu wartości użytkowej bazują na zaakceptowanym przez Zarząd budżecie na 2018 rok oraz na prognozach na lata 2019 - 2022 dotyczących rozwoju rynku informatycznego w Polsce. Wartość rezydualna w modelu została oszacowana przy założeniu braku wzrostu wypracowywanej marży po okresie prognozy. W okresie prognozy zaś założono marże nieodbiegające znacząco od poziomów realizowanych w latach ubiegłych. Stopy wzrostu wolnych przepływów pieniężnych natomiast w ujęciu uśrednionym dla każdego z segmentów zaprezentowano w tabeli poniżej.

Stopa dyskontowa zastosowana do wyliczenia wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych to szacunek średnioważonego kosztu kapitału Spółki, który na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił 8,3% (stopa w ujęciu nominalnym). Poszczególne składniki tej stopy zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych dotyczących stóp wolnych od ryzyka, wartości współczynnika beta (przyjęto wartość β odlewarowanej na poziomie 0,92, która została zalewarowana w oparciu o średnio-rynkową strukturę wskaźnika dług/kapitał) oraz wartości oczekiwanej stopy zwrotu z rynku.

Przeprowadzone testy na utratę wartości polegające na oszacowaniu wartości użytkowej za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF) wykazały, że w przypadku segmentu Administracja Publiczna wartość księgowa ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne jest wyższa niż wartość użytkowa. Wynik testu oznacza więc, że w przypadku tego segmentu stwierdzono trwałą utratę wartości firmy do niego zaalokowanej. Wobec powyższego w wyniku roku 2017 roku ujęto kwotę 80,1 mln PLN, która odpowiada różnicy pomiędzy wartością użytkową a wartością księgową tego segmentu.

W przypadku pozostałych segmentów tj. Bankowości i Finansów oraz segmentu Przedsiębiorstw wartość użytkowa wynikająca z przeprowadzonych testów przewyższała ich wartość księgową.

Analiza wrażliwości

Dodatkowo Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości w odniesieniu do przeprowadzonego testu na utratę wartości. W analizie tej badano wpływ zmiany:

- zastosowanej stopy dyskonta dla okresu rezydualnego, tj. dla przepływów po 2021 roku;
- średniorocznej efektywnej stopy zmiany tzw. wolnych przepływów pieniężnych w okresie prognozy, tj. w latach 2018-2022,

jako czynnika wpływającego na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, przy założeniu braku zmian pozostałych czynników.

Celem analizy wrażliwości było zbadanie wartości granicznych, które odpowiadałyby na pytanie o ile można zmienić wybrane parametry modelu, aby oszacowana wartość użytkowa ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne zrównała się z jego wartością bilansową. Wyniki przeprowadzonej analizy zostały zestawione w poniższej tabeli:

	Stopa dyskontowa		Średnia stopa zmiany marży IV	
	zastosowana w modelu	graniczna	zastosowana w modelu	graniczna
Wartość firmy przypisana do segmentu "Bankowość i Finanse"	8,3%	9,8%	13,0%	10,9%
Wartość firmy przypisana do segmentu "Administracja Publiczna"	8,3%	8,3%	10,5%	10,5%
Wartość firmy przypisana do segmentu "Przedsiębiorstwa"	8,3%	13,5%	11,6%	6,0%

Dodatkowo w poniższej tabeli zaprezentowano analizę wrażliwości modeli wyliczających wartości odzyskiwalne ośrodków generujących przepływy pieniężne na zmiany stóp dyskontowych oraz na procentową zmianę prognozowanej marży na poziomie marży IV.

Segment Administracja Publiczna	zmiana wartości stopy dyskonta (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,50 p.p.	-1,00 p.p.	-0,50 p.p.	0,00 p.p.	+0,50 p.p.	+1,00 p.p.	+1,50 p.p.
Wartość bieżąca FCFF	1 281,19	1 216,27	1 159,66	1 109,87	1 065,72	1 026,32	990,93
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka	251,43	106,40	49,80	0,00	-44,14	-83,55	-118,93

Segment Administracja Publiczna	zmiana wartości parametru CAGR (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-5,00 p.p.	-3,00 p.p.	-1,00 p.p.	0,00 p.p.	+1,00 p.p.	+3,00 p.p.	+5,00 p.p.
Wartość bieżąca FCFF	966,58	1 052,62	1 144,93	1 189,97	1 243,87	1 349,77	1 463,02
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka	-223,39	-137,35	-45,03	0,00	53,90	159,80	273,05

Segment Przedsiębiorstwa	zmiana wartości stopy dyskonta (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,50 p.p.	-1,00 p.p.	-0,50 p.p.	0,00 p.p.	+0,50 p.p.	+1,00 p.p.	+1,50 p.p.
Wartość bieżąca FCFF	392,61	372,23	354,46	338,82	324,97	312,60	301,49
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka	147,50	127,12	109,35	93,71	79,86	67,49	56,38

Segment Przedsiębiorstwa	zmiana wartości parametru CAGR (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-5,00 p.p.	-3,00 p.p.	-1,00 p.p.	0,00 p.p.	+1,00 p.p.	+3,00 p.p.	+5,00 p.p.
Wartość bieżąca FCFF	253,06	281,83	312,68	388,78	345,73	381,08	418,86
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka	7,95	36,72	67,57	143,67	100,62	135,97	173,75

Segment Bankowość i Finanse	zmiana wartości stopy dyskonta (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-1,50 p.p.	-1,00 p.p.	-0,50 p.p.	0,00 p.p.	+0,50 p.p.	+1,00 p.p.	+1,50 p.p.
Wartość bieżąca FCFF	1 503,05	1 424,11	1 355,29	1 294,74	1 241,06	1 193,15	1 150,13
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka	351,98	273,05	204,22	143,67	89,99	42,09	-0,94

Segment Bankowość i Finanse	zmiana wartości parametru CAGR (zmiana podana w punktach procentowych)						
	-5,00 p.p.	-3,00 p.p.	-1,00 p.p.	0,00 p.p.	+1,00 p.p.	+3,00 p.p.	+5,00 p.p.
Wartość bieżąca FCFF	993,18	1 103,12	1 220,89	1 294,74	1 346,94	1 481,70	1 625,60
Nadwyżka / Niedobór nad wartością księgową ośrodka	-157,89	-47,95	69,83	143,67	195,87	330,63	474,54

Ad 2 Aktywa związane z działalnością inwestycyjną

Przeprowadzenie testu z tytułu utraty wartości inwestycji w spółki zależne wymaga oszacowania wartości odzyskiwalnej ośrodka lub grupy ośrodków, którymi są poszczególne spółki zależne.

W przypadku ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne, którymi są spółki notowane na aktywnym rynku, wartością odzyskiwalną może być wartość rynkowa (tzw. kapitalizacja giełdowa) spółki lub jej wartość użytkowa, w zależności od tego, która z nich jest wyższa. Tym samym w przypadku ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne, którymi są spółki notowane na aktywnym rynku test z tytułu utraty wartości był przeprowadzany w dwóch etapach. W pierwszej kolejności porównywano wartość księgową inwestycji w spółkę z jej wartością rynkową (giełdową). Jeśli wartość rynkowa przewyższała wartość księgową uznawano, że nie występuje utrata wartości danej inwestycji. W przeciwnym przypadku szacowano wartość użytkową inwestycji w spółkę za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFE).

W przypadku inwestycji w spółki nienotowane na aktywnym rynku, wartość odzyskiwalna jest ustalona w oparciu o ich wartość użytkową, która jest szacowana za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFE).

Do spółek notowanych na aktywnym rynku należą: Asseco Business Solutions S.A., Formula Systems (1985), Ltd., Asseco South Eastern Europe S.A. W poniższej tabeli zaprezentowano porównanie wartości rynkowej inwestycji z jej wartością księgową:

	Formula Systems (1985), Ltd. mln PLN	Asseco South Eastern Europe S.A. mln PLN	Asseco Business Solutions S.A. mln PLN
31 grudnia 2017			
wartość księgową	242,6	268,8*	69,0*
wartość rynkową	557,5	312,2	419,3
nadwyżka (+)/niedobór(-) wartości godziwej nad wartością księgową	314,9	43,4	350,3
31 grudnia 2016			
wartość księgową	427,0	291,5	69,0
wartość rynkową	1 129,7	265,7	358,8
nadwyżka (+)/niedobór(-) wartości godziwej nad wartością księgową	702,7	(25,8)	289,8

* Na dzień 31 grudnia 2017 roku zarówno inwestycja w spółkę Asseco South Eastern Europe, jak i inwestycja w spółkę Asseco Business Solutions stanowiły jednostki pośrednio zależne od Asseco Poland S.A. Oznacza to, że wartość inwestycji w te spółki są prezentowane w saldzie inwestycji w spółki bezpośrednio zależne od Asseco Poland, które sprawują kontrolę nad Asseco Business Solutions i Asseco South Eastern Europe – i tak wartość inwestycji w Asseco Business Solutions została zaprezentowana w ramach salda inwestycji w Asseco Enterprise Solutions, a.s., zaś inwestycję w Asseco South Eastern Europe na dzień 31 grudnia 2017 zaprezentowano w saldzie inwestycji w Asseco International, a.s.

Jak wykazano w tabeli powyżej w przypadku inwestycji w spółkę Formula Systems (1985) Ltd., Asseco Business Solutions S.A. oraz Asseco South Eastern Europe S.A. wartość rynkowa inwestycji przewyższa jej wartość księgową.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość użytkową oszacowano dla inwestycji w podmioty nienotowane na aktywnym rynku.

W wyliczeniach wartości użytkowej ośrodków/grup wypracowujących przepływy pieniężne, którymi są poszczególne spółki zależne, zostały przyjęte następujące założenia:

- w każdej jednostce zależnej analizowano tzw. jednostki biznesowe, które w sumie składają się na budżet i prognozy całej jednostki zależnej;

- szczegółową prognozą objęto okres 5 lat, w czasie którego zostały założone wzrosty przepływów w kolejnych latach, dla reszty okresu funkcjonowania jednostek obliczono wartość rezydualną przy założonym braku wzrostu przepływów;
- zakładane wzrosty przepływów zależą od strategii dla całej Grupy, taktycznych planów poszczególnych jednostek oraz biorą pod uwagę uwarunkowania poszczególnych rynków geograficznych, jak i sektorowych, a ponadto odzwierciedlają obecny oraz potencjalny portfel zamówień. Potencjalny portfel zamówień zakłada utrzymanie bieżących oraz pozyskanie nowych klientów;
- prognozy jednostek zagranicznych zakładają wzrosty przychodów w ich walutach funkcjonalnych;
- stopa dyskonta jest zgodna ze średnioważonym kosztem kapitału dla danej spółki. Poszczególne składniki tej stopy zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopach wolnych od ryzyka, wartości współczynnika beta, która została zalewarowana w oparciu o rynkową strukturę wskaźnika dług/kapitał oraz wartości oczekiwanej stopy zwrotu z rynku.

Przeprowadzone testy na utratę wartości polegające na oszacowaniu wartości użytkowej za pomocą modelu zdyskontowanych wolnych przepływów pieniężnych dla właścicieli kapitału własnego i wierzycieli (tzw. FCFF) wykazały, że wartość użytkowa inwestycji przewyższa ich wartość księgową.

Analiza wrażliwości

Dodatkowo Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości w odniesieniu do przeprowadzonego testu na utratę wartości. W analizie tej badano wpływ zmiany:

- zastosowanej realnej stopy dyskonta dla okresu rezydualnego, tj. dla przepływów po 2021 roku;
- średniorocznej efektywnej stopy zmiany tzw. wolnych przepływów pieniężnych w okresie prognozy, tj. w latach 2018-2022;

jako czynnika wpływającego na wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego przepływy pieniężne, przy założeniu braku zmian pozostałych czynników.

Celem analizy wrażliwości było zbadanie o ile można zmienić wybrane parametry modelu, aby oszacowana wartość użytkowa ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne zrównała się z wartością bilansową ośrodka.

Wyniki przeprowadzonej analizy zostały zestawione w poniższej tabeli:

	Wartość księgowa inwestycji mln PLN	Stopa dyskontowa		Średnia stopa zmiany marży IV	
		zastosowana w modelu dla okresu rezydualnego	graniczna	zastosowana w modelu dla okresu prognozy	graniczna
<i>Inwestycje w podmioty nienotowane</i>					
Asseco Western Europe S.A.	212,8	10,1%	∞	27,7%	3,8%
Exictos SGPS S.A.*	103,4	10,5%	66,3%	4,3%	(8,9%)
Asseco Data Systems S.A.	414,6	9,4%	13,8%	41,4%	35,5%
Dahlomatic Sp. z o.o.	73,6	11,9%	15,3%	16,6%	14,0%
Asseco Danmark & Peak Consulting*	37,7	7,2%	31,2%	19,1%	5,2%
Gladstone Consulting Ltd	33,8	11,9%	13,8%	1,4%	(2,3%)
Sintagma UAB oraz Asseco Lietuva UAB*	6,6	11,9%	∞	41,7%	(24,4%)
Z.U.I. Novum Sp. z o.o.	3,9	11,9%	∞	(3,5%)	(43,8%)
SKG S.A.	8,7	11,9%	72,5%	0,1%	(12,5%)
Asseco Central Europe a.s.*	474,2	6,8%	∞	10,8%	(14,4%)

∞ -oznacza, że wartość graniczna stopy dyskonta dla okresu rezydualnego jest większa niż 100%, tym samym żadna racjonalna zmiana stopy dyskonta dla okresu rezydualnego nie spowodowałaby utraty wartości.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku inwestycje w spółki Exictos, Asseco Danmark, Peak Consulting, Sintagma UAB, Asseco Lietuva UAB i Asseco Central Europe stanowiły jednostki pośrednio zależne od Asseco Poland S.A. Oznacza to, że wartość inwestycji w te spółki są prezentowane w saldzie inwestycji Asseco Poland w Asseco International, która sprawuje bezpośrednią kontrolę nad wyżej wymienionymi spółkami.

Odwrocenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości inwestycji w spółkę Asseco Western Europe S.A.

W pierwszym półroczu 2017 roku Spółka przeprowadziła analizę przesłanek wskazujących na to, czy odpis z tytułu utraty wartości, który był ujęty w odniesieniu do inwestycji w spółkę Asseco Western Europe S.A. (dalej: „AWE”) w latach ubiegłych jest nadal zasadny. Na majątek i tym samym wartość spółki Asseco Western Europe składają się inwestycje w dwie spółki zależne: Asseco Spain i Necomplus. W 2010 roku został utworzony odpis z powodu problemów makroekonomicznych gospodarki hiszpańskiej oraz faktu że spółka Asseco Spain nie wykonała założeń budżetowych. W wyniku przeprowadzonej oceny przesłanek okazało się, że odpis inwestycji w spółkę zależną AWE już nie jest zasadny. Od czasu dokonania odpisu inwestycji w spółkę AWE nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. Nastąpiła zarówno obniżka rynkowych stóp procentowych jak i istotnie i trwale wzrosły rezultaty ekonomiczne. W związku z tym wartość bilansowa inwestycji w spółkę AWE została podwyższona do jej wartości bilansowej sprzed dokonania odpisu, tj o 19,8 mln PLN.

Do oszacowania przepływów pieniężnych FCFF przyjęto założenie, że średnia stopa wzrostu przychodów ze sprzedaży w okresie prognozy (tj. w latach 2017-2021) będzie wynosić 7,3% w stosunku rocznym. Wartość rezydualna została oszacowana przy założeniu braku wzrostu wypracowywanej marży po okresie prognozy. Stopa dyskontowa zastosowana do oszacowania wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych to szacunek średnioważonego kosztu kapitału spółki, który na dzień odwrócenia odpisu wynosił 9,2%. Poszczególne składniki tej stopy zostały oszacowane na podstawie danych rynkowych o stopach wolnych od ryzyka, wartości oczekiwanej stopy zwrotu z rynku oraz wartości współczynnika beta (przyjęto wartość bety odlewarowanej na poziomie 0,78), która została zalewarowana w oparciu o rynkową strukturę dług/kapitał.

12. Inne aktywa finansowe

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym Spółka posiadała następujące kategorie i klasy aktywów finansowych:

	31 grudnia 2017 roku		31 grudnia 2016 roku	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Pożyczki, w tym:				
udzielone podmiotom powiązanim	24,9	0,3	54,2	1,4
udzielone pracownikom	0,4	1,3	0,2	1,3
	25,3	1,6	54,4	2,7
Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy, w tym:				
kontrakty forward na waluty EUR	2,0	10,1	-	1,0
	2,0	10,1	-	1,0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:				
akcje w spółkach notowanych na aktywnym rynku	1,1	-	0,7	-
akcje i udziały w spółkach nienotowanych	8,8	-	8,8	-
	9,9	-	9,5	-
Razem	37,2	11,7	63,9	3,7

Pożyczki udzielone są wyceniane na dzień bilansowy według zamortyzowanego kosztu. Pożyczki dla podmiotów powiązanych zostały udzielone na warunkach rynkowych.

Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

Na saldo pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym składają się:

Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	31 grudnia 2017 mln PLN	31 grudnia 2016 mln PLN
Podkarpacki Fundusz Nieruchomości Sp. z o.o.	23,2	26,2
Asseco Resovia S.A. ¹⁾	-	16,9
Gdyński Klub Koszykówki Arka S.A. ²⁾	-	11,7
Asseco Data Systems S.A.	-	0,7
Asseco Enterprise Solutions, a.s.	-	0,1
Modulus Sp. z o.o.	2,0	
Razem	25,2	55,6

- 1) w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym pan Adam Góral, Prezes Zarządu Spółki, był członkiem rady nadzorczej Asseco Resovia S.A., a pan Marek Panek, Wiceprezes Zarządu Spółki, był przewodniczącym rady nadzorczej Asseco Resovia S.A. Pan Andrzej Gerlach, Prokurent Spółki był wiceprezesem zarządu Asseco Resovia S.A., pani Renata Bojdo, Prokurent Spółki pełniła funkcję członka rady nadzorczej Asseco Resovia S.A.
- 2) w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym pan Przemysław Sęczkowski, Wiceprezes Zarządu Spółki był prezesem spółki Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A. Ponadto, pan Adam Góral, Prezes Zarządu Spółki pełnił funkcję przewodniczącego rady nadzorczej Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A., a pani Renata Bojdo oraz pan Andrzej Gerlach, Prokurenci Spółki, pełnili funkcje członków rady nadzorczej Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku największa zmiana salda pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym wynika z utworzenia opisu aktualizującego pożyczek udzielonych do spółek: Gdyński Klub Koszykówki Arka S.A. oraz Asseco Resovia S.A.

Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez rachunek zysków i strat obejmują transakcje typu „forward” na zakup i sprzedaż walut obcych. Transakcje „forward” zostały zawarte w celu zabezpieczenia ryzyka walutowego wynikającego z ryzyka walutowego związanego z umową leasingu finansowego nieruchomości oraz pozostałych umów.

Wartość godziwa kontraktów „forward” oraz instrumentów wbudowanych jest określana na każdy dzień bilansowy przy użyciu modelu, dla którego dane wejściowe są obserwowalne bezpośrednio na rynkach aktywnych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to inwestycje kapitałowe nieprzekraczające 20% udziału w kapitale zakładowym. Inwestycje w podmioty notowane na aktywnym rynku są wyceniane na każdy dzień bilansowy do wartości godziwej na podstawie kursu zamknięcia notowań z dnia bilansowego. Inwestycje w spółki nienotowane na aktywnym rynku wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Na saldo na dzień 31 grudnia 2017 roku składają się głównie akcje Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.

13. Czynne rozliczenia międzyokresowe

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym na saldo czynnych rozliczeń międzyokresowych składały się następujące pozycje:

	31 grudnia 2017 roku		31 grudnia 2016 roku	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Przedpłacone usługi, w tym:	1,7	7,2	1,9	7,8
<i>Przedpłacone usługi serwisowe i opłaty licencyjne</i>	0,9	3,5	1,0	3,4
<i>Przedpłacone czynsze oraz uśrednienie rat z tytułu leasingu operacyjnego</i>	-	0,7	-	0,4
<i>Przedpłacone ubezpieczenia</i>	-	0,5	-	0,6
<i>Przedpłacone inne usługi</i>	0,8	2,5	0,9	3,4
Wydatki związane z realizacją usług, dla których nie ujęto jeszcze przychodów	0,1	0,6	-	0,5
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	-	0,3	-	0,5
Razem	1,8	8,1	1,9	8,8

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na koniec okresu porównywalnego składały się głównie z kosztów przedpłaconych usług serwisowych i opłat licencyjnych, które będą odnoszone do rachunku zysków i strat sukcesywnie w okresach przyszłych.

14. Należności długoterminowe i krótkoterminowe

	31 grudnia 2017 roku		31 grudnia 2016 roku	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Należności z tytułu dostaw i usług	1,7	414,7	-	382,2
Od jednostek powiązanych, w tym:	-	12,0	-	12,1
Należności zafakturowane	-	2,4	-	2,8
<i>od jednostek zależnych</i>	-	2,2	-	1,9
<i>od jednostek stowarzyszonych</i>	-	0,2	-	0,9
<i>od pozostałych podmiotów powiązanych</i>	-	-	-	-
Należności niezafakturowane	-	7,8	-	9,3
<i>od jednostek zależnych</i>	-	7,4	-	9,2
<i>od jednostek stowarzyszonych</i>	-	0,3	-	0,1
<i>od pozostałych podmiotów powiązanych</i>	-	0,1	-	-
Należności z wyceny bilansowej kontraktów IT	-	1,8	-	-
<i>od jednostek zależnych</i>	-	1,8	-	-
<i>od jednostek stowarzyszonych</i>	-	-	-	-
<i>od pozostałych podmiotów powiązanych</i>	-	-	-	-
Od jednostek pozostałych, w tym:	1,7	402,7	-	370,1
Należności zafakturowane	0,6	187,2	-	190,8
Należności niezafakturowane	1,1	89,8	-	84,3
Należności z wyceny bilansowej kontraktów IT	-	125,7	-	95,0
Odpis aktualizujący należności nieściągalne	-	(20,9)	-	(16,2)
Razem należności z tytułu dostaw i usług	1,7	393,8	-	366,0

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zostały przedstawione w punkcie 26 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

Należności z tytułu wyceny kontraktów IT (wdrożeńowych) wynikają z przewagi stopnia zaawansowania realizacji kontraktów wdrożeńowych w stosunku do wystawionych faktur.

Należności z tytułu dostaw niezafakturowanych to należności z tytułu usług, które zostały wykonane w okresie sprawozdawczym, ale za które do dnia bilansowego nie została wystawiona faktura sprzedaży.

Pozostałe należności	31 grudnia 2017 roku		31 grudnia 2016 roku	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Należności z tytułu gwarancji dobrego wykonania umowy	-	-	1,0	3,1
Należności z tytułu dywidend	-	12,4	-	26,7
Należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	1,1	0,2	1,1	5,4
Należności z tytułu sprzedaży instrumentów finansowych lub inwestycji kapitałowych	79,3	9,9	3,3	1,9
Należności z tytułu wpłaconych kaucji	5,8	15,4	10,0	2,0
Należności dochodzone na drodze postępowania sądowego	-	0,2	-	0,2
Pozostałe należności	-	1,3	0,1	7,2
Odpis aktualizujący inne należności nieściągalne	-	(12,3)	-	(2,3)
Razem pozostałe należności	86,2	27,1	15,5	44,2

Saldo należności z tytułu sprzedaży instrumentów finansowych lub inwestycji kapitałowych obejmuje głównie należności z tytułu sprzedaży udziałów w spółkach: Formula Systems (1985) Ltd. w wysokości 35,7 mln PLN, Asseco Central Europe 24,1 mln PLN, Asseco South Eastern Europe 22,8 mln PLN,.

Zapłata za sprzedaż akcji w spółce Asseco Central Europe została podzielona na 8 równych rat kapitałowych, z czego dwie raty zostały spłacone do dnia 31 grudnia 2017 roku. Pozostałe do spłaty raty będą płatne corocznie do dnia 31 maja danego roku. Spłata ostatniej raty została ustalona na dzień 31 maja 2023 roku. Cena sprzedaży akcji została zabezpieczona przez ustanowienie zastawu na akcjach każdego kupującego. Pomędzy stronami transakcji oraz spółką Asseco Central Europe zostały zawarte umowy opcji put i call na zakup akcji.

Zapłata za sprzedaż akcji w Spółce Asseco South Eastern Europe została podzielona na 8 równych rat kapitałowych, płatnych corocznie do dnia 31 lipca danego roku. Spłata ostatniej raty kapitałowej została ustalona na dzień 31 lipca 2024 roku. Do dnia 31 grudnia 2017 roku została spłacona pierwsza rata kapitałowa. Cena sprzedaży akcji została zabezpieczona przez ustanowienie zastawu na akcjach każdego kupującego. Pomędzy stronami transakcji zostały zawarte umowy opcji put i call na zakup akcji.

Zapłata za sprzedaż akcji w spółce Formula (2% sprzedane do CEO Grupy Formula) została odroczone w czasie na maksymalny okres 5 lat. Należność została podzielona na dwie transze, z których jedna płatna jest w dolarze (USD), druga zaś płatna jest w szeklu (NIS). Zarówno należność w NIS jak i należność w USD są oprocentowane według stałych stóp procentowych, które zostały skalkulowane w odniesieniu do rynkowych stóp odpowiednio LIBOR USD oraz TELBOR z marżą. Wcześniejsza spłata należności jest możliwa. Należność jest zabezpieczona poprzez zdeponowanie nieopłaconych akcji u powiernika. Do czasu zdeponowania akcji u powiernika dywidenda wypłacana przynależna tym akcjom będzie zgodnie z mechanizmem przewidzianym w umowie przekazywana przez powiernika do Asseco tytułem spłaty należności.

Należności z tytułu gwarancji dobrego wykonania umowy stanowią zabezpieczenie pieniężne przekazane klientom, w celu pokrycia ewentualnych strat w przypadku niewywiązania się z zobowiązań do realizacji kontraktów.

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem Zarządu Spółki, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe ponad poziom określony odpisem

aktualizującym należności. Polityka Spółki dotycząca tworzenia odpisów na nieściągalne należności została opisana w punkcie 12 rozdziału „Istotne zasady rachunkowości”.

W poniższej tabeli zaprezentowano strukturę wiekową należności brutto (tj. bez odpisów i dyskonta) na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 2016 roku, która jest podstawą do tworzenia odpisu aktualizującego wartość należności na zasadach ogólnych:

Wiekowanie należności z tytułu dostaw i usług	31 grudnia 2017 roku		31 grudnia 2016 roku	
	mln PLN	%	mln PLN	%
Należności niewymagalne	309,8	74,4%	271,9	71,1%
Należności przeterminowane	19,8	4,8%	102,8	26,9%
Należności przeterminowane do 3 miesięcy	7,8	1,9%	7,4	1,9%
Należności przeterminowane od 3 do 6 miesięcy	1,7	0,4%	1,1	0,3%
Należności przeterminowane od 6 do 12 miesięcy	3,5	0,9%	89,6	23,5%
Należności przeterminowane pow.12 miesięcy	6,8	1,6%	4,7	1,2%
	329,6	79,2%	374,7	98,0%
Należności z tytułu dostaw i usług dochodzonych na drodze sądowej	86,8	20,8%	7,5	2,0%
Razem	416,4	100,0%	382,2	100,0%

Na saldo należności z tytułu dostaw i usług dochodzonych na drodze sądowej składa się głównie należność od spółki KT Corporation powstała w wyniku realizacji w ramach umowy konsorcjum projektu „Internet dla Mazowsza”. Termin płatności opisanej należności upłynął ponad 12 miesięcy temu, ale ze względu na fakt, iż Zarząd ocenia, że ściągalskość należności jest wysoce prawdopodobna, Spółka objęła odpisem tylko część salda w kwocie 6,5 mln PLN. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, tj. na 19 marca 2018 roku Spółka pozostaje w sporze z KT Corporation prowadzonym przed sądem arbitrażowym, gdzie Spółka dochodzi swoich roszczeń motywując je całkowitą bezzasadnością odmowy zapłaty.

15. Kontrakty wdrożeniowe

W roku 2017 i w 2016 Spółka realizowała szereg tzw. kontraktów wdrożeniowych IT. Zgodnie z MSR 11 przychody z tego typu kontraktów są rozpoznawane zgodnie ze stopniem ich zaawansowania. Spółka dokonuje pomiaru stopnia zaawansowania realizowanych kontraktów wdrożeniowych według metody „kosztowej”, czyli ustalając stosunek kosztów poniesionych do kosztów całego projektu lub według metody „nakładów pracy”, czyli ustalając stosunek wykonanej pracy do całkowitych nakładów pracy w ramach danego projektu.

Poniższa tabela przedstawia podstawowe dane o realizowanych kontraktach wdrożeniowych:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Przychody z tyt. realizacji kontraktów IT rozpoznane w okresie sprawozdawczym z działalności kontynuowanej i zaniechanej	227,1	280,2
Dla wszystkich projektów niezakończonych na dzień bilansowy:		
Przychody rozpoznane (narastająco) z tytułu realizacji kontraktów IT (-)	746,2	677,1
Poniesione koszty (narastająco) z tytułu realizacji kontraktów IT (-)	(632,4)	(568,3)
Saldo rezerw na straty na kontraktach	(3,8)	(16,4)
Zyski (straty) z tytułu realizacji kontraktów IT	110,0	92,4
Zafakturowane przychody (narastająco) z tytułu realizacji kontraktów IT	624,0	588,9
Należności z tytułu wyceny kontraktów IT	127,5	95,0

Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT	(5,3)	(6,9)
--	-------	-------

16. Zapasy

Kategoria towarów obejmuje przede wszystkim sprzęt komputerowy oraz licencje obce do odsprzedaży w ramach realizowanych umów wdrożeniowych lub umów, których przedmiotem jest dostawa sprzętu. Tym samym większość towarów jest nabywana w celu realizacji podpisanych lub wysoce prawdopodobnych umów.

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
Sprzęt komputerowy, licencje obce oraz pozostałe towary do odsprzedaży	2,3	7,4
Sprzęt komputerowy, części zamienne oraz inne materiały utrzymywane w celu realizacji usług serwisowych/utrzymaniowych	1,1	-
Odpis aktualizujący (-)	(0,7)	(0,9)
Razem	2,7	6,5

17. Środki pieniężne

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
Środki pieniężne na rachunkach bankowych bieżących	21,7	11,8
Lokaty krótkoterminowe (overnight)	286,3	9,9
Razem saldo środków pieniężnych wykazane w bilansie	308,0	21,7
Kredyty w rachunku bieżącym wykorzystywane do bieżącego zarządzania płynnością	-	(1,8)
Razem saldo środków pieniężnych wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	308,0	19,9

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są zakładane na okresy od jednego dnia do trzech miesięcy i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wzrost środków pieniężnych na dzień 31 grudnia 2017 roku w porównaniu z dniem 31 grudnia 2016 roku wynika głównie z wpływów ze sprzedaży udziałów w Formula System (1985) Ltd.

18. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży wynosi 3,9 mln PLN, a w okresie porównywalnym wynosiła 6,7 mln PLN. W 2017 roku Spółka sprzedała nieruchomości klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży o wartości bilansowej 1,5 mln PLN. Wartość transakcji brutto wyniosła 3,0 mln PLN. A także w III kwartale 2017 roku utworzyła odpis aktualizujący w wysokości 1,1 mln PLN.

19. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych. Spółka skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie spełniają definicji aktywów Spółki.

Tabela poniżej przedstawia analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
Pożyczki udzielone pracownikom	-	-
Środki pieniężne	0,8	0,7
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(0,8)	(0,7)
Saldo po skompensowaniu	-	-
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	(0,8)	(0,8)

20. Kapitał zakładowy i pozostałe elementy kapitału własnego

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym wynosił 83 000 303,00 PLN i był w całości opłacony. Na kapitał zakładowy składa się 83 000 303 sztuk akcji zwykłych o wartości nominalnej 1 PLN każda. Spółka nie wyemitowała akcji uprzywilejowanych.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku wartość kapitału zakładowego nie uległa zmianie względem 31 grudnia 2016 roku. Kapitał docelowy Spółki jest równy kapitałowi zakładowemu.

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy (zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych – KSH) został utworzony z nadwyżki wartości emisyjnej nad wartością nominalną, po pomniejszeniu o koszty emisji akcji oraz z zysków lat ubiegłych, które decyzją Walnych Zgromadzeń Akcjonariuszy Spółki zostały przeznaczone na kapitał zapasowy. Pozostała część kapitału zapasowego prezentowana jest w pozycji zysków zatrzymanych i dotyczy rozliczenia wyników z lat poprzednich zgodnie z KSH.

W celu prezentacji zdolności dywidendowej Spółki w poniższej tabeli przedstawiono składniki i saldo kapitału zapasowego na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku.

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	4 180,1	4 180,1
Zyski z lat ubiegłych przeznaczone uchwałami ZWZ na kapitał zapasowy	1 291,6	1 189,3
Wynik na rozliczeniu transakcji na akcjach własnych	(734,0)	(734,0)
	4 737,7	4 635,4

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Spółka jest zobowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego. W następstwie przekroczenia salda kapitału zapasowego wartości 1/3 kapitału zakładowego wygaś wymieniony wyżej ustawy obowiązek dokonywania dopłat z zysku na kapitał zapasowy. O użyciu kapitału zapasowego, w tym rezerwowego, decyduje Walne Zgromadzenie. Ponadto, nadmienić należy że, jak to zostało opisane w polityce rachunkowości powyżej, kapitał powstały z połączenia jednostek gospodarczych nie powiększa kapitału zapasowego, a tym samym nie będzie w przyszłości podlegał podziałowi. Podsumowując należy stwierdzić, że zdolność dywidendowa Asseco Poland na dzień 31 grudnia 2017 jest równa zyskom z lat ubiegłych przeznaczonych uchwałami ZWZ na kapitał zapasowy, ale to przy założeniu że ujemny wynik na rozliczeniu transakcji na akcjach własnych pokryty zostanie z agio. Nadwyżkę ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej (agio) można wykorzystać jedynie na pokrycie ewentualnych strat wykazanych w sprawozdaniu finansowym i w związku z tym nie zwiększa ona zdolności dywidendowej Spółki. Nie może też podlegać wypłacie na rzecz akcjonariuszy kapitał zapasowy w wysokości odpowiadającej 1/3 kapitału zakładowego. Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

21. Oprocentowane kredyty bankowe i emisje papierów wartościowych

	Maksymalna wysokość zadłużenia	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	31 grudnia 2017		31 grudnia 2016	
				LT	ST	LT	ST
Kredyty w rachunkach bieżących							
Kredyt w rachunku bieżącym	150,0	WIBOR 1M + marża	2018-12-31	-	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym	200,0	WIBOR 1M + marża	2018-07-31	-	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym	-	WIBOR 3M + marża	2017-04-30	-	-	-	1,8
Kredyt w rachunku bieżącym	150,0	WIBOR 1M + marża	2018-08-31	-	-	-	-
Kredyt w rachunku bieżącym	70,0	WIBOR 1M + marża	2019-04-02	-	-	-	-
	570,0			-	-	-	1,8
Kredyty inwestycyjne							
Kredyt inwestycyjny	n/d	WIBOR 3M + marża	2022-11-18	25,8	6,6	32,2	6,6
Kredyt inwestycyjny	n/d	WIBOR 3M + marża	2022-11-18	25,8	6,6	32,2	6,6
RAZEM				51,6	13,2	64,4	13,2
Pożyczki otrzymane							
Pożyczka	n/d	stała stopa	2019-12-25	2,1	2,1	4,3	2,1
Pożyczka	n/d	WIBOR 3M + marża	2019-06-30	9,9	10,0	-	-
RAZEM				12,0	12,1	4,3	2,1
RAZEM				63,6	25,3	68,7	17,1

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka posiadała otwarte linie kredytowe w rachunkach bieżących dające możliwość pozyskania finansowania na kwotę 570,0 mln PLN, natomiast w okresie porównywalnym Spółka posiadała otwarte linie kredytowe w rachunkach bieżących na kwotę 585,0 mln PLN. Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka nie posiadała zadłużenia w liniach kredytowych, natomiast na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka posiadała zadłużenie w linii kredytowej w wysokości 1,8 mln PLN.

Saldo kredytu inwestycyjnego obejmuje kredyt, jaki Spółka zaciągnęła pod budowę biura Asseco Poland w warszawskim Wilanowie. Ostateczny termin spłaty kredytu upływa nie później niż 18 listopada 2022 roku, a jego oprocentowanie oparte jest o zmienną stopę procentową WIBOR powiększoną o marżę. Zobowiązanie z tytułu kredytu jest zabezpieczone hipoteką umowną łączną do kwoty 218,6 mln PLN.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka posiadała pożyczkę w kwocie 4,2 mln PLN. Ostateczny termin spłaty pożyczki upływa nie później niż 25 grudnia 2019 roku a jej oprocentowanie oparte jest o stałą stopę. Pożyczka została zaciągnięta na zakup produktów oraz serwisów pod jeden z realizowanych przez Spółkę projektów.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka posiadała pożyczkę w kwocie 19,9 mln PLN. Ostateczny termin spłaty pożyczki upływa nie później niż 30 czerwca 2019 roku a jej oprocentowanie oparte jest o zmienną stopę procentową WIBOR powiększoną o marżę.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku łączne zadłużenie Spółki wynosiło 88,9 mln PLN.

Tabela poniżej przedstawia wiekowanie zobowiązań z tytułu kredytu inwestycyjnego wraz z opłatami odsetkowymi na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku.

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
Kredyt inwestycyjny		
wymagalny do 3 miesięcy	3,7	3,8
wymagalny od 3 do 12 miesięcy	11,0	11,3
wymagalny od 1 do 5 lat	55,1	56,7
wymagalny pow. 5 lat	-	13,2
Razem	69,8	85,0

Tabela poniżej przedstawia wiekowanie zobowiązań z tytułu pożyczek wraz z opłatami odsetkowymi na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku.

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
Pożyczka		
wymagalna do 3 miesięcy	0,7	0,5
wymagalna od 3 do 12 miesięcy	11,7	1,6
wymagalna od 1 do 5 lat	12,1	4,3
wymagalna pow. 5 lat	-	-
Razem	24,5	6,4

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym żadne inne aktywa nie stanowiły zabezpieczenia zaciągniętych kredytów bankowych i pożyczek. Linie kredytowe zabezpieczone są: oświadczeniem o poddaniu się egzekucji oraz pełnomocnictwem do rachunku bieżącego.

22. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego i inne zobowiązania finansowe

Na dzień 31 grudnia 2017 roku przedmiotem umów leasingu finansowego, w których Spółka jest leasingobiorcą były:

- budynek biurowy w Gdyni przy ul. Podolskiej 21
- sprzęt IT i samochodów.

W poniższej tabeli zaprezentowano saldo zobowiązań z tytułu leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym:

	31 grudnia 2017		31 grudnia 2016	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Leasing nieruchomości	41,9	20,6	66,3	20,3
Leasing sprzętu IT i samochodów	2,1	0,9	0,2	2,1
Razem	44,0	21,5	66,5	22,4

Leasing nieruchomości

Wartość netto budynku (budynek biurowy w Gdyni), będącego przedmiotem umowy leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 20,8 mln PLN, a na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła 28,2 mln PLN.

Przyszłe minimalne przepływy pieniężne oraz zobowiązanie wynikające z umowy leasingu nieruchomości przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
Minimalne opłaty leasingowe		
w okresie krótszym niż 1 rok	23,6	24,7
w okresie 1-5 lat	44,2	71,9
w okresie dłuższym niż 5 lat	-	-
Przyszłe minimalne płatności leasingowe	67,8	96,6
Przyszłe koszty odsetkowe	5,3	10,0
Wartość bieżąca zobowiązania leasingowego		
w okresie krótszym niż 1 rok	20,6	20,3
w okresie 1-5 lat	41,9	66,3
w okresie dłuższym niż 5 lat	-	-
Zobowiązanie z tyt. leasingu	62,5	86,6

Efektywna stopa procentowa z tytułu powyższego leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 5,83% i nie uległa zmianie w stosunku do dnia 31 grudnia 2016 roku.

Leasing sprzętu IT i samochodów

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość netto sprzętu IT i samochodów będących przedmiotem umów leasingu finansowego wynosiła 3,4 mln PLN.

Wartość netto sprzętu IT będącego przedmiotem umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła 2,4 mln PLN.

Łączne przyszłe przepływy pieniężne oraz zobowiązanie wynikające z umów leasingu sprzętu przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
Minimalne opłaty leasingowe		
w okresie krótszym niż 1 rok	0,9	2,2
w okresie 1-5 lat	2,3	0,2
w okresie dłuższym niż 5 lat	-	-
Przyszłe minimalne płatności leasingowe	3,2	2,4
Przyszłe koszty odsetkowe	0,1	0,1
Wartość bieżąca zobowiązania leasingowego		
w okresie krótszym niż 1 rok	1,0	2,1
w okresie 1-5 lat	2,1	0,2
w okresie dłuższym niż 5 lat	-	-
Zobowiązanie z tyt. leasingu	3,1	2,3

Efektywna stopa zwrotu z tytułu powyższego leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 3,3%, natomiast na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła 5,8%.

Inne zobowiązania finansowe

Inne zobowiązania finansowe	31 grudnia 2017		31 grudnia 2016	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Zobowiązania z tytułu nabycia udziałów/akcji	-	9,0	9,5	9,5
Zobowiązanie z tytułu forwardów	-	7,8	-	5,4
Razem	-	16,8	9,5	14,9

Saldo innych zobowiązań finansowych obejmuje przede wszystkim zobowiązanie z tytułu odroczonej płatności na rzecz udziałowców niekontrolujących nabytej w dniu 3 września 2015 roku spółki Exictos SGPS S.A. z siedzibą w Portugalii. Zobowiązanie zostanie ostatecznie rozliczone do 30 czerwca 2018 roku.

Zobowiązania z tytułu forwardów obejmują transakcje „forward” w walutach obcych, zostały one zawarte w celu zabezpieczenia ryzyka walutowego.

Wartość godziwa kontraktów „forward” oraz instrumentów wbudowanych jest określana na każdy dzień bilansowy przy użyciu modelu, dla którego dane wejściowe są obserwowalne bezpośrednio na rynkach aktywnych.

23. Rezerwy

Zmiana wartości rezerw w okresie 12 miesięcy zakończonym w dniu 31 grudnia 2017 roku wynikała z następujących ruchów:

	Świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwy na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na straty z tytułu wyceny długoterminowych kontraktów IT	Inne rezerwy	Ogółem
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2017 roku	2,0	49,8	16,4	0,1	68,3
Zawiązanie (+)	0,1	1,8	0,3	1,3	3,5
Odwrocenie dyskonta (+)	-	2,0	-	-	2,0
Wykorzystanie(-)/Rozwiązanie (-)	-	(22,4)	(12,9)	-	(35,3)
Na dzień 31 grudnia 2017 roku, w tym	2,1	31,2	3,8	1,4	38,5
Krótkoterminowe	0,3	10,7	3,8	1,4	16,2
Długoterminowe	1,8	20,5	-	-	22,3
Na dzień 1 stycznia 2016 roku	1,4	67,7	0,4	-	69,5
Połączenie z Infovide-Matrix S.A.	0,2	19,7	17,5	0,1	37,5
Zawiązanie (+)	0,6	15,5	1,8	-	17,9
Odwrocenie dyskonta (+)	-	1,8	-	-	1,8
Przekazanie w ramach aportu ZCP	(0,2)	(0,7)	(0,6)	-	(1,5)
Wykorzystanie(-)/Rozwiązanie (-)	-	(54,2)	(2,7)	-	(56,9)
Na dzień 31 grudnia 2016 roku, w tym	2,0	49,8	16,4	0,1	68,3
Krótkoterminowe	0,3	19,2	10,9	0,1	30,5
Długoterminowe	1,7	30,6	5,5	-	37,8

Rezerwa na naprawy gwarancyjne dotyczy przyszłych, niezrealizowanych jeszcze strat w fazie powdrożeniowej projektów (lub ich części), wynikających z realizacji zobowiązań umownych do świadczenia usług (np. napraw gwarancyjnych), za które Spółka nie otrzyma wynagrodzenia lub otrzymane wynagrodzenie nie pokryje w całości kosztów wykonania usługi.

Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia dotyczy w całości świadczeń emerytalnych, które zostaną potencjalnie wypłacone pracownikom Spółki w momencie przechodzenia na emeryturę. Asseco Poland S.A. wypłaca odprawę pracownikom przechodzącym na emeryturę, zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy,

tj. w wysokości jednego średniomiesięcznego wynagrodzenia. Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia została ujęta przez Spółkę na podstawie wyliczeń dokonanych przez aktuarium.

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Stopa dyskontowa (%)	3,25%	3,55%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,50%	2,50%
Prawdopodobieństwo odejścia z pracy przed nabyciem uprawnień do świadczenia (%)	12,20%	10,6%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	5,00%	5,00%

24. Zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym zobowiązania Spółki wynikały z następujących tytułów:

	31 grudnia 2017		31 grudnia 2016	
	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN	Długoterminowe mln PLN	Krótkoterminowe mln PLN
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług				
Wobec jednostek powiązanych, w tym:	-	50,3	-	26,4
Zobowiązania zafakturowane	-	44,5	-	22,4
<i>wobec jednostek zależnych</i>	-	42,7	-	22,1
<i>wobec pozostałych podmiotów powiązanych</i>	-	1,8	-	0,3
Zobowiązania niezafakturowane	-	5,6	-	4,0
<i>wobec jednostek zależnych</i>	-	5,5	-	3,9
<i>wobec pozostałych podmiotów powiązanych</i>	-	0,1	-	0,1
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT	-	0,2	-	-
<i>wobec jednostek zależnych</i>	-	0,2	-	-
Wobec jednostek pozostałych, w tym:	-	72,1	-	68,2
Zobowiązania zafakturowane	-	33,8	-	35,0
Zobowiązania niezafakturowane	-	33,2	-	26,3
Zobowiązania z tytułu wyceny kontraktów IT	-	5,1	-	6,9
	-	122,4	-	94,6
Zobowiązania budżetowe				
Podatek od wartości dodanej (VAT)	-	-	-	2,9
Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)	-	3,7	-	4,6
Ubezpieczenia społeczne	-	7,3	-	7,2
Pozostałe	-	0,3	-	0,3
	-	11,3	-	15,0
Pozostałe zobowiązania				
Zaliczki otrzymane	-	10,4	-	0,6
Zobowiązania z tytułu zakupu środków trwałych i wartości niematerialnych	-	3,8	-	2,4
Inne zobowiązania	0,3	4,1	3,6	2,8
	0,3	18,3	3,6	5,8

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są nieoprocentowane.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi przedstawione są w punkcie 26 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

Tabela poniżej przedstawia wartość brutto zobowiązań z tytułu dostaw i usług Spółki na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

	31 grudnia 2017		31 grudnia 2016	
	mln PLN	%	mln PLN	%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług				
Zobowiązania wymagalne	10,2	8,3%	8,2	8,7%
Zobowiązania niewymagalne do 3 miesięcy	111,9	91,4%	85,9	90,8%
Zobowiązania niewymagalne od 3 do 6 miesięcy	0,1	0,1%	0,2	0,2%
Zobowiązania niewymagalne powyżej 6 miesięcy	0,2	0,2%	0,3	0,3%
	122,4	100,0%	94,6	100,0%

25. Bienne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów

	31 grudnia 2017		31 grudnia 2016	
	Długoterminowe	Krótkoterminowe	Długoterminowe	Krótkoterminowe
	mln PLN	mln PLN	mln PLN	mln PLN
Rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:				
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	-	11,4	-	11,4
Rezerwa na premie dla pracowników i Zarządu	-	19,6	-	26,0
	-	31,0	-	37,4
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:				
Przedpłacone usługi serwisowe i licencje	3,2	14,3	6,8	10,4
Dotacje do budowy aktywów	31,7	1,4	31,5	2,0
	34,9	15,7	38,3	12,4

Na saldo biennych rozliczeń międzyokresowych kosztów składają się: rezerwy na niewykorzystane urlopy, rezerwy na wynagrodzenia danego okresu, a przeznaczone do wypłaty w okresach następnych, wynikające z zasad systemów premiowych obowiązujących w Spółce.

Saldo rozliczeń międzyokresowych przychodów dotyczy głównie przyszłych przychodów z tytułu świadczonych usług rozliczanych w czasie, takich jak opieka informatyczna oraz dotacje do budowy aktywów. Dotacje do budowy aktywów to dotacje otrzymane przez Spółkę w związku z realizacją projektów rozwojowych lub projektów związanych z tworzeniem centrów kompetencyjnych IT.

26. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Sprzedaż Asseco Poland S.A. do jednostek powiązanych:		12 miesięcy do 31 grudnia 2017	12 miesięcy do 31 grudnia 2016
Nazwa podmiotu	Typ transakcji	mln PLN	mln PLN
Transakcje z jednostkami kontrolowanymi przez Spółkę			
Asseco Central Europe a.s.	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	2,0	0,1
DanubePay, a.s.	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	0,4	0,4
Asseco Business Solutions S.A.	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi; najem powierzchni biurowej</i>	1,9	1,7
Asseco Georgia	<i>sprzedż usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	0,6	-
Asseco South Eastern Europe S.A.	<i>sprzedż usług doradczych; najem powierzchni biurowej</i>	0,2	0,3
Asseco Software Nigeria Ltd.	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	0,2	0,1
Asseco Western Europe S.A.	<i>sprzedż usług doradczych; najem powierzchni biurowej</i>	0,1	0,1
Asseco Data Systems S.A.	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi; najem powierzchni biurowej</i>	20,9	9,7
GK Sapiens International Corp. NV	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi; sprzedaż środków trwałych i wartości niematerialnych</i>	4,2	6,4
Sigilogic Sp. z o.o.	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi, działalnością pozostałą; najem powierzchni biurowej</i>	-	0,2
Gdyński Klub Koszykówki Arka S.A. ¹⁾	<i>najem powierzchni biurowej</i>	0,1	0,1
CTPartners S.A.	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi, działalnością pozostałą; najem powierzchni biurowej</i>	-	0,3
Dahlmatic Sp. z o.o.	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi, działalnością pozostałą; najem powierzchni biurowej</i>	21,4	4,8
Infovide-Matrix S.A.	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	-	1,8
		52,0	27,7
Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi			
Postdata S.A.	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	4,3	7,5
R-Style Softlab JSC	<i>sprzedż towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	0,9	1,7
		5,2	9,2
Transakcje z Członkami Zarządu i Prokurentami			
Renata Bojdo	<i>sprzedż towarów i usług związanych z pozostałą działalnością</i>	-	0,03
		-	0,03
Transakcje z Członkami Rady Nadzorczej			
Dariusz Brzeski	<i>sprzedż towarów i usług związanych z pozostałą działalnością</i>	0,02	0,02
		0,02	0,02
Transakcje z osobami kadry zarządzającej Grupy			
Mr. Yury Vasilievich Ostrashevsky ²⁾	<i>sprzedż akcji</i>	2,2	-
Menadżerowie Grupy ASEE ³⁾	<i>sprzedż akcji</i>	21,8	-
Menadżerowie Grupy ACE ⁴⁾	<i>sprzedż akcji</i>	32,8	-
Menadżer Formula Systems ⁵⁾	<i>sprzedż akcji</i>	73,5	-
		130,3	-
TRANSAKCJE OGÓŁEM		187,5	35,3

¹⁾ w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym pan Przemysław Sęczkowski, Wiceprezes Zarządu Spółki był prezesem Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A. Ponadto, pan Adam Góral, Prezes Zarządu Spółki pełnił funkcję

- przewodniczącego rady nadzorczej Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A., a pani Renata Bojdo oraz pan Andrzej Gerlach, Prokurenci Spółki, pełnili funkcje członków rady nadzorczej Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A.
- ²⁾ w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym pan Yury Vasilievich Ostrashevsky był członkiem rady nadzorczej R-Style Softlab JSC.
- ³⁾ sprzedaż akcji spółki Asseco South Eastern Europe S.A. nastąpiła do następujących menedżerów spółek z Grupy ASEE lub do podmiotów przez nich powiązanych: pana Piotra Jeleńskiego, pana Miljana Mališ, pana Miodraga Mirčetić, pana Marcina Rulnickiego oraz pozostałych menedżerów
- ⁴⁾ sprzedaż akcji spółki Asseco Central Europe, a.s. nastąpiła do następujących menadżerów spółek z Grupy ACE lub do podmiotów powiązanych pana Jozefa Kleina, pana Branislava Tkáčika, pana Marka Gráca, pana Davida Stoppani, pana Markusa Hallera.
- ⁵⁾ Sprzedaż akcji spółki Formula Systems (1985) Ltd. nastąpiła do pana Guy'a Bernsteina – CEO spółki Formula Systems oraz do podmiotu przez niego powiązanego.

Zakupy Asseco Poland S.A. od jednostek powiązanych:		12 miesięcy do 31 grudnia 2017	12 miesięcy do 31 grudnia 2016
Nazwa podmiotu	Typ transakcji	mln PLN	mln PLN
Transakcje z jednostkami kontrolowanymi przez Spółkę			
Asseco Business Solutions S.A.	<i>nabycie towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi; wynajem powierzchni biurowej</i>	1,7	2,1
Asseco Central Europe a.s.	<i>zakup towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	0,7	2,5
Asseco South Eastern Europe S.A.	<i>zakup towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	-	0,1
Asseco Software Nigeria Ltd.	<i>zakup towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	-	0,4
Asseco Data Systems S.A.	<i>zakup towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	57,3	24,6
GK Sapiens International Corp. NV	<i>nabycie towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	30,9	45,4
Asseco SEE d.o.o. (CROATIA)	<i>zakup towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	0,1	-
Dahliamatic Sp. z o.o.	<i>zakup usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	41,1	20,8
Sigilogic Sp. z o.o.	<i>zakup towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	-	5,2
SKG S.A.	<i>nabycie usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	2,0	2,3
Sintagma UAB Sp. z o.o.	<i>zakup towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	2,6	-
Infovide - Matrix S.A.	<i>nabycie usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	-	5,2
Gdyński Klub Koszykówki Arka S.A. ¹⁾	<i>sponsoring</i>	4,7	4,4
Asseco Resovia S.A. ²⁾	<i>sponsoring</i>	15,3	10,5
		156,4	123,5
Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi			
Postdata S.A.	<i>zakup towarów i usług związanych z prowadzonymi projektami informatycznymi</i>	0,4	0,5
R-Style Softlab JSC ³⁾		0,5	-
		0,9	0,5
Transakcje z podmiotami powiązanimi przez Kadrę Zarządzającą			
Top Fin Sp. z o.o. ⁴⁾	<i>wynajem lokali mieszkalnych (w tym usługi recepcyjne, porządkowe, ochrona, itp.) wraz z miejscami parkingowymi na potrzeby noclegowe pracowników przebywających w delegacjach</i>	2,7	2,7
Instytut Kościuszki- Instytut Integracji Europejskiej ⁵⁾	<i>sponsoring, warsztaty</i>	0,1	-
		2,8	2,7
Transakcje z Członkami Zarządu i Prokurentami			
Andrzej Gerlach	<i>zakup usług doradczych</i>	0,7	0,7
		0,7	0,7

Transakcje z Członkami Rady Nadzorczej

Dariusz Brzeski	zakup usług doradczych	1,7	2,1
Jacek Duch	zakup usług doradczych	1,3	-
		3,0	2,1

TRANSAKcje OGÓŁEM
163,8 **129,5**

- ¹⁾ w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym pan Przemysław Sęczkowski, Wiceprezes Zarządu Spółki był prezesem Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A. Ponadto, pan Adam Góral, Prezes Zarządu Spółki pełnił funkcję przewodniczącego rady nadzorczej Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A., a pani Renata Bojdo oraz pan Andrzej Gerlach, Prokurenci Spółki, pełnili funkcje członków rady nadzorczej Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A.
- ²⁾ w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym pan Adam Góral, Prezes Zarządu Spółki, był członkiem rady nadzorczej Asseco Resovia S.A., a pan Marek Panek, Wiceprezes Zarządu Spółki, był przewodniczącym rady nadzorczej Asseco Resovia S.A. Pan Andrzej Gerlach, Prokurent Spółki był wiceprezesem zarządu Asseco Resovia S.A., pani Renata Bojdo, Prokurent Spółki pełniła funkcje członka rady nadzorczej Asseco Resovia S.A.
- ³⁾ do dnia 10 marca 2017 roku spółka R-Style JSC była jednostką kontrolowaną przez Spółkę.
- ⁴⁾ w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym pan Andrzej Gerlach, prokurent Spółki, był wspólnikiem spółki Top Fin Sp. z o.o. Ponadto w analizowanym okresie pani Ewa Góral, żona Prezesa Spółki pana Adama Górala, była wspólnikiem spółki Top Fin Sp. z o.o. oraz pani Jolanta Wiza, żona pana Artura Wizy Wiceprezesa Zarządu Spółki, była prezesem zarządu i wspólnikiem spółki Top Fin Sp. z o.o. Dodatkowo od lipca 2013 roku właścicielem lokali wynajmowanych spółce Top Fin Sp. z o.o. jest Prezes Spółki Adam Góral.
- ⁵⁾ w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku pani Izabela Albrycht Członek Rady Nadzorczej Spółki, była prezesem zarządu Instytutu Kosciuszki – Instytut Integracji Europejskiej.

Nazwa podmiotu	Należności handlowe i pozostałe od podmiotów powiązanych		Zobowiązania handlowe i pozostałe wobec podmiotów powiązanych	
	31 grudnia 2017 mln PLN	31 grudnia 2016 mln PLN	31 grudnia 2017 mln PLN	31 grudnia 2016 mln PLN
Transakcje z jednostkami kontrolowanymi przez Spółkę				
Asseco Business Solutions S.A.	0,4	0,1	0,2	0,4
Asseco Central Europe A.S.	1,6	-	0,7	1,5
Asseco Data Systems S.A.	7,2	11,9	28,8	12,6
Asseco South Eastern Europe S.A.	-	0,1	-	0,1
Asseco Software Nigeria Ltd	0,1	0,1	-	-
Asseco Georgia	0,5	-	-	-
GK Sapiens International Corp. NV.	0,6	1,0	5,4	9,1
Sigilogic Sp. z o.o.	-	0,8	-	-
SKG S.A.	-	-	0,9	0,5
Gdyński Klub Koszykówki Arka S.A. ¹⁾	-	-	2,9	0,2
Asseco Resovia S.A.	-	-	1,1	-
Dahlomatic Sp. z o.o.	2,1	4,1	8,5	6,9
CTPartners S.A.	-	0,2	-	0,2
Solver Sp. z o.o.	-	-	-	0,1
	12,5	18,3	48,5	31,6
Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi				
Postdata S.A.	0,5	1,1	0,1	-
	0,5	1,1	0,1	-
Transakcje z podmiotami powiązanymi osobowo				
Mr. Yury Vasilievich Ostrashevsky ²⁾	2,2	-	-	-
Menadżerowie Grupy ASEE ³⁾	20,5	-	-	-
Menadżerowie Grupy ACE ⁴⁾	24,1	-	-	-
Menadżerowie FORMULA ⁵⁾	35,7	-	-	-
	82,5	-	-	-

Transakcje z podmiotami powiązаныmi przez Kadrę Zarządzającą

Top Fin Sp. z o.o. ⁶⁾	0,4	0,3	0,5	0,2
	0,4	0,3	0,5	0,2

Transakcje z Członkami Zarządu i członkami Rady
Nadzorczej

Andrzej Gerlach	-	-	0,1	0,1
Dariusz Brzeski	-	-	0,1	0,1
Jacek Duch	-	-	1,3	-
	-	-	1,5	0,2

TRANSAKcje OGÓŁEM

95,9	19,7	50,6	32,0
-------------	-------------	-------------	-------------

- ¹⁾ w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym pan Przemysław Sęczkowski, Wiceprezes Zarządu Spółki był prezesem Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A. Ponadto, pan Adam Góral, Prezes Zarządu Spółki pełnił funkcję przewodniczącego rady nadzorczej Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A., a pani Renata Bojdo oraz pan Andrzej Gerlach, Prokurenci Spółki, pełnili funkcje członków rady nadzorczej Gdyńskiego Klubu Koszykówki Arka S.A.
- ²⁾ w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym pan Yury Vasilievich Ostrashevsky był członkiem rady nadzorczej R-Style Softlab JSC.
- ³⁾ sprzedaż akcji spółki Asseco South Eastern Europe S.A. nastąpiła do następujących menedżerów spółek z Grupy ASEE lub do podmiotów przez nich powiązanych: pana Piotra Jeleńskiego, pana Miljana Mališ, pana Miodraga Mirčetić, pana Marcina Rulnickiego oraz pozostałych menedżerów
- ⁴⁾ sprzedaż akcji spółki Asseco Central Europe, a.s. nastąpiła do następujących menadżerów spółek z Grupy ACE lub do podmiotów powiązanych pana Jozefa Kleina, pana Branislava Tkáčika, pana Marka Gráca, pana Davida Stoppani, pana Markusa Hallera.
- ⁵⁾ Sprzedaż akcji spółki Formula Systems (1985) Ltd. nastąpiła do pana Guy'a Bernsteina – CEO spółki Formula Systems oraz do podmiotu przez niego powiązanego.
- ⁶⁾ w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku oraz w okresie porównywalnym pan Andrzej Gerlach, prokurent Spółki, był współnikiem spółki Top Fin Sp. z o.o. Ponadto w analizowanym okresie pani Ewa Góral, żona Prezesa Spółki pana Adama Górala, była współnikiem spółki Top Fin Sp. z o.o. oraz pani Jolanta Wiza, żona pana Artura Wizy Wiceprezesa Zarządu Spółki, była prezesem zarządu i współnikiem spółki Top Fin Sp. z o.o. Dodatkowo od lipca 2013 roku właścicielem lokali wynajmowanych spółce Top Fin Sp. z o.o. jest Prezes Spółki Adam Góral.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi są zawierane na warunkach rynkowych.

Saldo należności od podmiotów powiązanych na dzień 31 grudnia 2016 roku obejmuje saldo należności z tytułu dostaw i usług (12,0 mln PLN) oraz saldo pozostałych należności (83,9 mln PLN). Saldo należności od podmiotów powiązanych na dzień 31 grudnia 2016 roku obejmuje saldo należności z tytułu dostaw i usług (12,1 mln PLN) oraz saldo pozostałych należności (7,6 mln PLN).

Saldo zobowiązań od podmiotów powiązanych na dzień 31 grudnia 2017 roku obejmuje saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług (50,3 mln PLN) oraz pozostałe zobowiązania (0,3 mln PLN). Saldo zobowiązań od podmiotów powiązanych na dzień 31 grudnia 2016 roku obejmuje saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług (26,4 mln PLN) oraz pozostałe zobowiązania (5,6 mln PLN).

27. Dodatkowe objaśnienia do rachunku przepływów pieniężnych
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

W poniższej tabeli wyszczególniono pozycje, które zostały uwzględnione w linii „Zmiany stanu kapitału pracującego”:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017	12 miesięcy do 31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
Zmiana stanu zapasów	3,8	(2,0)
Zmiana stanu należności	(21,0)	73,5
Zmiana stanu aktywów niefinansowych	0,3	1,3
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	21,9	(96,4)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(4,2)	(3,5)
Zmiana stanu rezerw	(29,8)	(37,7)
Razem	(29,0)	(64,8)

Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku na saldo przepływów z działalności inwestycyjnej największy wpływ miały następujące wpływy i wydatki:

- Nabycie rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 11,9 mln PLN, w tym także wydatki na zakup środków transportu i sprzętu komputerowego;
- Nabycie wartości niematerialnych w wysokości 3,3 mln PLN to wydatki na zakup oprogramowania i licencji obcych wykorzystywanych przez pracowników Spółki;
- Nakłady na prace rozwojowe wyniosły 10,0 mln PLN;
- Wpływy ze sprzedaży akcji/udziałów w podmiotach powiązanych wyniosły 340,3 mln PLN. Na saldo składają się przede wszystkim wpływy związane ze sprzedażą udziałów w spółkach: Formula Systems Ltd. w wysokości 330,2 mln PLN, Asseco Central Europe, a.s. w kwocie 8,0 mln PLN oraz Asseco South Eastern Europe w kwocie 1,2 mln PLN;
- Wydatki na nabycie akcji/udziałów w podmiotach powiązanych wyniosły 10,4 mln PLN.
- Dywidendy otrzymane od podmiotów zależnych i stowarzyszonych wyniosły 156,2 mln PLN.

W poniższej tabeli zaprezentowano szczegóły dotyczące przepływów z tytułu pożyczek w okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku:

Nazwa podmiotu	Pożyczki spłacone	Pożyczki udzielone
	mln PLN	mln PLN
Podkarpacki Fundusz Nieruchomości Sp. z o.o.	3,0	-
Asseco Resovia S.A.	3,5	-
Gdyński Klub Koszykówki Arka S.A.	1,0	-
Modulus Sp. z o.o.	-	(2,0)
Pozostałe podmioty	1,8	(1,8)
Razem	9,3	(3,8)

Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

- Dywidendy wypłacone - pozycja zawiera dywidendę wypłaconą przez Spółkę w wysokości 249,8 mln PLN (szczegóły dotyczące dywidendy za 2017 zostały przedstawione w punkcie 6 not objaśniających);
- Wydatki z tytułu spłaty kredytów są związane ze spłatą rat kredytu inwestycyjnego, jaki został zaciągnięty na budowę biura Spółki w warszawskim Wilanowie.

		Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki	Leasing finansowy	Zobowiązania z tytułu dywidend
		mln PLN	mln PLN	mln PLN
Na dzień 1 stycznia 2017		84,0	88,9	-
Przepływy gotówkowe	Wpływy (+)	19,5	2,8	-
	Spłata kapitału - wydatek	(15,0)	(21,5)	(249,8)
	Spłata odsetek - wydatek	(2,3)	(4,3)	-
Zmiany bezgotówkowe	Naliczone odsetki	2,5	4,3	-
	Bezgotówkowy wzrost zobowiązań	0,2	-	249,8
	Różnice kursowe ujęte w przychodach/kosztach finansowych	-	(4,5)	-
	Zmniejszenie zobowiązań	-	(0,2)	-
Na dzień 31 grudnia 2017		88,9	65,5	-

28. Zobowiązania pozabilansowe na rzecz jednostek powiązanych

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Asseco Poland S.A. stan gwarancji i poręczeń udzielonych przez Asseco Poland na rzecz spółki Asseco Lietuava UAB wygląda następująco:

- w dniu 13 listopada 2017 roku Asseco Poland zobowiązała się do udzielenia poręczenia na rzecz SG Equipment Leasing Polska Sp. z o.o. na kwotę 6,2 mln PLN tytułem zabezpieczenia umowy pożyczki. Odpowiedzialność Asseco Poland S.A. z tytułu niniejszego poręczenia wygaśnie w momencie spłaty przez Asseco Lietuava wszelkich zobowiązań wynikających z Umowy pożyczki nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2020 roku.

29. Zobowiązania pozabilansowe wobec pozostałych podmiotów

Spółka posiada szereg zawartych umów najmu, leasingu i innych o podobnym charakterze, z których wynikały następujące zobowiązania pozabilansowe do dokonania przyszłych płatności:

Zobowiązania z tytułu najmu powierzchni	31 grudnia 2017 roku mln PLN	31 grudnia 2016 roku mln PLN
W okresie do 1 roku	9,5	17,0
W okresie od 1 roku do 5 lat	9,4	20,1
Powyżej 5 lat	-	-
	18,9	37,1

W prezentowanym okresie sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Spółka nie była stroną postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczącego zobowiązań albo wierzytelności, których wartość stanowi 10% kapitałów własnych Spółki.

Łączna wartość postępowań, których stroną jest Spółka nie przekroczyła wartości 10% kapitałów własnych Spółki zarówno w grupie zobowiązań jak i wierzytelności. W odniesieniu do zobowiązań Spółka podnosi w postępowaniach bezzasadność roszczeń drugiej strony.

Sumaryczna wartość gwarancji należytego wykonania umów oraz gwarancji przetargowych ustanowionych przez różne banki na rzecz Asseco Poland S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku wyniosła 155,2 mln PLN. W ocenie Zarządu prawdopodobieństwo realizacji zobowiązań wynikających z tych gwarancji jest znikome.

30. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie w okresie sprawozdawczym*	12 miesięcy do 31 grudnia 2017	12 miesięcy do 31 grudnia 2016
Zarząd	9	10
Działy produkcyjne	2 032	2 148
Działy handlowe	80	84
Działy administracyjne	335	334
Razem	2 456	2 576

*Przeciętne zatrudnienie w okresie sprawozdawczym w etatach pobierających wynagrodzenie, tj. zatrudnienie w etatach skorygowane (pomniejszone) o etaty, za które Spółka nie wypłaca wynagrodzenia (np. urlop bezpłatny, urlop macierzyński, inne).

Zatrudnienie na dzień w osobach:	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
Zarząd	10	10
Działy produkcyjne	2 104	2 346
Działy handlowe	87	80
Działy administracyjne	370	376
Razem	2 571	2 812

31. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Asseco Poland S.A. narażona jest na szereg rodzajów ryzyk mających źródła zarówno w sytuacji makroekonomicznej Polski, jak i mikroekonomicznej w Spółce. Głównymi czynnikami rynkowymi mogącymi wywierać negatywny wpływ na wynik Jednostki są: (i) wahania kursów walut obcych względem złotego oraz (ii) zmiany rynkowych stóp procentowych.

▪ Ryzyko zmian kursów walutowych

Podstawową walutą operacyjną Spółki jest polski złoty, jednak niektóre kontrakty IT oraz umowa leasingu nieruchomości denominowane są w walucie obcej (EUR i USD).

W związku z tym Spółka narażona jest na wahania wyniku będące rezultatem różnic w kursie waluty obcej w stosunku do polskiego złotego w okresie od daty zawarcia kontraktu do daty wystawienia lub płatności faktury.

Identyfikacja: Zgodnie z obowiązującymi w Spółce procedurami zawierania kontraktów handlowych każda umowa zawarta lub denominowana w walucie obcej podlega szczególnej ewidencji.

Pomiar: Miarą ekspozycji na ryzyko kursowe jest wartość kontraktu w walucie obcej oraz nominalna wartość instrumentów finansowych powstałych w wyniku zawarcia instrumentów pochodnych na rynku finansowym z drugiej strony. Obowiązujące procedury prowadzenia projektów informatycznych nakazują systematyczne aktualizowanie harmonogramów przepływów pieniężnych poszczególnych projektów.

Cel: Celem przeciwdziałania ryzyku zmian kursów walut jest ograniczenie ich negatywnego wpływu na wynik projektów.

Środkiem stosowanym do zabezpieczeń kontraktów rozliczanych w walucie obcej są proste instrumenty pochodne typu forward (z dostawą lub bez, w zależności od zabezpieczanego kontraktu).

Dopasowanie zabezpieczenia ryzyka walutowego polega na zawieraniu odpowiednich instrumentów finansowych, dzięki którym zmiany czynnika powodującego ryzyko nie wpływają na wynik Spółki (zmiany instrumentów wbudowanych oraz instrumentów zawartych per saldo znoszą się). Niemniej jednak w związku ze znaczną zmiennością harmonogramów projektów oraz wynikającą z nich zmiennością przepływów pieniężnych, Spółka jest narażona na zmiany wielkości ekspozycji na ten czynnik ryzyka. Stąd też Spółka dynamicznie dokonuje przesunięć istniejących instrumentów zabezpieczających lub zawiera nowe tak, aby dopasowanie było jak najbardziej właściwe. Należy jednak wziąć pod uwagę, iż instrumenty wbudowane zmieniają swoją wycenę w oparciu o dane z dnia podpisania umowy (spot i punkty swapowe) natomiast przesunięcie lub zawarcie nowych instrumentów na rynku finansowym może nastąpić jedynie w oparciu o aktualnie obowiązujące stawki. Z tego wynika, że możliwe jest niedopasowanie wartości instrumentów finansowych i potencjalny wpływ wahań kursów walut na bieżący wynik Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka posiada otwarte forwardy na zakup waluty EUR na łączną nominalną kwotę 1,03 mln PLN, które zostaną ostatecznie rozliczone w dniu 30 kwietnia 2018. Ponadto Spółka posiada forwardy na sprzedaż waluty EUR na łączną kwotę 90,9 mln PLN, której ostateczna data rozliczenia przypada na 14 grudnia 2022 roku. Spółka posiada również otwarte forwardy na sprzedaż waluty USD na łączną kwotę nominalną 120,3 mln PLN, które zostaną ostatecznie rozliczone w dniu 24 sierpnia 2022 roku oraz Spółka posiada forward na zakup waluty USD na łączną kwotę nominalną 44,1 mln PLN, którego ostateczna data rozliczenia przypada w dniu 9 stycznia 2018 roku. Spółka posiada również otwarte forwardy na sprzedaż waluty RUB na łączną kwotę nominalną 7,9 mln PLN, które zostaną ostatecznie rozliczone w dniu 31 grudnia 2018 roku oraz otwarte forwardy na sprzedaż waluty ILS na łączną kwotę nominalną 18,1 mln PLN, które zostaną ostatecznie rozliczone w dniu 2 kwietnia 2019 roku.

▪ Ryzyko zmian stopy procentowej

Spółka jest narażona na ryzyko zmiany stopy procentowej w dwóch obszarach swojej aktywności: (i) zmiana wartości odsetek naliczonych od otrzymanych kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej oraz (ii) zmiana wyceny zawartych instrumentów pochodnych, opartych na krzywej forwardowej stóp procentowych.

Identyfikacja: Ryzyko zmian stopy procentowej powstaje i jest rozpoznawane w Spółce w momencie zawarcia transakcji lub instrumentu finansowego opartego na zmiennej stopie procentowej.

Pomiar: Spółka mierzy ekspozycje na ten czynnik ryzyka zestawiając sumę kwot wynikających ze wszystkich instrumentów finansowych opartych o zmienną stopę procentową. Dodatkowo Spółka prowadzi ewidencję dotyczącą planowanego zadłużenia w ciągu przyszłych 12 miesięcy, a dla instrumentów długoterminowych na okres ich obowiązywania.

Cel: Celem ograniczenia ryzyka jest minimalizacja kosztów z tytułu zawartych instrumentów finansowych opartych na zmiennej stopie procentowej.

Środki: Spółka ma dostępne dwa instrumenty ograniczające ryzyko: (i) stara się unikać zaciągania zobowiązań opartych na zmiennej stopie procentowej, (ii) jeśli pierwsze rozwiązanie nie jest możliwe, Spółka ma możliwość zawarcia kontraktów terminowych na stopę procentową.

Dostosowanie: Spółka gromadzi i analizuje bieżące informacje z rynku na temat aktualnej ekspozycji na ryzyko zmiany stopy procentowej. W obecnej sytuacji Spółka nie zabezpiecza zmian stopy procentowej z uwagi na dużą nieprzewidywalność harmonogramów spłat poszczególnych zobowiązań opartych na zmiennej stopie.

▪ **Ryzyko kredytowe kontrahentów**

Spółka narażona jest na ryzyko związane z niewywiązywaniem się z umów przez kontrahentów. Po pierwsze ryzyko to dotyczy wiarygodności kredytowej oraz dobrej woli odbiorców, którym Spółka dostarcza rozwiązania informatyczne, po drugie dotyczy ono wiarygodności kredytowej kontrahentów, z którymi zawiera transakcje dostawy. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe odpowiada wartości księgowej aktywów finansowych.

Identyfikacja: Ryzyko to identyfikowane jest każdorazowo, przy zawieraniu umowy z klientem oraz później, podczas rozliczania płatności.

Pomiar: Pomiar tego typu ryzyka opiera się na wiedzy o skargach lub toczących się procesach przeciw klientowi podczas zawierania umowy. Co dwa tygodnie przeprowadza się kontrolę rozliczonych płatności dotyczących podpisanych kontraktów, razem z analizą rachunków zysków i strat projektów.

Cel: Minimalizowanie kwoty nieściągalnych należności.

Środkiem kontroli ryzyka jest bieżący monitoring terminowości przelewów oraz, w razie potrzeby, upomnienia się o należną zapłatę lub przekazywanie należności do firm windykacyjnych.

▪ **Ryzyko związane z płynnością**

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy za pomocą okresowego planowania płynności, uwzględniając terminy wymagalności/zapadalności aktywów i zobowiązań oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania.

Ilościowa analiza płynności Spółki w podziale na poszczególne kategorie zobowiązań i aktywów została przedstawiona: dla należności w nocie 14, dla zobowiązań w nocie 24, a dla kredytów w nocie 21 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

▪ **Analiza wrażliwości - ryzyko walutowe**

Spółka stara się zawierać umowy z klientami w walucie polskiej, aby uniknąć narażenia na ryzyko związane z fluktuacjami kursów walut obcych w stosunku do złotego.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka przeprowadziła analizę wpływu zmiany kursu PLN do EUR na wynik finansowy brutto. Przy założeniu umocnienia się kursu PLN do EUR o 10%, wynik Spółki wzrósłby o 15,3 mln PLN. Tym samym osłabienie się kursu PLN do EUR o 10% spowodowałoby obniżenie wyniku finansowego Spółki o 15,3 mln PLN.

Na dzień 31 grudnia 2017	Wartość narażona na ryzyko mln PLN	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
		(10%)	10%
EUR			
Aktywa finansowe			
Kontrakty forward	1,9	8,1	(8,1)
Należności z tytułu dostaw i usług	5,3	(0,5)	0,5

Zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	4,6	0,5	(0,5)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	62,5	6,3	(6,3)
Zobowiązania z tytułu nieopłaconych akcji	9,0	0,9	(0,9)

Per saldo **15,3** **(15,3)**

Na dzień 31 grudnia 2016	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
EUR	mln PLN	(10%)	10%

Aktywa finansowe

Kontrakty forward	1,0	(1,1)	1,1
Należności z tytułu dostaw i usług	0,7	(0,1)	0,1

Zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2,6	0,3	(0,3)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	86,6	8,7	(8,7)
Zobowiązania z tytułu nieopłaconych akcji	19,1	1,9	(1,9)

Per saldo **9,7** **(9,7)**

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka przeprowadziła analizę wpływu zmiany kursu PLN do USD na wynik finansowy brutto. Przy założeniu umocnienia się kursu PLN do USD o 10%, wynik Spółki wzrósłby o 22,2 mln PLN. Tym samym osłabienie się kursu PLN do USD o 10% spowodowałoby obniżenie wyniku Spółki o 22,2 mln PLN.

Na dzień 31 grudnia 2017	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
USD	mln PLN	(10%)	10%

Aktywa finansowe

Kontrakty forward	10,1	(11,0)	11,0
Należności z tytułu dostaw i usług	74,6	(7,5)	7,5

Zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	0,1	-	-
Kontrakty forward	7,2	(3,7)	3,7

Per saldo **(22,2)** **22,2**

Na dzień 31 grudnia 2016	Wartość narażona na ryzyko	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
USD	mln PLN	(10%)	10%

Aktywa finansowe

Należności z tytułu dostaw i usług	89,1	(8,9)	8,9
------------------------------------	------	-------	-----

Zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2,7	0,3	(0,3)
Kontrakty forward	3,4	7,1	(7,1)

Per saldo **(1,5)** **1,5**

▪ **Analiza wrażliwości - ryzyko stopy procentowej**

Spółka unika zaciągania kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej. W przypadku konieczności zawarcia umów kredytowych opartych o zmienną stopę procentową, Spółka nie posiada strategii zabezpieczenia tego ryzyka. Zadłużenie Spółki na dzień 31 grudnia 2017 z tytułu kredytów opartych na zmiennej stopie procentowej wynosiło 64,8 mln PLN, a na koniec 2016 roku 77,6 mln PLN. Zadłużenie to wynika z kredytu celowego, który został zaciągnięty na sfinansowanie budowy biura Spółki w Warszawie.

W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ zmiany stopy bazowej kredytu (WIBOR 3M) na koszty odsetkowe poniesione w 2017 roku:

Na dzień 31 grudnia 2017	Wartość narażona na ryzyko mln PLN	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
Kredyty oparte na zmiennej stopie procentowej WIBOR		-1.0 p.p.	1.0 p.p.
Oprocentowane kredyty bankowe	64,8	(0,6)	0,6

W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ zmiany stopy bazowej kredytu (WIBOR 3M) na koszty odsetkowe poniesione w 2016 roku:

Na dzień 31 grudnia 2016	Wartość narażona na ryzyko mln PLN	Wpływ na wynik finansowy Spółki	
Kredyty oparte na zmiennej stopie procentowej WIBOR		-1.0 p.p.	1.0 p.p.
Oprocentowane kredyty bankowe oraz wyemitowane papiery dłużne	77,6	(0,8)	0,8

Aktywa i pozostałe zobowiązania Spółki oparte na zmiennej stopie procentowej, ze względu na brak istotności, nie są analizowane w kontekście ryzyka stóp procentowych.

▪ **Metody przyjęte przy przeprowadzaniu analizy wrażliwości**

Wartości procentowe, względem których przeprowadzona została analiza wrażliwości na zmiany kursów walutowych mogących mieć wpływ na wynik Jednostki wynoszą +/- 10%. Analiza wrażliwości zakłada powiększanie lub pomniejszanie kursu walutowego z dnia bilansowego o ten procent. Ryzyko stopy procentowej analizowane jest przy wartościach +/- 1 p.p.

▪ **Pozostałe rodzaje ryzyka**

Dla pozostałych rodzajów ryzyka, ze względu na ich naturę i brak możliwości pełnej kwalifikacji nie dokonuje się analizy wrażliwości.

▪ **Wartość godziwa**

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka posiadała następujące aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej:

Na dzień 31 grudnia 2017	Wartość bilansowa	Poziom 1 ⁱⁱ⁾	Poziom 2 ⁱⁱ⁾	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾
<i>Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy</i>				
Zawarte kontrakty typu "forward"	12,1	-	12,1	-
Razem	12,1	-	12,1	-
<i>Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży</i>				
Akcje i udziały w spółkach notowanych na rynkach regulowanych	1,1	1,1	-	-
Akcje i udziały w spółkach nienotowanych na rynkach regulowanych	8,8	-	-	8,8
Razem	9,9	1,1	-	8,8

Na dzień 31 grudnia 2017	Wartość bilansowa	Poziom 1 ⁱ⁾	Poziom 2 ⁱⁱ⁾	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾
<i>Zobowiązania finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy</i>				
Zawarte kontrakty typu "forward"	7,8	-	7,8	-
Zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie	9,0	-	-	9,0
Razem	16,8	-	7,8	9,0

- i. wartość godziwa określana na podstawie cen giełdowych oferowanych za identyczne aktywa na rynkach aktywnych;
 ii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych;
 iii. wartość godziwa określana przy użyciu modeli, dla których dane wsadowe nie są obserwowalne bezpośrednio lub pośrednio na rynkach aktywnych

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka posiadała następujące aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej:

Na dzień 31 grudnia 2016	Wartość bilansowa	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
<i>Aktywa finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy</i>				
Zawarte kontrakty typu "forward"	1,0	-	1,0	-
Razem	1,0	-	1,0	-
<i>Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży</i>				
Akcje i udziały w spółkach notowanych na rynkach regulowanych	0,7	0,7	-	-
Akcje i udziały w spółkach nienotowanych na rynkach regulowanych	8,8	-	-	8,8
Razem	9,5	0,7	-	8,8

Wartość godziwa posiadanych przez Spółkę aktywów i zobowiązań finansowych na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku nie różni się znacząco od ich wartości bilansowej, z wyjątkiem wartości inwestycji w spółkę Asseco South Eastern Europe, która na dzień 31 grudnia 2017 roku była już częścią inwestycji z Asseco International. Różnica pomiędzy wartością bilansową a wartością godziwą Asseco South Eastern Europe została opisana w punkcie 11 not objaśniających do niniejszego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2016	Wartość bilansowa	Poziom 1 ⁱ⁾	Poziom 2 ⁱⁱ⁾	Poziom 3 ⁱⁱⁱ⁾
<i>Zobowiązania finansowe wyceniane w wartościach godziwych przez wynik finansowy</i>				
Zawarte kontrakty typu "forward"	5,4	-	5,4	-
Zobowiązania wyceniane w zamortyzowanym koszcie	19,0	-	-	19,0
Razem	24,4	-	5,4	19,0

▪ **Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat**

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka posiadała następujące pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat:

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat na dzień 31 grudnia 2017 roku :	Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski / (straty) z tytułu realizacji i wyceny	Razem
Aktywa finansowe:	9,6	(20,7)	(37,9)	19,6	(29,4)
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	-	-	-	19,6	19,6
<i>Walutowe kontrakty typu forward</i>	-	-	-	19,6	19,6
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1,7	0,8	-	-	2,5
Pożyczki i należności:	7,9	(21,5)	(37,9)	-	(51,5)
<i>Pożyczki udzielone jednostkom powiązanim</i>	1,8	-	(23,9)	-	(22,1)
<i>Pożyczki udzielone pozostałym jednostkom</i>	-	-	-	-	-
<i>Należności handlowe i pozostałe</i>	6,1	(21,5)	(14,0)	-	(29,4)

Zobowiązania finansowe:	(7,6)	6,0	-	(8,0)	(9,6)
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę:	(4,3)	5,3	-	(8,0)	(7,0)
<i>Instrumenty pochodne i zobowiązania finansowe</i>	(4,3)	5,3	-	(8,0)	(7,0)
Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki, emisje papierów wartościowych:	(2,8)	-	-	-	(2,8)
<i>Kredyty</i>	(2,8)	-	-	-	(2,8)
Zobowiązania handlowe	(0,5)	0,7	-	-	0,2

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka posiadała następujące pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat:

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat na dzień 31 grudnia 2016 roku:	Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych	Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	Zyski / (straty) z tytułu realizacji i wyceny	Razem
Aktywa finansowe:	4,5	9,4	(0,5)	0,3	13,7
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę	-	-	-	0,3	0,3
<i>Walutowe kontrakty typu forward</i>	-	-	-	0,3	0,3
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	0,4	0,3	-	-	0,7
Pożyczki i należności:	4,1	9,1	(0,5)	-	12,7
<i>Pożyczki udzielone jednostkom powiązanym</i>	3,9	-	(0,2)	-	3,7
<i>Pożyczki udzielone pozostałym jednostkom</i>	0,2	-	-	-	0,2
<i>Należności handlowe</i>	-	9,1	(0,3)	-	8,8
Zobowiązania finansowe:	(9,2)	(7,0)	-	(4,6)	(20,8)
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez zysk lub stratę:	(5,6)	(4,2)	-	(4,6)	(14,4)
<i>Instrumenty pochodne i zobowiązania finansowe</i>	(5,6)	(4,2)	-	(4,6)	(14,4)
Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki, emisje papierów wartościowych:	(3,5)	-	-	-	(3,5)
<i>Kredyty</i>	(3,5)	-	-	-	(3,5)
Zobowiązania handlowe	(0,1)	(2,8)	-	-	(2,9)

32. Informacje o wynagrodzeniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Spółki, Ernst & Young Audyt Polska Sp. z o.o. sp.k., wypłacone lub należne za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku i dnia 31 grudnia 2016 roku w podziale na rodzaje usług:

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	1,3	1,1
Razem	1,3	1,1

33. Wynagrodzenie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Asseco Poland S.A.

W poniższej tabeli zaprezentowano wynagrodzenie poszczególnych Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki z tytułu sprawowanej przez nich funkcji za 2017 i 2016 rok.

	12 miesięcy do 31 grudnia 2017 mln PLN	12 miesięcy do 31 grudnia 2016 mln PLN
Zarząd		
Adam Góral	1,5	1,9
Przemysław Borzestowski ¹⁾	1,1	1,1
Andrzej Dopierała ²⁾	-	0,2
Tadeusz Dyrga	1,5	1,8
Krzysztof Groyecki ³⁾	0,8	0,6
Rafał Kozłowski	1,0	1,0
Marek Panek	1,0	1,2
Paweł Piwowar	1,2	1,7
Zbigniew Pomianek	2,8	2,1
Włodzimierz Serwiński ⁴⁾	-	0,2
Przemysław Sęczkowski	1,0	1,1
Robert Smułkowski ⁵⁾	0,8	1,1
Gabriela Żukowicz ⁶⁾	0,2	-
Razem	12,9	14,0
Rada Nadzorcza		
Jacek Duch	0,22	0,21
Piotr Augustyniak	0,14	0,12
Dariusz Brzeski	0,11	0,10
Artur Kucharski	0,14	0,12
Adam Noga	0,16	0,16
Dariusz Stolarczyk ⁷⁾	-	0,03
Izabela Albrycht ⁸⁾	0,11	-
Razem	0,88	0,74

¹⁾ Pan Przemysław Borzestowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki ze skutkiem od 18 września 2017 roku.

²⁾ Pan Andrzej Dopierała został powołany na funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki ze skutkiem od 1 października 2017 roku, a w okresie porównywalnym pełnił tę funkcję w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2016 roku.

³⁾ w okresie porównywalnym pan Krzysztof Groyecki pełnił funkcję Członka Zarządu Spółki w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 2016 roku.

⁴⁾ w okresie porównywalnym Pan Włodzimierz Serwiński pełnił funkcję Członka Zarządu Spółki w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2016 roku.

⁵⁾ Pan Robert Smułkowski złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki ze skutkiem od 28 marca 2017 roku.

⁶⁾ Pani Gabriela Żukowicz została powołana na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Spółki ze skutkiem od 1 października 2017 roku.

⁷⁾ Pan Dariusz Stolarczyk pełnił funkcję Członka Rady Nadzorczej Spółki w okresie od 1 stycznia do 28 kwietnia 2016 roku

⁸⁾ Pani Izabela Albrycht pełniła funkcję Członka Rady Nadzorczej Spółki począwszy od dnia 1 stycznia 2017 roku.

34. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie wiarygodności kredytowej i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększałyby wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego oraz zobowiązania tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	31 grudnia 2017	31 grudnia 2016
	mln PLN	mln PLN
Oprocentowane kredyty i pożyczki	88,9	85,8
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	65,5	88,9
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	141,0	104,0
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(308,0)	(21,7)
Zadłużenie netto	(12,6)	257,0
Kapitał własny	5 035,7	5 110,1
Kapitał i zadłużenie netto	5 023,1	5 367,1
Wskaźnik dźwigni	(0,3%)	4,8%

35. Znaczące zdarzenia po dniu bilansowym

- **Rekomendacja Zarządu Asseco Poland S.A. w sprawie wysokości wypłaty dywidendy za rok 2017**

W dniu 9 marca 2018 roku Zarząd Asseco Poland S.A. poinformował o swojej rekomendacji co do wysokości wypłaty dywidendy za rok 2017. Zarząd podjął decyzję dotyczącą wstępnej deklaracji wypłaty dywidendy z zysku za rok 2017 oraz z zysków lat ubiegłych i zarekomendował wypłatę dywidendy w wysokości 3,01 zł na jedną akcję, co oznaczałoby wypłatę dywidendy w sumarycznej kwocie 249,8 mln PLN, czyli na poziomie analogicznym jak w dwóch poprzednich latach. Niniejsza rekomendacja będzie przedmiotem oceny Rady Nadzorczej Spółki. Ostateczną decyzję w sprawie podziału zysku za rok 2017 podejmie Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki.

Poza opisanym powyżej, do dnia publikacji niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego Asseco Poland S.A. za rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku tj. do dnia 19 marca 2018 roku nie wystąpiły żadne inne istotne zdarzenia, które wymagałyby ujawnienia w niniejszym sprawozdaniu.

- **Realizacja opcji put przez akcjonariuszy mniejszościowych spółki SKG S.A.**

W dniu 15 marca 2018 roku została podpisana umowa, w ramach której akcjonariusze mniejszościowi na drodze realizacji opcji put, sprzedali na rzecz Asseco Poland S.A. swój 40% udział w kapitale zakładowym spółki SKG S.A. Cena nabycia pakietu akcji została ustalona na kwotę 5,4 mln PLN. Wskutek realizacji opisaney transakcji Asseco Poland będzie dysponowało 100% udziałem w kapitale zakładowym spółki SKG S.A.

Asseco Poland S.A.

ul. Olchowa 14

35-322 Rzeszów

tel.: +48 17 888 55 55

fax: +48 17 888 55 50

e-mail: info@asseco.pl

inwestor.asseco.pl

ASSECO
POLAND